

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ
ΕΛΙΣΣΑΙΟΥ

ΜΕΤΑ ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΟΣ

ΥΠΟ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΜΩΡΑΪΤΙΔΟΥ

ΕΘΝΙΚΟΝ ΑΡΙΣΤΕΙΟΝ 1914

ΕΓΚΡΙΣΕΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Εἰς τὸ τέλος προστίθεται καὶ ἡ βιογραφία τοῦ Προφήτου.

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΙΩΑΝ. Ν. ΣΙΔΕΡΗ—ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

46 ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ (ΜΕΓΑΡΟΝ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ) 46'

1925

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΕΥΛΑΒΕΙΣ ΑΓΡΥΠΝΗΤΑΣ
ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΕΛΙΣΣΑΙΟΥ

Ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα
μὴ εἰσέλθῃτε εἰς πειρασμόν.

(Ματθ. 26, 42.)

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρὸς

τὸν Κύριον Ἀλέξανδρον Μωραΐτιδην

Ἐπιστρέφουσα Ὑμῖν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ὧδε συνημμένως τὴν ὑφ' Ὑμῶν συμπληρωθεῖσαν Ἱερὰν Ἀκολουθίαν τοῦ Ἀγίου Ἐνδόξου Προφήτου Ἑλισσαίου μετὰ τοῦ ὑφ' Ὑμῶν φιλοπονηθέντος παρακλητικοῦ Κανόνος πρὸς τὸν αὐτὸν Προφήτην, γνωρίζει Ὑμῖν ὅτι ἐγκρίνει τὴν τύποις ἐκδοσιν τούτων ἀπαραλλάκτως ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἀπιδούσα δὲ εἰς τὸν Ἱερὸν Ὑμῶν ζήλον, οὗ τρανὸν δεῖγμα πρόκειται μάλιστα αἱ Ἱερὰ αὐταὶ Ἀκολουθίαι, ἐκφράζει Ὑμῖν τὸν δίκαιον ἐπαινον ἐπευχομένη Ὑμῖν μακρότητα ἡμερῶν, ἔργων θεοφιλῶν πεπληρωμένων εἰς Δόξαν Θεοῦ, Ἐκκλησίας δὲ καύχημα.

- † Ὁ Ἀθηνῶν Χρυσόστομος Πρόεδρος.
- † Ὁ Θεσσαλιώτιδος Εὐθύμιος.
- † Ὁ Σύρου-Τήνου καὶ Ἀγδρου Ἀθανάσιος.
- † Ὁ Ναυπακτίας Ἀμβρόσιος.
- † Ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν Πολύκαρπος.

Τ. Σ.

Ὁ Α'. Γραμματεὺς
Ἀρχιμ. Γερμανὸς Ρουμπάνης

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ἐπὶ τεσσαρακονταετίαν σχεδὸν διευθύνων τὴν τυπικὴν διάταξιν τῶν Ἀγρυπνιῶν, ὅπου τελοῦνται τακτικὰ ἐν τῷ ἰδιωτικῷ Ναύσκῳ τοῦ Ἀγίου ἐνδόξου Προφήτου Ἑλισσαίου(1), καθ' ὅλας τὰς μεγάλας ἑορτὰς τοῦ ἐνιαυτοῦ, Δεσποτικὰς, Θεομητορικὰς καὶ τῶν Ἀγίων, ἐστενοχωρούμην, καὶ μετ' ἐμοῦ οἱ ἱεροψάλται ὡς καὶ τὸ ἐκκλησίασμα τῶν πιστῶν, διότι δὲν εἶχομεν πανηγυρικὴν Ἀκολουθίαν τῆς ἑορτῆς τοῦ Προφήτου, τῶν ἐν τῷ Μηνιαίῳ τροπαρίων ἑλλειπῶν ὄντων, ἀλλ' ἠναγκαζόμεθα νὰ συμπληρόνωμεν αὐτὴν ἐκ τῆς ἑορτῆς τοῦ Προφήτου Ἠλίου. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο πολλάκις παρεκλήθη ὑπὸ τῶν εὐλαβῶν συναγρυπνητῶν μου νὰ ἀναλάβω τὴν σύνθεσιν ὕμνων εἰς ἀναπλήρωσιν τῆς ὑπαρχούσης Ἀκολουθίας. Ἀλλ' ἀποβλέπων εἰς τὴν δυσχέρειαν τοῦ ἔργου, στερούμενος δὲ καὶ τῆς δεούσης ἀνέσεως πρὸς τοῦτο, ἀνέβαλον πάντοτε. Ὅμως ἐπόθουν κ' ἐγὼ ἐνδομύχως νὰ ἡμποροῦσά ποτε νὰ ἐκκληρώσω τὴν παράκλησιν αὐτῆς τῆς ἀδελφότητος. Τέλος προέπευσι διαμείνας δλόκληρον ἔτος ἐν τῇ πατρίδι μου Σκιάθῳ, ἔνθα εἶχον ὄλην τὴν ἀνεσιν πρὸς μίαν τοιαύτην ἐργασίαν, αἰτησάμενος τὴν ἀντίληψιν τοῦ ἐνδόξου Προφήτου, ἀνέλαβον τὸ βαρὺ ὄντως ἐγχείρημα καὶ ἀντεπλήρωσα κατὰ τὸ δυνατόν τὴν Ἱερὰν αὐτοῦ Ἀκολουθίαν, συνθέσας πρὸς τούτοις καὶ Παρακλητικὸν Κανόνα πρὸς τὸν αὐτὸν Προ-

(1) Ὁ Ναύσος τοῦ Ἀγίου Ἑλισσαίου κεῖται δεξιᾷ τῷ ἀναβαίοντι τὴν ὁδὸν Ἀρεῶς κατέναντι ἀκριβῶς τῶν φυλακῶν τοῦ Παλαιοῦ Στρατῶνος τοῦ ἱππικοῦ, καὶ ἐγγὺς τοῦ Ἐνοριακοῦ Ναοῦ τῶν Ταξιαρχῶν, παρὰ τὴν ἀρχαίαν τῆς Πόλεως Ἀγοράν, ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ μεγάλου ὡς Μοναστηρίου Οἴκου τοῦ μακαρίτου Συνταγματάρχου Ἱ. Χωματιανοῦ.

φήτην διὰ τοὺς εὐλαβεῖς Χριστιανούς, ὁποῦ ἐπὶ σειρὰν τόσων ἔτων παρηκολούθησαν ἀνελλιπῶς τὰς Ἱερὰς Ἀγρυπνίας.

Τὴν Ἀκολουθίαν ταύτην, πανηγυρικώτατα καταρτισθεῖσαν, εἰς διάφορα μέλη χαρμόσυνα, καὶ τὸν Πορακλητικὸν Κανόνα ἐπιθυμῶν νὰ ἐκτυπώσω εἰς ὠφέλειαν καὶ παρηγορίαν συνάμα τῶν πιστῶν, ὑπέβαλον, δι' ἀντιγράφου πρὸς τὴν Σ. Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς ἔγκρισιν, ἵνα ἀκωλύτως ψάλλονται ὑπὸ τῶν πιστῶν.

Ἡ Σ. Ἱερὰ Σύνοδος μετὰ ἐπισταμένην ἐπιθεώρησιν ἐνέκρινεν ὁμοθυμῶς τὴν διὰ τοῦ τύπου ἔκδοσιν τῶν ὕμνων μου τούτων· ἐκοινοποίησε δὲ δι' ἐγγράφου Αὐτῆς τὴν ἔγκρισιν, συνοδεύσασα ταύτην μετ' ἐπαίνων καὶ εὐχῶν, τὰς ὁποίας μετὰ πολλῆς συγκινήσεως ἐδέχθη ὡς ἕνα Ἱερὸν βραβεῖον τῶν κόπων μου, διὰ τὸ ὁποῖον ἐκ βάθους καρδίας ἠψυχάριστήσα τοὺς σεπτοὺς Ἱεράρχας, ὡς ἔδει, δι' ἐπιστολῆς ἀναγνωσθείσης ἐν συνεδριάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. (1)

Τὸ ἔγγραφον αὐτὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου προετάξαμεν ὡς σφραγίδα σημαντικὴν τοῦ βιβλίου, ὅπως οἱ Χριστιανοὶ ἀναγινώσκωσι καὶ ψάλλωσι τὴν τε Ἀκολουθίαν καὶ τὴν Παράκλησιν πρὸς τὸν Ἅγιον Ἐλισσαῖον εἰς δόξαν Χριστοῦ καὶ τῆς ψυχῆς αὐτῶν μεγάλην παραμυθίαν.

(1) Οἱ πρὸς συμπλήρωσιν τῆς τοῦ Μηναίου Ἀκολουθίας συντεθέντες παρ' ἡμῶν ὕμνοι εἰσὶ α'. ὅλος ὁ μικρὸς Ἑσπερινὸς β'. τὰ γ'. προσόμοια τοῦ μεγάλου Ἑσπερινοῦ πρὸς τὸ: ὡς γεναῖον ἐν Μάρτυσι καὶ γ'. ὁλόκληρος ἡ Λιτὴ πλὴν τοῦ α'. τροπαρίου, καὶ τὰ Ἀπόστιχα πλὴν τοῦ δοξαστικοῦ. Ἐν δὲ τῷ ὁρθρῷ ἡμέτεροι ὕμνοι εἰσὶ α'. τὰ Καθίσματα τῶν δύο στιχολογῶν καὶ τὰ μετὰ τὸν Πολυέλεον. β'. τὸ μετὰ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ὁρθρου ἰδιόμελον γ'. ὅλος ὁ Κανὼν πρὸς τὸ: Ἀμαρτηλάτην Φαράω δ'. οἱ Αἶνοι μετὰ τοῦ δοξαστικοῦ. Καὶ τέλος ἡμετέρα σύνθεσις εἶνε ὁλόκληρος ὁ Παρακλητικὸς Κανὼν.

Εἰς συμπλήρωσιν τοῦ προλογίσκου μας τούτου θεωροῦμεν καλὸν νὰ ἐπισυνάψωμεν ὀλίγα τινὰ περὶ τῆς ἀρχῆς τῶν Ἀγρυπνιῶν τούτων.

Περὶ τὸ ἔτος 1870 ἕνας Πνευματικὸς, ὁ παπᾶ-Μεθόδιος, ἐξ Ἀγίου Ὁρους ἐλθὼν, ἀνήγειρε κελλίᾳ τινὰ περὶ ἕνα παλαιὸν ναῖσκον τῆς Μεταμορφώσεως, ἐπὶ ὠραίου λόφου, πέραν τοῦ Πολυγώνου καὶ τῆς σημερινῆς Σχολῆς τῶν Εὐελπίδων· καὶ συμπήξας ἐκεῖ ἕνα μικρὸν Ἡσυχαστήριον μετὰ δύο ὑποτακτικῶν τοῦ ἤρχισε, πρῶτην φορὰν ἐν Ἀθήναις, νὰ τελεῖ Ἱερὰς Ἀγρυπνίας κατὰ τὸ τυπικὸν τοῦ Ἀγίου Ὁρους. Δὲν ἐβράδυνε δὲ τὸ καλὸν αὐτὸ ἔργον τοῦ παπᾶ Μεθοδίου νὰ κοινολογηθῇ καὶ προσελκύσῃ πολλοὺς εὐλαβεῖς ἐκ τε τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς, οἵτινες τακτικῶς πλεον ἐνετρύφων ἐκεῖ, ἀπολαμβάνοντες μίαν ἀληθινὴν πνευματικὴν ἀπόλαυσιν ἐπάνω εἰς τὸν ἐρημικὸν καὶ τὰ μάλα θαυματικὸν ἐκεῖνον λοφίσκον, εὐωδιάζοντα γαλήνην, ἐρημίαν καὶ θυμάριον. Διότι ἐρημικὸν λίαν ἦτο τὸ μέρος ἐκεῖνο, τῆς πόλεως ἐκτεινομένης μέχρι τῶν Χαυτείων τότε. Ἐβλεπες λοιπὸν ἐκεῖ φοιτητὰς τῆς θεολογίας καὶ μαθητάς, διακόνους καὶ ἀναγνώστας, γυναῖκας δὲ παμπληθεῖς καὶ παρθένους, οἵτινες ὅλοι, ὥσάν ἀπὸ μίαν Ἱερὰν μέθην, μετὰ πολλῆς κατανύξεως ἀφωσιωμένοι εἰς τοὺς ψαλλομένους ἱεροὺς ὕμνους, ἀγνώστους ἕως τότε εἰς τὸν κοινὸν λαόν, καὶ μόνον εἰς τοὺς ἱεροψάλτας γνωστούς, ἐμεταρσιούντο εἰς μίαν ἀφάνταστον Ἱερὰν προσευχὴν. Ἐξ ἐκείνων τῶν νέων πολλοὶ κατόπιν διεκρίθησαν ὡς κληρικοί, ἄλλοι εἰς τὸ Μοναχικὸν τάγμα, ἡγούμενοι ἐδῶ καὶ ἐν Ἀγίῳ Ὁρει γενόμενοι, καὶ ἕνας δὲ ἐξ αὐτῶν ἔγινε καὶ Μητροπολίτης.

Τὸ μικρὸν ἐκεῖνο ἀλλὰ θαυματοργὸν Ἡσυχαστήριον ὑπῆρξεν ἀκόμη καὶ ἕνα γόνιμον τῷ ὄντι φυτώριον πνευματικῆς παιδεύσεως. Διότι ἐκεῖθεν ἐδιδάχθησαν αἱ οἰκογένειαι νὰ προσεύχωνται τακτικῶς, νὰ ἐξομολογοῦνται, νὰ νηστεύωσι τὰς κεκανο-

νισμένας νηστείας, νὰ μεταλαμβάνωσι τῶν ἀχράντων Μυστηρίων συχνότερον, καὶ νὰ ἀναγινώσκωσι κατ' οἶκον πνευματικὰ βιβλία. Καὶ ἐὰν καὶ σήμερον ὑπάρχουν ἀκόμη τοιαῦται σεμναὶ οἰκογένειαι, ἐκεῖθεν ἔχουν λάβει τὰ διδάγματα.

Μετὰ δὲ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ παπᾶ-Μεθοδίου, ὕστερον ἀπὸ μίαν δεκαπενταετίαν περίπου, τῇ ἐντολῇ αὐτοῦ, ἐξηκολούθησαν αἱ ὥραιαι Ἀγρυπνίαι, ἀλλ' ἐν τῷ ἰδιωτικῷ Ναύσκῳ τοῦ Προφήτου Ἐλισσαίου πλέον, ἐντὸς τῆς πόλεως, κατέναντι τῶν Φυλακῶν τοῦ Παλαιοῦ Στρατῶνος ὡς εἴπομεν, ἐνθα καὶ μέχρι σήμερον τελοῦνται τακτικώτατα, ἐν συρροῇ πολλοῦ κόσμου, ἰδίως γυναικείου, ὅπου πρὸς τοῖς ἄλλοις λαμβάνουν ἀφορμὴν νὰ ἐνασκοῦνται καὶ οἱ ἱεροψάλται τῶν διαφόρων τῆς πόλεως ἐνοριῶν, ἐκτελοῦντες τὰ μελίφθογγα ἐκεῖνα μουσικὰ μελωδήματα, τῶν ὁποίων μόνον ἐν ταῖς ἱεραῖς Ἀγρυπνίαις γίνεται χρῆσις (*).

*Ἐγγραφον ἐν Ἀθήναις κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1925.

Σημ. 1. Δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ σημειώσωμεν ἐνταῦθα καὶ ἓνα πολὺ συγκινητικὸν ἐπεισόδιον, ἐπισυμβάν ἡμῖν ἐν Σκιάθῳ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἱερᾶς ἐργασίας μας ταύτης. Τὸ ἐπεισόδιον αὐτὸ στηρίζεται ἐπὶ ἐνὸς ὥραιου ὄνειρου· ἀλλ' εἶνε πολὺ ἡδέα τὰ ὥραϊα ὄνειρα πάντοτε· ὁ δὲ ὁραματιζόμενος αἰσθάνεται μίαν τέρψιν νὰ τὰ διηγῇται, ὅταν μάλιστα τὸ πρόσωπον περὶ ὃ πλέκεται ἡ ὀπτασία, εἶνε ὄχι ἀπλῶς γνωστόν, ἀλλὰ πολὺ συμπαθέστατον εἰς τὸ ἀναγνωστικὸν κοινόν.

*Ἀφοῦ εἶχον συμπληρώσει πλέον τὴν ἱερὰν Ἀκολουθίαν, τὸ θέρος ἐκεῖνο συνέπεσε νὰ τελῇται μία Ἀγρυπνία ἐν τῷ Ναύσκῳ τοῦ Νεκροταφείου τῆς Νήσου, κατὰ τὴν 14ην Ἰουνίου, ὅτε ἐορτάζεται ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου Ἐλισσαίου. Λαβὼν τὸ χειρόγραφόν μου μετέβην εἰς τὴν Ἀγρυπνίαν καὶ παραδῶσας τοῦτο εἰς τὸν σεβαστὸν καὶ φιλόμουσον Οἰκονόμον, τὸν ἀγαπητὸν παπᾶ-Γεώργιον, παρεκάλεσα, εἰ δυνατόν, νὰ ψαλῇ ἡ Ἀκολουθία. Τοῦτο καὶ ἐγένετο μετὰ πολλῆς χαρᾶς αὐτοῦ.

*Ὅ,τι ἔγεινεν ἐκεῖ, ἦτο δι' ἐμὲ ὡς μία μπόρβα, Μία γενικὴ τελευταία δοκιμὴ τοῦ ἔργου μου. Οἱ ὕμνοι ἐπέτυχον θαυμάσια ἐν τῇ ἐκτελέσει. Οἱ ἱεροψάλται ἦσαν μύσται τῆς ἱερᾶς βυζαντινῆς τέχνης ἐκ τῶν ἀρίστων, καὶ

μάλιστα ὁ καλὸς παπᾶ Γεώργιος. Ἦσαν καὶ ξηλωταί. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν, ἐνθουσιασμένοι ἀπὸ τὴν ἑκτακτὸν ἐπιτυχίαν, συνάμα δὲ ἔχον τὸν νοῦν μου ἐν Ἀθήναις εἰς τὸν Ναὸν τοῦ Προφήτου, καὶ φανταζόμενος τὴν ἐκεῖ πανήγυριν, ἀπεσῦρθην εἰς τὸν οἶκόν μου, ὑψηλὰ, παρὰ τὴν Παναγίαν τὴν Λημνίαν, χωρὶς νὰ προσέξω διόλου εἰς τὰ μελιχρά, καὶ γλυκύτατα ὄντως χρώματα, μετὰ τὰ ὁποῖα ἐμφανίζεται ἡ Αὐγὴ ἐν τῇ μικρᾷ Νήσῳ μου, ἐξαπλουμένης ὑπὸ τὰ ἡδονικὰ μινυρίσματα τῶν πουλιῶν, τὰ ὁποῖα μοῦ ψάλλουν κάθε πρωὶ τὴν ἐσθινὴν προσευχὴν των μέσα εἰς τὸ ἀνθηρὸν περιβολάκι τῆς Παναγίας, ἐξαπλουμένης, λέγω, μῆς ῥοδίνης ὁθόνης ἐξ οὐρανοῦ, πρὸς τὰς ἀνατολικὰς ἀκτὰς τῆς, τὰς ὁποίας ῥόδινα ἀκρογιάλια ἐκάλεσεν ὁ περιπαθὴς Ψάλτης τῆς. Ἄλλοτε, ὅταν ἐτύχαινε τοιαύτην ὥραν, ὁρθροῦ βαθέος, νὰ ἐπιστρέφω εἰς τὸν οἶκόν μου ἀπὸ καμμίαν Ἀγρυπνίαν, ἐκαθήμην εἰς τὸ ἀνθοστεφανωμένον χαγιατάκι μου, χωμένος μέσα εἰς τὰ κάτασπρα τριαντάφυλλα, καὶ ἀπελάμβανον τὸ ἀπερίγραπτον ἐκεῖνο ῥόδινον παραπέτασμα τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλὰ τότε εἰσῆλθον εἰς τὸν οἶκον καὶ μετὰ τὰ μάτια μου πρὸς τὸ στήθος, κρυφομιλῶν μετὰ τὰς ὥραιας ἀναμνήσεις μου τῆς νυκτὸς ἐκείνης, ἔγυρα εἰς τὸ κλινιδίόν μου, εἰς μικρὰν ἀνέσιν ἀπὸ τὸν κόπον τῆς ἀϋπνίας καὶ ἀπὸ τὸν μόχθον τῶν ἀναμνήσεων. Κ' ἐκεῖ ποῦ ἓνας ὕπνος ἐλαφρὸς ἤρchiσε γλυκὰ-γλυκὰ νὰ κλείῃ τὰ βλέφαρά μου, νὰ καὶ ἐρχεται, μοῦ ἐφάνη, ὁ Παπαδιαμάντης, παιδρὸς γελαστός, μετὰ τὰ μαῦρα τὰ μάτια του γεμᾶτα χαρὰν, μετὰ τὸν μαῦρόν του πῶγωνα στιλπνόν, ὅπως ἦτο συνήθως ἐπάνω εἰς τοὺς μεγάλους καὶ ἐξαρχτικούς ἐνθουσιασμούς του, καὶ μετὰ τὴν ἄχρουν φωνὴν του μετὰ συναρπάξει, μᾶλλον μετὰ τὸ ἀρχικὸν ἐκεῖνο ὕφος του :

—Σήκω, Ἀλέκο! Σήκω νὰ πάμε στὸν Προφήτην νὰ ψάλωμεν τὸν Κανόνα! . . .

Σημειώσατε ὅτι τοὺς Κανόνας τῆς ἐορτῆς εἰς τὰς Ἀγρυπνίας ἐψάλαμεν πάντοτε ἡμεῖς οἱ δύο. Δεξιὰ ἐκεῖνος, ἀριστερὰ ἐγὼ. Οἱ ψάλται, ὅσον υπερφίαλοι καὶ ἂν ἦσαν διὰ τὴν τέχνην των, ὅταν ἤρχετο ἡ σειρά τῶν Κανόνων, μᾶς παρεχόρουσαν τὰ στασιδία των, καὶ ἴσταντο παρὰ τὴν εἴσοδον ἐνθουσιῶντες μετὰ τὸ χορευτικὸν ἰδίωμα τοῦ Παπαδιαμάντη, ὅστις ψάλλον τὰ τροπάρια, τὰ ὁποῖα ἤξευρεν ἀπέξω πάντοτε σχεδόν, ἐχόρευεν ὁλόκληρος μαζὺ μετὰ τὸ στασιδίον του . . .

Ἐπετάχθην πάραυτα ἀπὸ τὴν κλίνην μετὰ τὰ μάτια μου γεμᾶτα δάκρυα, καὶ μετὰ μίαν χαρὰν ὅτι ἡ Ἀσματικὴ μου σύνθεσις ἐπέτυχε .

Καὶ δὲν ἐψεύσθη . . .

Ο ΕΝΔΟΞΟΣ ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΕΛΙΣΣΑΙΟΣ

**Τῇ ΙΔ' Ἰουνίου Μνήμην ἐπιτελοῦμεν τοῦ
Ἀγίου ἐνδόξου Προφήτου Ἐλισσαίου**

ΕΝ ΤΩ ΜΙΚΡῷ ΕΣΠΕΡΙΝῳ

Εἰς τὸ Κύριε Ἐκέκραξα ἱστώμεν Στίχ. δ'. καὶ ψάλλομεν στιχηρὰ προσό-
μοια τὰ ἐξῆς γ'. δευτεροῦντες τὸ α'.

ἤχ. πλ. δ'. Τί ὑμᾶς καλέσωμεν.

Ὅτε ὦ Προφήτα θεσπέσιε, Ἥλιου ὁ ζηλωτής, ἐκάλεσέ σε
ἐπ' αὐτόν, τὸν ἀγρὸν καταλιπὼν, καὶ ἀροτῆρας ἐνταῦθ', συν-
τόνως, τούτῳ μάκαρ ἠκολούθησας, καὶ ἔσχες πνευματέμφορον
διδάσκαλον, μυοῦντά σε τὰ ἀπόρρητα, τοῦ θεοῦ Πνεύματος
λόγια, καὶ ἔνθεον, ἀνυψοῦντά σου τὸ φρόνημα.

Ὅτε ἐν πυρίνῳ τῷ ἄρματι, διωρηλάτης ὁ Ἠλίας ἀπεχώρει
ἐκ τῆς γῆς, ἡξιώθης θεομάκαρ, Ἐλισσαῖε κατιδεῖν, μετάρσιον,
τὸν θεῖόν σου διδάσκαλον, δωροῦντα, μηλωτὴν σοὶ τὴν ἀοίδιμον,
πρὸς δὲ διπλὴν τὴν τοῦ Πνεύματος, χάριν δι' ἧς καὶ διέτεμες,
Ἰορδάνην, καὶ ἀδρόχως διεπέρασας.

Δεῦτε φιλεόρτων τὸ σύστημα, τῷ Ναῶ συναθροισθέντες,
τοῦ Προφήτου εὐλαβῶς, καταστέψωμεν ἐν ὕμνοις, καὶ τιμή-
σωμεν αὐτόν, θαυμάτων, καὶ γὰρ ὁρῶει θεῖα νάματα, ψυχὰς τε
καὶ τὰ σώματα ἰώμενος, τῶν προσιόντων ἐκ πίστεως, καὶ αἰτου-
μένων τὴν ἴασιν· καὶ θανόντων γὰρ ὡς ζῶν, ἐποπτεύει ἡμᾶς
πάντοτε.

Δόξα ἡχ. α'. Λαμπρὰ καὶ φωτοφανὴς (ζήτει εἰς τὴν Λιτὴν.)
Καὶ νῦν θεοτοκίον· ἡχος ὁ αὐτὸς
Ἀμαρτωλῶν τὰς δεήσεις...

Εἰς τὸν Στίχον Στιχηρὰ προσόμοια
ἡχ. β'. Οἶκος τοῦ Εὐφραθᾶ.

Εὐρεν ἐν σοὶ καλήν, ἀνάπαυσιν ἡ χάρις, τοῦ Πνεύματος, διό
σοι, διπλῇ Θεοῦ Προφῆτα, Ἑλισσαιὲ ἐσκήνωσε.

Στίχ. Μὴ ἀπτεσθε τῶν χριστῶν μου.

Ὡς ῥκτειράς ποτε, τὴν Σωμανίτιν οὕτω, κάμει νεκρὸν τοῖς
ἔργοις, τῶν ἀρετῶν οἰκτείρας, Προφῆτα διανάστησον.

Στίχ. Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα.

Κλέος τῶν Προφητῶν. Ἑλισσαιὲ τρισμάκαρ, ἡμᾶς τοὺς σὲ
τιμῶντας, ἀξίωσον εὐχαῖς σου, ἰδεῖν ἄνω τὴν δόξαν σου.

Δόξα καὶ νῦν Θεοτοκίον

Χαῖρε τῶν Προφητῶν, τὸ κήρυγμα Παρθένε, τῶν Ἀποστό-
λων δόξα, καὶ ἡμῶν τῶν σῶν δούλων, τὸ μόνον καταφύγιον.

Ἀπολυτίκιον ἡχ. δ'. Ὁ ἑσαρκος Ἄγγελος. (ζῆται εἰς τὸν μέγαν ἐσπε-
ρινόν.) Δόξα καὶ νῦν. Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον.

ΕΝ ΤΩ ΜΕΓΑΛΩ ΕΣΠΕΡΙΝΩ

Μετά τὸν Προομιανὸν στιχολογοῦμεν τὴν α'. στάσιν τοῦ Μακάριος ἀνθρ.
Εἰς δὲ τὸ Κύριε ἐκέκραξα ἱστῶμεν στίχους στ'. εἰδὲ Ἀγρυπνία στίχ. η'. καὶ
φάλλομεν πρῶτον τὰ ἐν τῇ Μηναίᾳ ἀρχαῖα στιχηρὰ Προσόμοια τοῦ Προφήτου
δευτεροῦντες τὸ α'. (1)

Εἶτα τὰ ἐξῆς νέα δευτεροῦντες τὸ α'. ἡχος δ'. Ὡς γενναῖον ἐν μάρτυσιν.

Ἀντιλήπτορα μέγιστον, καὶ προστάτην θερμότατον, σὲ ἐπι-
γινώσκοντες Πανσεδάσμιε, Ἑλισσαιὲ κραταιούμεθα, ἐν θλίψει

(1) Ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἁγίου Μεθοδίου παραλείπεται, ψαλλομένη εἰς
ἄλλην ἡμέραν. Ἐάν δὲ συμπληρῇ, κανονισθῇσονται τὰ κατ' αὐτὴν ἐν ἀνα-
λογία πρὸς τὴν τοῦ Προφήτου.

πάντοτε καὶ δεινῶν ἐπαγωγαῖς, πειρασμῶν ἐπιτάσσειν, ἀσθενέ-
αις τε, καὶ νοσήμασι τοῖς σωματοφθόροις, μεγαλύνοντες τὸν
δόντα, διπλὴν τὴν χάριν σοι ἐνδοξε.

Ὁ Ναός σου ὁ ἅγιος, ἱατρεῖον ἐνδεδείκναι, ἱερὸν πανεύφημε,
ἐνδον γὰρ αὐτοῦ, ἐν ἀστραπαῖς καταυγάζουσα, ἡ χάρις τοῦ Πνεύ-
ματος, ἐνοικεῖ ποταμῆδόν, κενουμένη τοῖς πέρασιν, καὶ ἀκένωτος,
δεικνυμένη Προφῆτα θεηγόρε, τοῦ Θεοδότη κληρονόμε, Ἑλισ-
σαιὲ μεγαλύνουμε.

Οἱ τῇ θείᾳ τεμένει σου, ἀγρυπνοῦντες ἐκάστοτε, σὲ καθικε-
τεύομεν Πανσεδάσμιε, Ἑλισσαιὲ αὖθις εἴλησον, τὴν θεοχαρίτω-
τον τοῦ Θεοδότη μνηλωτὴν, καὶ τὴν θάλασσαν πάταξον τῶν πα-
θῶν ἡμῶν, ὅπως σῶοι περάσωμεν ἐντεῦθεν, πρὸς λιμένας ἀπα-
θείας, καὶ τὴν ἐκεῖσε κατάπαυσιν.

Δόξα ἡχος πλ. β'. (τὸ τοῦ Μηναίου, ἀρχαῖον)

Προφῆτα κήρυξ Χριστοῦ, τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης, οὐ-
δέποτε χωρίζῃ, καὶ ἐκάστῃ ἀσθενοῦντι, αἰεὶ παρίστασαι· ἐν τοῖς
ὀψίστοις λειτουργῶν, τὴν Οἰκουμένην εὐλογεῖς, πανταχοῦ δοξα-
ζόμενος. Αἰτήσαι ἱλασμόν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Καὶ νῦν Θεοτ. ἡχος δ' αὐτὸς. Τίς μὴ μακαρίσῃ σε.

Εἰσοδος. Φῶς ἱλαρόν. Γὸ προκείμενον τῆς ἡμέρας· καὶ εὐθὺς τὰ Ἀνα-
γνώσματα.

Βασιλείων Γ'. τὸ ἀνάγνωσμα.

Εἶπε Κύριος πρὸς Ἠλιοῦ, πορεύου, ἀνάστρεφε εἰς τὴν ὁδὸν
σου· καὶ ἤξεις εἰς τὴν ὁδὸν ἐρήμου Δαμασκοῦ· καὶ ἤξεις, καὶ
χρίσεις τὸν Ἑλισσαιὲ υἱὸν Σαφάτ ἀπὸ Ἀδελμαουλά εἰς Προφή-
την ἀντὶ σοῦ. Καὶ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ εὗρίσκει τὸν Ἑλισσαιὲ
υἱὸν Σαφάτ, καὶ αὐτὸς ἡροτρία ἐν βουαί· δώδεκα ζεύγη βοῶν ἐνώ-
πιον αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς δώδεκα· καὶ ἀπῆλθεν Ἑλισσαιὲ
ἐπ' αὐτόν, καὶ ἐπέρριψε τὴν μνηλωτὴν αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν. Καὶ

κατέλιπεν Ἐλισσαιέ τοὺς βόας καὶ ἐπέδραμεν ὀπίσω Ἡλιοῦ, καὶ εἶπε· καταφιλήσω τὸν πατέρα μου καὶ τὴν μητέρα μου, καὶ ἀκολουθήσω ὀπίσω σου· καὶ εἶπεν αὐτῷ· πορεύου, ἀνάστρεφε, ὅτι πεποίηκά σοι. Καὶ ἀνέστρεψεν ἐξ ὀπισθεν αὐτοῦ· καὶ ἔλαβε τὸ ζευγὸς τῶν βοῶν, καὶ ἔθυσσε, καὶ ἐν τοῖς σκεύεσι τῶν βοῶν ἤψησεν αὐτά, καὶ ἔδωκε τῷ λαῷ καὶ ἔφαγον· καὶ ἀνέστη, καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω Ἡλιοῦ, καὶ ἐλειτούργει αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀνάγειν Κύριον τὸν Ἡλιοῦ ἐν συσσεισμῷ ὥς εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐπορεύθη Ἡλιοῦ καὶ Ἐλισσαιέ ἐκ Γαλγάλων. Καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ πρὸς Ἐλισσαιέ· κάθου δὴ ἐνταῦθα ὅτι Κύριος ἀπεσταλκὲς με ἕως Βαιθήλ. Καὶ εἶπεν Ἐλισσαιέ· ζῇ Κύριος, καὶ ζῇ ἡ ψυχὴ σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε· καὶ ἦλθον εἰς Βαιθήλ. Καὶ ἦλθον οἱ υἱοὶ τῶν Προφητῶν οἱ εἰς Βαιθήλ πρὸς Ἐλισσαιέ, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν· εἰ ἔγνων, ὅτι Κύριος σήμερον λαμβάνει τὸν κύριόν σου ἀπάνωθεν τῆς κεφαλῆς σου; καὶ εἶπε· καὶ ἐγὼ ἔγνωνκα, σιωπάτε. Καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ πρὸς Ἐλισσαιέ· κάθου δὲ ἐνταῦθα, ὅτι Κύριος ἀπέσταλκέν με εἰς Ἱεριχὼ. Καὶ εἶπεν Ἐλισσαιέ· ζῇ Κύριος καὶ ζῇ ἡ ψυχὴ σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε· καὶ ἦλθον εἰς Ἱεριχὼ. Καὶ ἤγγισαν οἱ υἱοὶ τῶν Προφητῶν οἱ ἐν Ἱεριχὼ πρὸς Ἐλισσαιέ καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν· εἰ ἔγνων ὅτι σήμερον λαμβάνει Κύριος τὸν κύριόν σου ἀπάνωθεν τῆς κεφαλῆς σου; καὶ εἶπε· καὶ γὰρ ἐγὼ ἔγνωνκα, σιωπάτε. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἡλιοῦ· κάθου δὴ ὧδε ὅτι Κύριος ἀπεσταλκὲς με εἰς τὸν Ἰορδάνην· καὶ εἶπεν Ἐλισσαιέ· ζῇ Κύριος, καὶ ζῇ ἡ ψυχὴ σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε. Καὶ ἐπορεύθησαν ἀμφότεροι, καὶ πεντήκοντα ἄνδρες υἱοὶ τῶν Προφητῶν, καὶ ἔστησαν ἐξεναντίας μακρόθεν. Καὶ ἀμφότεροι ἔστησαν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου. Καὶ ἔλαβεν Ἡλιοῦ τὴν μηλωτὴν αὐτοῦ καὶ εἴλησε, καὶ ἐπάταξε τὸ ὕδωρ, καὶ διηρέθη τὸ ὕδωρ ἐνθα καὶ ἐνθα· καὶ διέβησαν ἀμφότεροι ἐν ἐρήμῳ. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαβῆναι αὐτοὺς, καὶ Ἡλιοῦ εἶπε πρὸς Ἐλισσαιέ· αἰτησαι τί ποιήσω σοι πρὸ τοῦ

ἀναληφθῆναι με ἀπὸ σοῦ. Καὶ εἶπεν Ἐλισσαιέ· γενηθήτω δὴ τὸ Πνεῦμα τὸ ἐπὶ σοὶ δισσως ἐπ' ἐμοί. Καὶ εἶπεν Ἡλιοῦ· ἐσκληρύνας τοῦ αἰτήσασθαι· πλήν, ἐὰν ἴδῃς με ἀναλαμβανόμενον ἀπὸ σοῦ, ἔσται σοι οὕτως· ἐὰν δὲ μὴ ἴδῃς, οὐ μὴ γένηται. Καὶ ἐγένετο αὐτῶν πορευομένων καὶ λαλούντων, καὶ ἰδοὺ ἄρμα πυρός, καὶ ἵπποι πυρός, καὶ διεχώρησεν ἀναμέσον ἀμφοτέρων, καὶ ἀνελήφθη Ἡλιοῦ ἐν συσσεισμῷ ὥς εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ Ἐλισσαιέ ἑώρα, καὶ αὐτὸς ἐδόα· πάτερ, πάτερ, ἄρμα Ἰσραὴλ καὶ ἵπποι αὐτοῦ· καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι· καὶ ἐκράτησεν Ἐλισσαιέ τοῦ ἱματίου αὐτοῦ καὶ διέρρηξεν αὐτὸ εἰς δύο. Καὶ ἀνέλειτο τὴν μηλωτὴν Ἡλιοῦ Ἐλισσαιέ, τὴν πεσοῦσαν ἐπάνωθεν αὐτοῦ. Καὶ ἐπέστρεψεν Ἐλισσαιέ καὶ ἔστη ἐπὶ τοῦ χεῖλους τοῦ Ἰορδάνου. Καὶ ἔλαβεν Ἐλισσαιέ τὴν μηλωτὴν Ἡλιοῦ τὴν πεσοῦσαν ἐπάνωθεν αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξε τὰ ὕδατα, καὶ οὐ διηρέθη. Καὶ εἶπεν Ἐλισσαιέ· Ποῦ ἔστιν ὁ Θεὸς Ἡλιοῦ Ἀπφῶ; Καὶ ἐπάταξεν Ἐλισσαιέ τὰ ὕδατα ἐκ δευτέρου· καὶ διηρέθη τὰ ὕδατα, καὶ διήλθε διὰ ξηρᾶς.

Καὶ εἶδον αὐτὸν οἱ υἱοὶ τῶν Προφητῶν οἱ ἐν Ἱεριχὼ ἐξεναντίας καὶ εἶπον· ἐπαναπέπαυται τὸ πνεῦμα Ἡλιοῦ ἐπὶ Ἐλισσαιέ. Καὶ ἦλθον εἰς συνάντησιν αὐτοῦ, καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν. Καὶ αὐτὸς ἐκάθητο ἐν Ἱεριχὼ· καὶ εἶπον οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως πρὸς Ἐλισσαιέ· Ἰδοὺ ἡ κατοίκησις τῆς πόλεως ἀγαθή, καθὼς σύ, Κύριε, βλέπεις, καὶ τὰ ὕδατα πονηρά, καὶ ἡ γῆ ἀτεκνούμενη. Καὶ εἶπεν Ἐλισσαιέ· λάδετέ μοι ὕδρισκην καινὴν, καὶ θέσθε ἐκεῖ ἄλας. Καὶ ἔλαβεν αὐτό, καὶ ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν διεξοδὸν τῶν ὁδῶν, καὶ ἔρριψεν ἐκεῖ τὸ ἄλας, καὶ εἶπε. Τὰδε λέγει Κύριος· Ἰαμαὶ τὰ ὕδατα ταῦτα· οὐκέτι ἔσται ἐκεῖθεν ἀποθνήσκων, οὐδὲ ἀτεκνούμενη δι' αὐτά. Καὶ ἰάθη τὰ ὕδατα ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, κατὰ τὸ ρῆμα ὃ ἐλάλησεν Ἐλισσαιέ.

Βασιλειῶν Δ' τὸ ἀνάγνωσμα.

Καὶ Νεεμάν ὁ ἄρχων τῆς δυνάμεως τῆς Συρίας ἦν ἀνὴρ μέγας ἐνώπιον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. Καὶ ὁ ἀνὴρ ἦν δυνατὸς ἰσχυρῶς λελεπρωμένος. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν Ἑλισσαιὲ ἀνθρώπος Θεοῦ, εἶπεν· ἐλθέτω δὴ πρὸς μὲ Νεεμάν, καὶ γνῶτω ὅτι ἐστὶ προφήτης ἐν Ἰσραήλ. Καὶ ἦλθε Νεεμάν αὐτοῖς ἄρμασιν αὐτοῦ καὶ ἵπποις αὐτοῦ, καὶ ἔστη ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ οἴκου Ἑλισσαιέ. Καὶ ἀπέστειλεν Ἑλισσαιὲ ἄγγελον πρὸς αὐτὸν λέγων. Πορευθεῖς, λούσαι ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ἐπτάκις καὶ ἐπιστρέψει ἡ σὰρξ σου ἐπὶ σοὶ καὶ καθαρισθήσῃ. Καὶ ἐθυμώθη Νεεμάν, καὶ ἀπηλλθε καὶ εἶπεν. Ἴδου δὴ ἔλεγον, ὅτι ἐξελεύσεται πρὸς με, καὶ ἐπικαλέσεται ἐν ὀνόματι Κυρίου τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσει τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ λεπρόν, καὶ ἀποσυνάξει αὐτὸ ἀπὸ τῆς σαρκός μου. Οὐκ ἀγαθὸς Ἀβανὰ καὶ Φαρφάρ, ποταμοὶ Δαμασκοῦ, ὑπὲρ τὸν Ἰορδάνην καὶ ὑπὲρ πάντα τὰ ὕδατα Ἰσραήλ; οὐχὶ πορευθεῖς λούσομαι ἐν αὐτοῖς καὶ καθαρισθῶμαι; Καὶ ἀπέστρεψε καὶ ἀπηλλθεν ἐν θυμῷ. Καὶ προσήλθον οἱ παῖδες αὐτοῦ, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν. Πάτερ, εἰ μέγαν λόγον ἐλάλησε πρὸς σὲ ὁ Προφήτης, οὐκ ἂν ἐποίησας; Καὶ ὅτι εἶπε πρὸς σε, λούσαι καὶ καθαρισθήτι; Καὶ κατέβη Νεεμάν, καὶ ἐβαπτίσατο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ἐπτάκις, κατὰ τὸ ρῆμα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐπέστρεψεν ἡ σὰρξ αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν ὡς παιδαρίου μικροῦ, καὶ ἐκαθαρίσθη.

Βασιλειῶν Δ' τὸ ἀνάγνωσμα.

Ἐγένετο ἡμέρα καὶ διέδῃ Ἑλισσαιὲ εἰς Σωμάν· καὶ ἐκεῖ, γυνὴ μεγάλη, καὶ ἐκράτησεν αὐτὸν φαγεῖν ἄρτον· καὶ ἐγένετο ἀφ' ἱκανοῦ τοῦ εἰσπορεύεσθαι αὐτόν, ἐξέκλινε τοῦ ἐκεῖ φαγεῖν ἄρτον. Καὶ εἶπεν ἡ γυνὴ πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς. Ἴδου δὴ ἔγνων ὅτι ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ ἅγιος οὗτος διαπορεύεται ἐφ' ἡμᾶς δια-

παντός· ποιήσωμεν δὴ αὐτῷ ὑπερῶν, τόπον μικρόν, καὶ θώμεν αὐτῷ ἐκεῖ κλίνην, καὶ τράπεζαν καὶ δίφρον καὶ λυχνίαν. Καὶ ἔσται ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτὸν πρὸς ἡμᾶς καὶ ἐκκλινεῖ ἐκεῖ. Καὶ ἐγένετο ἡμέρα, καὶ εἰσῆλθεν ἐκεῖ, καὶ ἐξέκλινεν εἰς τὸ ὑπερῶν, καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ. Καὶ εἶπε πρὸς Γιεζὶ, τὸ παιδάριον αὐτοῦ. Κάλεσόν μοι τὴν Σωμανίτιν ταύτην. Καὶ ἐκάλεσεν αὐτήν· καὶ ἔστη ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. Εἶπον δὴ πρὸς αὐτήν. Ἴδου ἐξέστησας ἡμῖν πᾶσαν τὴν ἔκστασιν ταύτην· τί δεῖ ποιῆσαι σοὶ; Εἰ ἔστι λόγος σοὶ πρὸς τὸν βασιλέα, ἢ πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως; Ἡ δὲ εἶπεν. Ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ μου ἐγὼ εἰμι οἴκῳ ἡσυχάζουσα. Καὶ εἶπε πρὸς Γιεζὶ. Τί δεῖ ποιῆσαι αὐτῇ; Καὶ εἶπε Γιεζὶ, τὸ παιδάριον αὐτοῦ. Καὶ μάλα υἱὸς οὐκ ἔστιν αὐτῇ· καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς πρεσβύτης. Καὶ εἶπε· κάλεσον αὐτήν· καὶ ἐκάλεσεν αὐτήν, καὶ ἔστη παρὰ τὴν θύραν. Καὶ εἶπεν Ἑλισσαιὲ πρὸς αὐτήν. Εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον, ὦρα αὐτῇ ὡς ἡ ζῶσα καὶ σύ, περιειληφυῖα υἱόν. Ἡ δὲ εἶπε. Μὴ κύριε, ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, μὴ διαψεύσῃ τὴν δούλην σου. Καὶ ἐν γαστρὶ ἔλαβεν ἡ γυνὴ, καὶ ἔτεκεν υἱὸν εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον, ὡς ἡ ὦρα ζῶσα, ὡς ἐλάλησε πρὸς αὐτήν Ἑλισσαιέ. Καὶ ἠνδρόνθη τὸ παιδάριον· καὶ ἐγένετο ἡνίκα ἐξῆλθε τὸ παιδάριον πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ, πρὸς τοὺς θερίζοντας, καὶ εἶπε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ. Τὴν κεφαλὴν μου, τὴν κεφαλὴν μου. Καὶ εἶπε τῷ παιδαρίῳ. Ἄρον αὐτὸν πρὸς τὴν μητέρα αὐτοῦ. Καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τῶν γονάτων αὐτῆς ἕως μεσημβρίας, καὶ ἀπέθανε. Καὶ ἀνήνεγκεν αὐτόν καὶ ἐκοιμήσεν αὐτόν ἐπὶ τὴν κλίνην τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ· καὶ ἀπέκλεισε κατ' αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθε. Καὶ ἐκάλεσε τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ εἶπεν. Ἀπόστειλον δὴ μοι ἐν τῶν παιδαρίων καὶ μίαν τῶν ὄνων, καὶ δραμοῦμαι ἕως τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐπιστρέψω. Καὶ εἶπε. Τί ὅτι σὺ πορεύῃ πρὸς αὐτὸν σήμερον; οὐ νεομηνία, οὐδὲ σάββατον· ἡ δὲ εἶπεν. Εἰρήνη. Καὶ ἐπέσαξε

τὴν ὄνον, καὶ εἶπε πρὸς τὸ παιδάριον αὐτῆς· Ἄγε, καὶ πορεύου· μὴ ἐπίσῃχες μοι τοῦ ἐπιδῆναι, ὅτι ἂν εἶπω σοι· δεῦρο, καὶ πορεύσῃ, καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ, εἰς ὅρος τὸ Καρμῆλιον. Καὶ ἐπορεύθη, καὶ ἦλθεν ἕως τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ ὅρος τὸ Καρμῆλιον. Καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν Ἑλισσαιὲ ἐρχομένην αὐτήν, καὶ εἶπε πρὸς Γιεζὶ, τὸ παιδάριον αὐτοῦ· Ἴδε ἡ Σωμανίτις ἐκείνη. Νῦν δράμε εἰς ὑπάντησιν αὐτῆς, καὶ ἐρεῖς αὐτῇ. Εἰρήνην σοι. Εἰρήνην τῷ ἀνδρὶ σου· εἰρήνην τῷ παιδαρίῳ. Ἡ δὲ εἶπεν· Εἰρήνην. Καὶ ἦλθε πρὸς τὸν Ἑλισσαιὲ εἰς τὸ ὅρος, καὶ ἐπελάβετο τῶν ποδῶν αὐτοῦ· καὶ ἠγγίσε Γιεζὶ ἀπώσασθαι αὐτήν. Καὶ εἶπεν Ἑλισσαιέ· Ἄφες αὐτήν, ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτῆς κατῶδυνος αὐτῇ· καὶ Κύριος ἀπέκρυψεν ἀπ' ἐμοῦ καὶ οὐκ ἀνήγγειλέ μοι. Ἡ δὲ εἶπε· Μὴ ἡτησάμην υἱὸν παρὰ τοῦ Κυρίου μου, ὅτι οὐκ εἶπον οὐ πλάνησόν με· ἐμοῦ; Καὶ εἶπεν Ἑλισσαιέ τῷ Γιεζὶ. Ζῶσαι τὴν ὁσφύν σου, καὶ λάβε τὴν βακτηρίαν μου ἐν τῇ χειρὶ σου, καὶ δεῦρο, ὅτι ἂν εὕρῃς ἄνδρα, οὐκ εὐλογῆσεις αὐτόν· καὶ ἂν εὐλογῇ σε ἄνθρωπος, οὐκ ἀποκριθῇς αὐτῷ· καὶ ἐπιθήσεις τὴν βακτηρίαν μου ἐπὶ πρόσωπον τοῦ παιδαρίου. Καὶ εἶπεν ἡ μήτηρ τοῦ παιδαρίου. Ζῇ Κύριος, καὶ ζῇ ἡ ψυχὴ σου, εἰ ἐγκαταλείψω σε. Καὶ ἀνέστη Ἑλισσαιέ, καὶ ἐπορεύθη ὀπίσω αὐτῆς. Καὶ Γιεζὶ διῆλθεν ἔμπροσθεν αὐτῆς, καὶ ἐπέθηκε τὴν βακτηρίαν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ παιδαρίου· καὶ οὐκ ἦν φωνή, οὐκ ἦν ἀκρόασις· καὶ ὑπέστρεψεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, καὶ ἀπήγγειλεν αὐτῷ λέγων. Οὐκ ἠγέρθη τὸ παιδάριον. Καὶ εἰσῆλθεν Ἑλισσαιέ εἰς τὸν οἶκον καὶ ἰδοὺ τὸ παιδάριον τεθνηκός, κεκοιμημένον ἐπὶ τὴν κλίνην αὐτοῦ. Καὶ εἰσῆλθεν Ἑλισσαιέ εἰς τὸν οἶκον, καὶ ἀπέκλεισε τὴν θύραν κατὰ τῶν δύο αὐτῶν, καὶ προσηύξατο πρὸς Κύριον· καὶ ἀνέδῃ, καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τὸ παιδάριον· καὶ ἔθηκε τὸ στόμα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ ἐνεφύ-

σησεν αὐτό, καὶ διέκαμψεν ἐπ' αὐτὸν καὶ διεθερμάνθη ἡ σὰρξ τοῦ παιδαρίου. Καὶ ἐπέστρεψε καὶ ἐπορεύθη ἐν τῇ οἰκίᾳ· ἐνθεν καὶ ἐνθεν· καὶ ἀνέδῃ καὶ συνεκάλυψεν ἐπὶ τὸ παιδάριον ἕως ἐπτάκις· καὶ ἦνοιξε τὸ παιδάριον τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. Καὶ ἐξεβόησεν Ἑλισσαιέ πρὸς Γιεζὶ, καὶ εἶπε. Κάλεσόν μοι τὴν Σωμανίτιν ταύτην, καὶ ἐκάλεσεν αὐτήν, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτόν. Καὶ εἶπεν Ἑλισσαιέ. Λάβε τὸν υἱόν σου. Καὶ εἰσῆλθεν ἡ γυνὴ καὶ ἔπεσε παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὴν γῆν. Καὶ ἔλαβε τὸν υἱὸν αὐτῆς· καὶ ἐξῆλθεν.

Εἰς τὴν Αἴθην

Ψάλλομεν Στιχηρὰ ἰδιόμελα ἤχος α'.

Πνευματικοῖς ἄσμασι, τοὺς Προφῆτας τοῦ Χριστοῦ, ἅπαντες εὐφημήσωμεν. Ἡλίας γὰρ ὁ θεοδίτης, οὐρανοδρόμος γέγονε, καὶ μηλωτῇ Ἑλισσαῖος τὴν χάριν ἐδέξατο διπλὴν παρὰ Θεοῦ· καὶ φωστῆρες φαῖδροί, τῇ οἰκουμένῃ ἀνεδείχθησαν, πρεσβεύοντες ἀπαύστως ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν. ¹

Ἦχος ὁ αὐτός.

Λαμπρὰ καὶ φωτοφανῆς ἀνέτειλεν, ἡ μνήμη σου Προφῆτα, ἐν τῷ στερεώματι τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, τῶν πιστῶν τὰς καρδίας καταυγάζουσα· ἐν ᾗ συνελθόντες οἱ φιλέοργοι, τοῖς ἄσμασι καταστέφομεν, σὲ τὸν αἰοδιμον καὶ πανέντιμον, ἔχοντες τὸν Ναόν του θαυμάτων καὶ ἰάσεων πλουσιόδοτον κρήνην, προχέοντα ὡς νάματα, τῶν ψυχικῶν ἡμῶν καὶ σωματικῶν τραυμάτων τὴν ἰατρειάν. Δεῦτε οὖν ἅπαντες ἱκετικῶς πρὸς αὐτὸν ἀνα-

Σημ. 1 Τὸ παρὸν ἰδιόμελον παραληφθὲν ἐκ τῆς λιτῆς τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ ψάλλεται ἐν ταῖς Ἀγρυπναῖς ἐν τῇ Ναφ τοῦ προφήτου Ἑλισσαιίου· Ἐκ σεβασμοῦ δὲ πρὸς τὴν μακρὰν συνήθειαν ἐτηρήσαμεν αὐτό.

κράζωμεν. Θεηγόρε Προφήτα τοῦ Χριστοῦ, ὁ τῷ Θρόνῳ τῆς μεγαλωσύνης τοῦ Θεοῦ παρεστώς, μὴ παύσῃ πρεσβεύων, ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ὁ αὐτός.

Προφήτα τοῦ Χριστοῦ, καὶ προόπτα τῶν αὐτοῦ μυστηρίων, ὁ μεγαλουργήσας τοῖς θαύμασιν ἐν τῷ Ἰσραήλ, τὴν πόλιν σου, τὴν ἐξόχως σὲ τιμῶσαν περιφύλαττε, ρυόμενος αὐτὴν ἀπὸ πάσης νόσου καὶ βλάβης τῶν ἐναντίων. Ὁ ἰασάμενος τὰ ἄγωνα ὕδατα, καὶ τὰς ἀκάρπους ψυχὰς ἡμῶν ἰασαι, πρεσβεύων ἀπαύστως πρὸς τὸν φιλόανθρωπον Θεόν, ὑπὲρ ἡμῶν Ἑλισσαιὲ πανσεδόσμιε.

Ὁ αὐτός.

Ὁ τῶν ἀρρήτων μυστηρίων ἐπόπτης, Ἑλισσαιὸς ὁ μεγαλόνυμος, ἐπέφανεν ἡμῖν σήμερον ἐν τῇ παιδρᾷ αὐτοῦ μνήμῃ, διανέμων τὰς αὐτοῦ δωρεὰς ἀπὸ τῶν πλουσίων χαρισμάτων τοῦ Πνεύματος. Ἀγαλλιασώμεθα οὖν φιλέοργοι καὶ εὐφρανθώμεν, καὶ ἐν φωναῖς ᾠμάτων μελωδικῶν, τῇ δόξῃ αὐτοῦ προσπελάσωμεν, τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτούμενοι· φιλόανθρωπος γὰρ ὢν, ἔλεει τοὺς μετὰ πίστεως καὶ εὐλαβείας, τὴν μνήμην αὐτοῦ ἐορτάζοντας.

ἦχος β'.

Ἡλίας ὁ θεόπτης καὶ ζηλωτής, ἐν πυρίνῳ τεθρίππῳ ὡς εἰς οὐρανοὺς ἀνέβαινεν. Ἑλισσαιὸς δὲ τῆς μηλωτῆς ἐκείνου κληρονόμος, καὶ μυστιπλόος τῶν θείων ἐμφάσεων, λαμπρὰν ὁδὸν ἐν τῷ Ἰσραήλ ἐστέλλετο, καταγλαΐζων τὸν κόσμον ταῖς τῶν θαυμάτων ἀστραπαῖς. Πρὸς ὃν καὶ ἡμεῖς νῦν, οἱ τελούντες τὴν μνήμην αὐτοῦ τὴν πανέορτον, ἀναβοήσωμεν· Ἑλισσαιὲ πανένδοξε, ἐπίδλεψον καὶ ἐπὶ τὴν ἡμῶν ἀσθένειαν, καὶ παράσχου ταῖς σαῖς πρεσβεφαίς, εἰρήνην τῷ λαῷ, καὶ ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν τὸ μέγα ἔλεος.

Δόξα ἡχ. πλ. α'

Σαλπίσσωμεν ἐν σάλπιγγιν ᾠμάτων, χορεύσωμεν φιλέοργοι,

καὶ σκιρτήσωμεν ἀγαλλόμενοι, ἐν τῇ εὐσήμερ προφητικῇ πανηγύρει, τῆς Ἐκκλησίας Χριστοῦ. Σήμερον γὰρ ὁ χορὸς τῶν Προφητῶν, συνεορτάζων τοῖς πιστοῖς ἀοράτως ἐφέστηκε, καὶ τὸν τὴν χάριν τοῦ Πνεύματος διπλὴν λαβόντα, ἐνδοξον Προφήτην Κυρίου, τοῖς ᾠμασιν ὡς ἐν στέμμασι καταστέφει· τὸν ἰσαγγέλως ἐπὶ γῆς βιώσαντα ὡς ἄσκαρον, τὸν ἄσκευον καὶ ἀκτῆμονα, καὶ τῆς παρθενίας τὸ οὐρανόπεμpton κειμήλιον· τὸν καταλιπόντα τὰ πάντα, καὶ τῷ καλέσαντι ἀκολουθήσαντα Θεοδίτῃ· τὸν ποταμὸν τὸν αἰέροον τῶν θαυμάτων, τὴν πηγὴν τῶν ἰάσεων, τὸν τὴν δύναμιν καὶ ἐπὶ τῶν στοιχείων λαβόντα· αὐτὸν οὖν σήμερον καὶ ἡμεῖς ἐγκωμιάζοντες, οὕτως εἰπώμεν. Προφητῶν ἐξαίρετον ἀγλάισμα, Ἑλισσαιὲ μεγαλόνυμε, μὴ διαλίπης δεόμενος ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς Κύριον, τῶν τελούντων ἐν πίστει, τὴν αἰσεδόαστον μνήμην σου.

Καὶ νῦν Θεοτόκιον ἦχος ὁ αὐτός.

Σαλπίσσωμεν ἐν σάλπιγγιν ᾠμάτων· ἰδοὺ γὰρ ἡ Παντάνασσα Μητροπάρθενος, ἐν τῷ ναῷ αὐτῆς παραγέγονε, σκέπτουσα τοὺς πιστοὺς ἡμᾶς, τῇ ἀστραπομόρφῳ αὐτῆς θείᾳ Σκέπῃ· πρὸς ἣν μετὰ δέους ἐνατενίζοντες, χαιρετισμὸν ἀρχαγγελικὸν ἐκβοήσωμεν· Χαῖρε, τῶν ἁμαρτωλῶν ἡ καταλλαγὴ, τῶν ἐσώτων ἡ ἀσφάλεια, τῶν πιπτόντων ἡ ἀνάστασις. Χαῖρε, ἡ ἐγερσις τῶν ραθυμούντων, τῶν ἀδυνάτων ἡ ἰσχύς, τῶν νοσοῦντων ἡ ἰασις, καὶ ἡ χαρὰ τῶν θλιδομένων. Χαῖρε, τῶν ἀδικουμένων ἡ προστασία, ἡ βακτηρία τῶν τυφλῶν, ἀπάντων τῶν ἀγαθῶν ἡ χορηγία. Δεόμεθά σου ἐκτενῶς, Πανάχραντε οἱ δοῦλοί σου, σκέπασον ἡμᾶς, τῇ θαυματοδρῦτῃ σου πανάγνῃ σκέπῃ, καὶ σῶσον τὰς ψυχὰς ἡμῶν.

Καὶ ἀμέσως αἱ συνήθειαι Αἰτήσεις καὶ Εὐχαί, ἐνθα μνημονεύονται καὶ τὰ ὀνόματα ζώντων καὶ τεθνάντων ὡς ἔθος.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΙΧΟΝ.

Στιχηρά προσόμοια ἤχ. α'. Τῶν οὐρανίων ταγμάτων

Ἐν τῷ Ναῷ τοῦ Προφήτου δεῦτε συνδράμωμεν, τὴν θείαν αὐτοῦ μνήμην γεραίροντες ἐν πίστει, καὶ πόθῳ θερμοτάτῳ δοῶντες αὐτῷ, Ἐλισσαίῃ θεσπέσιε, μὴ διαλίπῃς πρεσβεῦειν ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν τὴν μνήμην σου τελούντων φαιδρῶς.

Στίχ. Μὴ ἄπτεσθε τῶν χριστῶν μου καὶ ἐν τοῖς Προφήταις μου μὴ πονή-
ρῆσθε.

Ὡς περ τὰ ὕδατα μάκαρ, τὰ ἀγονώτατα, ἄλσιν ἰάσω πάλαι,
οὕτω καὶ νῦν τὰς στεῖρας, ψυχὰς ἡμῶν εὐχαῖς σου, Προφῆτα
Χριστοῦ, καρποφόρους ἀνάδειξον, ἐν ἀρεταῖς Ἐλισσαίῃ τερα-
τουργέ, τῆς Τριάδος καταγώγιον.

Στίχ. Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.

Διπλὴν τὴν χάριν ἐδέξω, τοῦ Ἡλιοῦ θαυμαστώως, μεγαλυν-
θεὶς ὡς φοῖνιξ, εὐθαλῆς τῆς ἐρήμου· θαυμάτων καὶ γὰρ δρῶεις,
αἰέττους κρουνούς, νέμων πᾶσιν ἰάματα, τοῖς προσῆιτοῦσι τὴν
χάριν σου πολλαχῶς, Ἐλισσαίῃ μεγαλύνουμε.

Δόξα ἤχ. πλ. δ'. (τὸ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀρχαίον)

Τῶν Προφητῶν τοὺς ἀκρέμονας καὶ παμφαεῖς φωστῆρας
τῆς οἰκουμένης, ἐν ὕμνοις τιμῶμεν πιστοί, Ἡλίαν καὶ Ἐλισ-
σαίον, καὶ Χριστῷ ἐκδοῆσωμεν μελωδικῶς· Εὐσπλαγχνε Κύριε,
παράσχου τῷ λαῷ σου, ἱκεσίαις τῶν Προφητῶν σου, ἄφεσιν
ἁμαρτιῶν καὶ τὸ μέγα ἔλεος.

Καὶ νῦν Θεοτοκίον. Δέσποινα προόδεξαι...

Νῦν ἀπολύεις, τὸ Τρισάγιον καὶ τὸ Ἀπολυτίκιον ἤχ. δ'. (Τὸ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀρχαίον)

Ὁ ἑσσαρκος ἄγγελος, τῶν Προφητῶν ἡ κρηπίς, ὁ δεῦτερος

Πρόδρομος, τῆς παρουσίας Χριστοῦ, Ἡλίας ὁ ἐνδοξος, ἀνωθεν
καταπέμψας Ἐλισσαίῳ τὴν χάριν, νόσους ἀποδιώκει, καὶ λε-
προὺς καθαρίζει· διὸ καὶ τοῖς τιμῶσιν αὐτὸν δρῶει ἰάματα.

Δόξα τὸ αὐτὸ καὶ νῦν Θεοτόκε Παρθένε.

Καὶ γίνεται ἡ Εὐλόγησις τῶν ἁγίων. Εἴτα ἀνάγνωσις εἰς τὸν δῖον τοῦ
Προφήτου. Καὶ ἡ λοιπὴ ἀκολουθία τῆς Ἀγρυπνίας.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΡΘΡΟΝ

Εἰς τό, Θεὸς Κύριος τὸ Ἀπολυτίκιον δις· καὶ νῦν, τὰ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον.
Μετὰ τὴν α' στιχολογίαν κάθισμα
ἤχος γ'. Τὴν ὁραιότητα.

Ῥεῖθρα ποτάμια, τῇ μελωτῇ Ἡλιοῦ, μάκαρ διέτεμες, καὶ
διεπέρασας, ἀδρόχοις ἔχουσιν ποτε, Ἐλισσαίῃ Προφῆτα, παῖδα
δὲ ἀνέστησας γυναικὸς Σωμαντίτιδος, ἄλσιν ἰάσω τὰ πικρά, Ἱερι-
χοῦντος ὕδατα· διὸ σὲ μακαρίζομεν πόθῳ, τὴν μνήμην τὴν σὴν
ἐπιτελοῦντες.

Δόξα τὸ αὐτό. Καὶ νῦν Θεοτοκίον ὁμοιον (ἀρχαίον)

Τὰ ἐπουράνια, φόβῳ ἠγάλλοντο, καὶ τὰ ἐπίγεια, τρόμῳ ἡ-
φραίνοντο ὅτε ἡ ἄχραντος φωνή, ὑπῆλθέ σοι Θεοτόκε· μία γὰρ
πανήγυρις, ἀμφοτέροις ἐπέλαμψεν, ὅτε τὸν Πρωτόπλαστον, ὁ
Δεσπότης ἐρρύσατο· διὸ σὺν τῷ ἀγγέλῳ δοῶμέν σοι, χαῖρες ἡ
Κεχαριτωμένη.

Μετὰ τὴν δ' Στιχολογίαν κάθισμα
ἤχος α' Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Προφήτην θαυμαστόν, ἔδειξέ σε τῷ κόσμῳ, διπλῇ ἐν σοὶ
σοφεί, ἐνοικήσασα ἄφνω, ἡ χάρις τοῦ Πνεύματος, εὐραμένη ἀμό-
λυτον καὶ ἀκήρατον, τὴν σὴν καρδίαν θεόφρον· ὅθεν ἔλαμψας,
ταῖς ἀστραπαῖς τῶν θαυμάτων, εἰς κόσμον τὸν ἅπαντα.

Δόξα, τὸ αὐτό· Καὶ νῦν Θεοτοκίον ὁμοιον (ἀρχαίον).

Κυδέρνησον ἀγνή, τὴν ἀθλίαν ψυχὴν μου, καὶ οἴκτειρον αὐτήν, ὑπὸ πλήθους πταισμάτων, θυθῶ ὀλισθαίνουσας, ἀπωλείας Πανάμωμε, καὶ ἐν ὧρ με, τῇ φοδερᾷ τοῦ θανάτου, ἐλευθέρωσον, κατηγροῦντων δαιμόνων, φρικτῆς ἀποφάσεως.

Μετὰ τὸν Πολυέλεον. Κάθισμα.

ἤχος δ' Ὁ ὕψωθεις ἐν τῷ Σταυρῷ.

Τὴν κορυφὴν τῶν Προφητῶν συνελθόντες, ἀνευφημήσωμεν γεραίροντες πόθῳ, μνήμην αὐτοῦ τὴν ἐνδοξον φαλμοῖς καὶ ψδαῖς, πῖστει ἀνακράζοντες· Ἐλίσσατε τρισμάκαρ, σκέπε φρούρει φύλαττε, τοὺς τιμῶντάς σε ὕμνοις, καὶ ἀγρυπνοῦντας ἐν τῷ σῶ Ναῶ, καὶ προσκυνοῦντας τὴν θείαν εἰκόνα σου.

Δόξα τὸ αὐτό. Καὶ νῦν Θεοτοκίον ὁμοιον (ἀρχαίον).

Τῇ Θεοτόκῃ ἐκτενῶς νῦν προσδράμωμεν, ἁμαρτωλοὶ καὶ παπεινοὶ καὶ προσπέσωμεν, ἐν μετανοίᾳ κρίζοντες ἐκ βάθους ψυχῆς, Δέσποινα δοήθησον, ἐφ' ἡμῖν σπλαγχνισθεῖσα, σπεῦσόν ἀπολλύμεθα, ὑπὸ πλήθους πταισμάτων, μὴ ἀποστρέψῃς σοὺς δούλους κενούς, σὲ γὰρ καὶ μόνην ἐλπίδα κεκτήμεθα.

Καὶ εὐθὺς οἱ Ἀναβαθμοί. Τὸ α' Ἀντίφωνον τοῦ δ' ἤχου.

Προκειμενον ἤχ. δ'

Μὴ ἄπτεσθε τῶν χριστῶν μου καὶ ἐν τοῖς Προφήταις μου μὴ πονηρεύεσθε.

Στίχ. Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα.

Ἐἴτα τὸ Πάσχα πνοή. Τὸ Εὐαγγέλιον. Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον· Εἶπεν ὁ Κύριος πρὸς τοὺς ἐληλυθότας πρὸς αὐτὸν Ἰουδαίους· (ζήτησι τῇ Τετάρτῃ τῆς 1Α', ἐβδομάδος).

Ὁ Ν'. Δόξα. Ταῖς τοῦ σοῦ Προφήτου. Καὶ νῦν. Ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Εἴτα· Τὸ ἐλέησόν με ὁ Θεός· καὶ τὸ Ἰδιόμελον.

ἤχ. πλ. ε'.

Προφῆτα Κυρίου μεγαλύνουμε, ὁ τοῖς ἀπείροις σου θαύμασι τὴν ὑψηλίον δαδουχῶν, καὶ ἡμᾶς τοὺς ἐπιτελοῦντάς σου τὴν μνή-

μην ἐπίσκεψαι, λυτρούμενος τῆς τῶν παθῶν τυραννίδος, ὡς ἐλυτρώσω τῆς λέπρας Νεεμὴν τὸν ἄρχοντα· καὶ ἀξιώσον τυχεῖν ταῖς πρεσβείαις σου, τῆς οὐρανόου χαρᾶς, εἰς τὴν βασιλείαν Χριστοῦ τὴν ἀσάλευτον.

Εἴτα ψάλλομεν τοὺς Κανόνες· πρῶτον τὸν τῆς Θεοτόκου· Ὑμνὸν διόδους εἰς δ'. Εἴτα δὲ τοὺς Κανόνες τοῦ Προφήτου. Πρῶτον τὸ ἐν τῷ Μηναίῳ, ἀρχαίον εἰς δ'. εἴτα δὲ τὸν ἐξῆς, νέον εἰς δ'.

ἤχ. πλ. δ'. ψδὴ-α'. Ἀσματῆλῃν Φαραώ.

Διπλὴν τὴν χάριν εἰληφώς θεσπέσιε, Ἐλίσσαιε πρὸς Θεοῦ, πόθῳ ἐξαίτουμαι, ἐμπνευσίν μοι δώρησαι, ἀξίως ὡς ὑμνήσω σου, τὸν ἰσάγγελον βίον, καὶ τῶν θαυμάτων τὸ πέλαγος. Προφητῶν ἱερὸν ἀκροθίνιον.

Ἡ ἐν Γαλγάλοις δάμαλις ἢ ἐγχρυσος, ὅτε ἐτέχθης σοφέ, βοὴν ἀφιεῖσα, εἰς Ἱεροσόλυμα, ἠκούσθη ὑπερ τέρως ἦν, ἐκδηλοῦν τοῦ τεχθέντος, τῆς προφητείας τὸ χάρισμα, καὶ τὴν τῶν γλυπτῶν ἐξαφάνισιν.

Ὅτε Ἠλίας ὁ θεσδίτης σὲ προγνούς, ἐκάλεσεν ἐπ' αὐτόν, εὐθέως τοὺς βόας ἐκλιπὼν πανεύφημε, συντόνως ἠκολούθησας, λειτουργῶν καὶ μανθάνων, τοῦ Πνεύματος τὰ ἀπόρρητα, μέχρι τῆς αὐτοῦ ἀναλήψεως.

Θεοτοκίον.

Πεποικιλμένη ὄρεταις Πανάμωμε, παρέστης ἐκ δεξιῶν, τοῦ Νυμφίου Νύμφη, ἄσπιλε, ἀμόλυντε· διόπερ ἱκετεύω σε, δεξιότης με προδάτοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς Κρίσεως, στήσαι τὸν υἱόν σου δυσώπησον.

Καταδασία· Ἀνοίξω τὸ στόμα μου.

ψδὴ γ'. Οὐρανὸς ἀψίδος

Ἀκηλίδωτον ὠφθης, Θεοῦ οἰκητήριον, ὅθεν καὶ ἐδέξω τὴν

χάριν διπλήν τοῦ Πνεύματος, μέγας γενόμενος, τερατουργὸς ἐν Θεῷ, προβλέπων καὶ προθεσπίζων, ἀψευδῶς τῶν μελλόντων τὴν ἔκδοσιν.

Καθαρθεὶς τῇ νηστείᾳ, καὶ νεκρώσας τὸ φρόνημα, τῆς σαρκὸς Προφῆτα ἄλλως, ἐν τῇ ὕλῃ τοῦ σώματος, ἀγγέλων βίον βίους, ὅλην ἐδέξω τὴν αἴγλην, τὴν τοῦ Παρακλήτου πρόοπτα θεσπέσιε.

Τὸν Θεὸν ἐκυδυσώπει, οὐ δέειχθης ὄργανον, ὑπηχοῦν τὰ τοῦ Πνεύματος, κρύφια τε καὶ ἄδηλα, ρυθῆναι παντὸς κακοῦ, τοὺς ἀνυμνοῦντάς σε πόθω, καὶ τὴν μνήμην τὴν σὴν ἐορτάζοντας.

Θεοτοκίον.

Προστασίαν πλουτήσας, τὴν σὴν Παναμώμητε, ἐν δειναῖς τοῦ βίου ἡμέραις, πόθω κραυγάζω σοι, στερεώσόν μου τὸ νοῦν, κλοῦμενον ἐφαμάρτως, τοῖς ματαίοις καὶ φθαρτοῖς δελεάσμασι.

Καταβασία· Τοὺς σοὺς ὑμολόγους·

Κάθισμα τοῦ Προφήτου τὸ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀρχαίον

ἡ γλ. α' Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Προβλέψει θεϊκῇ, Ἡλιοῦ σε ὁ μέγας, σοφὲ Ἑλισσαιέ, φοιτητὴν ἐπισπᾶται, Προφήτην δεικνύων σε, ἐλλαμπόμενον Πνεύματι· ὅθεν σήμερον, τὴν παναγίαν σου μνήμην, ἐορτάζομεν, εὐσεβοφρόνως τιμώντες, σὺν τούτῳ σὲ ἔνδοξε.

Δόξα καὶ νῦν Θεοτοκίον

Ἡ μόνη τῶν πιστῶν, κραταιὰ προστασία, ὅν ἔτεκες Θεόν, ὑπὲρ νοῦν τε καὶ λόγον, ἀπαύστως ἰκέτευε, τὰς ψυχὰς ἡμῶν ρύσασθαι, πάσης θλίψεως καὶ συμφορῶν καὶ κινδύνων, Μητροπάρθενε, ἁμαρτωλῶν προστασία, τοῦ κόσμου βοήθεια.

ᾠδ. δ'. Σὺ μου ἰσχύς.

Χρηματισθεὶς, ὁ Καρμηλῆτης Ἡλίας σέ, οὐρανόθεν, Ἑλισσαιέ ἐνδοξε, χρίει Προφήτην τῷ Ἰσραήλ, νοῦν κεκαθαρμένον,

θεοφανείαις τε χαίροντα, ᾧ καὶ κατηκολούθεις, καὶ ὅπερ ἐλειτούργεις, σαφῶς τῶν ὑπεράνω μουόμενος.

Ἀύλωθεὶς, τῇ ἀπαθείᾳ θεόπνευστε, ὑπεδέξω, χάριν τὴν τοῦ Πνεύματος, ἥπερ ἐκχεῖται καὶ ἐνοικεῖ, τοῖς αὐτὴν ποθοῦσι, καὶ καθαρῶς ἐποπτεύουσι· ποθεῖ γὰρ τὸν ποθοῦντα καὶ τὸν βλέποντα βλέπει, ἡ ἀίδιος χάρις τοῦ Πνεύματος.

Ταῖς ἀρεταῖς, κεκοσμημένος φανότατα, ὁ σὸς βίος, ἔλαμψε τοῖς πέρασιν, οἷα λαμπτήρ φέγγει οὐρανοῦ, κατηγλαυόμενος ταῖς φωτοδόλοις λαμπρότησι· διό σε ἰκετεύω, Προφῆτα θεηγόρε, τοῦ νοός μου τὸν ζόφον διάλυσον.

Θεοτοκίον.

Σὲ οἱ πιστοί, τεῖχος κεκτήμεθα ἄρρηκτον, προστασίαν, πύργον ἀκαθαίρετον, ἐν τοῖς κινδύνοις καὶ πειρασμοῖς, καὶ ἐν σοὶ Παρθένε, οἱ πεποιθότες σωζόμεθα, ἐν πάσῃ περιστάσει, κραυγάζοντες ἐν ὕμνοις, τῇ δυνάμει σου δόξα Πανύμνητε.

Καταβασία· Τὴν ἀνεξιχνίαστον.

ᾠδὴ ε'. Φώτισον ἡμᾶς

Θεῶ φωτισμῷ, τὴν καρδίαν μου καταύγασον, τῶν θαυμάτων αἴγλη σοφέ, τῆς γῆς ὁ καταυγάζας λαμπρῶς τὰ πέρατα.

Τύπον τοῦ Σταυροῦ, προτυπώσας τὸ σιδήριον, τὸ πεσὸν ἀνασύρεις ράβδῳ τῇ σῇ, ἐξ Ἰορδάνου, εἰς ἐκπληξιν ἀπάντων σοφέ.

Βάπτισμα Χριστοῦ, προδηλώσας πανσεδάσμιε, τοῦ ποταμοῦ Ἰορδάνου νάμασι, θαυμαστώως Νεεμὴν τὸν λεπρὸν ἀνεκάθηρας.

Θεοτοκίον,

Ἀκουσον φωνῆς, δεομένου σου Πανύμνητε, καὶ σὴν βοήθειαν, παράσχου ταχύ, ἡ τῶν ἀσθενούντων ἀσφαλὴς ἐπικουρησις.

Καταβασία· Ἐξέστη τὰ σῦμπαντα

ᾠδὴ ς'. Ἰλάσθητί μοι Σωτήρ.

Ἀπείροις θαύμασι ζῶν, ἐθαυμαστώθης πανόλδεις, ἀλλὰ καὶ

αὐθις θανών, τέρας διέλαμψας· καὶ γὰρ τὸν σὺ μνήματι, νεκρὸν ἐνταφέντα, παραυτίκα ἐξανέστησας.

Τοὺς βοῦς ἐψήσας σοφέ, τοῖς ξύλοις τοῖς τοῦ ἀρότρου σου, διένειμας τῷ λαῷ, ἐστίασιν ἄλυστον, καὶ κατηκολούθησας, τῷ καλέσαντί σε, νεύσει θεῖα ἀξιόγαστε.

Διδάσκεις τερατουργῶν, καὶ πρὸ τοῦ Παύλου θεσπέσιε, ὡς ρίζα πάντων κακῶν, ἐστὶν ἡ ἐπάρατος, ἡ φιλαργυρία, δι' ἣν Γιεζὶ λεπρὸν ἔδειξας.

Θεοτοκίον.

Ἐπόμβρισόν μοι ἄγνή, κρουνοὺς δακρύων ὡς ἅπαντας, ἐκπλύνω μου τῶν παθῶν, σπύλους οἷς ἠχρείωσε, τὴν ἐμὴν καρδίαν, ἐμπαθῆς ζωὴ καὶ βέδηλος.

Καταβασία· Τὴν θείαν ταύτην.

Τὸ Κοντάκιον (τὸ ἐν τῷ Μηναιῷ ἀρχαίον). Ἦχος πλ. δ' Τῇ ὑπερμάχῳ

Διπλὴν τὴν χάριν εἰληφώς παρὰ τοῦ Πνεύματος, Προφήτης ὤφθης θαυμαστός πᾶσι τοῖς πέρασιν, τοὺς ὑμνοῦντάς σε λυτρούμενος ἐκ κινδύνων, καὶ δωρούμενος τὴν χάριν τῶν θαυμάτων σου, τοῖς προστρέχουσιν ἐν ταύτῃ μετὰ πίστεως, καὶ δοῶσί σοι· Χαίροις Προφήτα θεσπέσιε.

Ὁ Οἶκος, (ὁ ἐν τῷ Μηναιῷ ἀρχαίος)

Ἦλιος καταλάμψας, ὁ τῆς Δικαιοσύνης, ἐν τῇ πεφωτισμένῃ ψυχῇ σου, ἀπεδίωξε πᾶσαν ἀχλὺν ἁμαρτίας ἐξ αὐτῆς, καὶ Θεοῦ ἔδειξε Προφήτην σε φαιδρότατον· ἐντεῦθεν καὶ ἡμεῖς κράζομεν οὕτως.

Χαῖρε, Θεοῦ ὁ μηδὲν προτιμήσας· χαῖρε δοῶν κατασφάξας τὰ ζεύγη.

Χαῖρε ὁ καταλείψας τὸν βίον σου ἅπαντα· χαῖρε ὁ πλουτήσας τὸν πλοῦτον τὸν ἄσυλον.

Χαῖρε, ὅτι ἠκολούθησας τῷ καλέσαντι Θεῷ· χαῖρε ὅτι νῦν ἀπειλήφας παρ' αὐτοῦ τὰς δωρεάς.

Χαῖρε, ὅτι τὴν μηλωτὴν Ἥλιου ἐκομίσω· χαῖρε, ὅτι ἐν τάχει διασχίζεις τὸ ὕδωρ.

Χαῖρε, ὁ περὶ ἄδρόχως τὰ ὕδατα· χαῖρε, ψυχῶν πολλῶν ὁ ἐπίκουρος.

Χαῖρε, μαθὼν τὴν ἀπόκρυφον γνῶσιν· χαῖρε, θανὼν καὶ ὡς ζῶν ἐποπτεύων.

Χαίροις, Προφήτα θεσπέσιε.

Καὶ εὐθὺς τὸ Συναξάριον

Τῇ ΙΔ' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς μνήμη τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Προφήτου Ἐλισσαίου.

Στίχοι

Ἦλιαν ἱπποὶ, τὸν δὲ διπλοῦν Ἦλιαν

Εἰς οὐρανὸς ἀνήγον ὡς ἱπποὶ Νόες.

Πότμον Ἐλισσαῖος δεκάτῃ λάχεν ἡδὲ τετάρτῃ.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Μεθοδίου, Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως.

Στίχοι

Μεθόδιον φωστῆρα τῆς Ἐκκλησίας,

τὸ τῆς τελευτῆς σθεννύει στυγνὸν νέφος.

Τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ μνήμη τοῦ ἁγίου Ἰερομάρτυρος Κυρίλλου, ἐπισκόπου Γορτύνης τῆς Κρητῶν νήσου.

Στίχοι

Εἰ καὶ γέρων Κύριλλον ἦν ὁ Γορτύνης,

Ἡθῶσαν εἶχε πρὸς εἶφος τὴν καρδίαν.

Ταῖς αὐτῶν ἀγίαις πρεσβυταῖς ὁ Θεὸς ἐλέησον ἡμᾶς. Ἀμήν.

Ὡδὴ ζ'. Παιδὲς Ἑβραίων.

Τάφῳ κειμένην τὴν ψυχὴν μου, ἐξανίστησον σοῦ δεόμαι Προφήτα, ἐνδεικνὺς ἐπ' ἐμὲ τὴν σὴν φιλανθρωπίαν, ὡς πάλαι ἐξανέστησας, Σωμανίτιδι τὸν παῖδα.

Ρῶσιν παράσχου μοι Προφήτα, τῆς ψυχῆς τε καὶ τοῦ σώματος ὁμοίως· ὡς γὰρ τὴν χάριν ἔλαβες, διπλὴν παρὰ Κυρίου, διπλᾶ καὶ τὰ χαρίσματα, τοῖς αἰτοῦσί σε παρέχεις.

Ἐπαρον ἄγιε τὰς χεῖρας, πρὸς Θεὸν ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἀγρυ-

πνουντων, τῷ Ναῶ σου πιστῶς, ὡς τύχοιμεν ἐλέους, ἡμέρα τῆς ἐτάσεως, τῆς φρικτῆς ἐκείνης τότε.

Θεοτοκίον

Δέσποινα πάντων καὶ Κυρία, τῶν Ἀγγέλων τὰ πλήθη σὲ ὕμνοῦσι, καὶ λαοὶ ἐν τῇ γῇ, αἶψά σε εὐλογοῦσιν, εὐλογημένη κρᾶζοντες, σὺ ὑπάρχεις εἰς αἰῶνας.

Καταβασία· Οὐκ ἐλάτρευσαν.
Ῥῆθ' ἡ' Τὸν ἐν ὄρει ἁγίῳ.

Πικρὰν οὖσαν καὶ ἄγονον Προφῆτα, τὴν ψυχὴν μου πολλὰς ταῖς τοῦ δουλοῦ πλάναις, γλύκανον καὶ γόνιμον ταύτην ἔργασαι, σαῖς εὐχαῖς ἁγίαις, ὡς Ἱερικοῦντος, τὰ ὕδατα ἰάσω.

Ἐν θαλάσῃ με πλέοντα Προφῆτα, καὶ ἐν ὁδῷ με βαδίζοντα αὖθις, ὑπνοῦντα ἐν νυκτὶ με περιφροῦρησον, καὶ ἐπαγρυπνοῦντα, τῷ σεπτῷ ναῷ σου, διδάσασόν με μάκαρ.

Παμφέστατοι εὐσεβεῖς λύχνοι, αὐγάσατε ἡμῶν τὰς διανοίας, Ἡλιοῦ Ἐλισσαῖε μεγάλωνυμοι, ὅπως τῶν παγίδων, τῶν κρυπτῶν τοῦ πλάνου, ῥαδίως λυτρωθῶμεν.

Θεοτοκίον

Πανακῆρατε πάντιμε Παρθένε, Ζωοδόχε Πηγῇ, πλοῦτος ἀσύλητος χαρίτων, χαρίτωσόν με μόνῃ θεοχαρίτῳ, ὅπως εὐλογῶ σε καὶ ὑπερυψῶ σε, εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Καταβασία· Παιδας εὐαγεῖς.
Ῥῆθ' ὁ'. Ἐξέστη ἐπὶ τούτῳ.

Τῇ τετρακτὺ ἤδη τῶν ἀρετῶν, καὶ ἡμεῖς καθαρθέντες κατὶδωμεν, ἵππους πυρός, ἄρμα τε πυρός ὡς εἰς οὐρανοὺς, συσσεισμῷ ἀνερχόμενον, καὶ Ἠλίαν ἔνδον τὸν ζηλωτὴν, διφρηλατοῦντα ἄνω, καὶ Ἐλισσαῖον κάτω, τὴν μηλωτὴν αὐτοῦ δεχόμενον.

Μὴ παύσῃ ἐποπτεύων διὰ παντός, καὶ ἐκ πάσης ἀνάγκης ρυόμενος, ποίμνην τὴν σὴν, ἥνπερ παρεσκεύασας σαῖς εὐχαῖς,

ἐπαγρυπνεῖν ἐκάστοτε, ἐν τῷ ἱερῷ σου τούτῳ Ναῷ, Προφῆτα Ἐλισσαῖε, καὶ πόθῳ ἐορτάζειν, τὴν ἐορτὴν σου τὴν ἐπέραστον.

Προφῆτα τοῦ Κυρίου εὐχὰς ποιῶν, πρὸς Θεὸν ὑπὲρ πάντων τῶν τέκνων σου, ὧν αἱ ψυχαί, ἤδη ἐξεδήμησαν ἐκ τῆς γῆς, τῷ τοῦ Θεοῦ προστάγματι, ἐν τόποις δικαίων τοῖς χλοεροῖς, φαιδρῶς ἀναπαυθῆναι, ἔνθα οὐκ ἔστι πόνος, οὐ στεναγμός οὐ λύπη πώποτε.

Θεοτοκίον

Λιμὴν χειμαζομένων ὁ ἀσφαλῆς, θλιβομένων χαρὰ ἀνεκλάλητος, καὶ βοηθός, τῶν ἀδικουμένων ἢ κραταιά, πιπτόντων ἐπανόρθωσις, καὶ ἡ βακτηρία σὺ τῶν τυφλῶν, ὑπάρχεις Θεοτόκε, καὶ σὲ ἔχων προστάτιν, παντὸς κινδύνου λυτρωθήσομαι.

Καταβασία· Ἄπας γηγενής.

Ἐξαποστειλάριον. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἀστροῖς. (τὸ ἐν τῷ Μηναίῳ ἀρχαῖον)

Ἐξ ἀροτῆρος ὦφθης, προφήτης ὃ Ἐλισσαῖε καὶ Ἡλιοῦ δευγμένος τὴν μηλωτὴν καὶ τὸ αὐτοῦ, πνεῦμα δισσῶς ἐπεσπάσω καὶ σὺν αὐτῷ σὲ τιμῶμεν.

Ἔτερον (νέον).

Τανῦν εἰς ἄληκτον δόξαν, ἀπάρας ὃ Ἐλισσαῖε, μὴ διαλίπης πρεσβεύων, ὑπὲρ ἡμῶν τῷ Κυρίῳ, ἀλλ' ἴσθι φύλαξ ἐν πᾶσι, καὶ δεξιὸς παραστάτης, ὡς ζῶν ἡμᾶς ἐποπτεύων.

Θεοτοκίον. (ἀρχαῖον)

Ἡμεῖς ἐν σοὶ καυχώμεθα Θεοτόκε, καὶ εἰς Θεὸν σὲ ἔχομεν προστασίαν· ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου τὴν ἁμαχον, καὶ θρασὺν τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν· σοὶς ἐξαπόστειλον δούλοις, βοήθειαν ἐξ Ἁγίου.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΝΟΥΣ.

Στιχηρά προσόμοια. Ἦχος δ' Πολοῖς εὐφημιῶν.

Πολοῖς μελωδικοῖς ᾠσμασιν, ἀνυμνήσωμεν τὸν Ἑλισσαῖον, μύστην καὶ προόπτῃν καὶ κήρυκα, καὶ Θεοῦ μυστηρίων ἐκφάντορα· τὸν διπλὴν τὴν χάριν εἰληφότα, θεοβίτου, τοῦ διφρηλάτου τοῦ ἐν ἄρματι, πυρίνῳ, τὸν οὐρανὸν ἐπιδιφρεύσαντος, τὸν κληρωσάμενον ἄφνω, μελωτὴν τὴν ἐκείνου, δι' ἧς Ἰορδάνην περᾶ, ἀβρόχοις τοῖς ἴχνεσιν, ἄλλος Μωϋσῆς ἐνδεικνύμενος (δὶς).

Πολοῖς πνευματικοῖς στέμμασι, στεφανώσωμεν τὸν Ἑλισσαῖον, τὸν τὴν Οἰκουμένην τοῖς θαύμασιν, ὡς ἐν ἀστραπαῖς καταυγάζαντα· τὸ γὰρ ἄγονον καὶ πικρὸν ὕδωρ, γλυκύ τε καὶ εὐτεκνον ἁλοῖν ἐποίησε, τὸν παῖδα τῆς Σωμανίτιδος ἀνέστησε, καὶ τὸν λεπρὸν Νεεμὰν δέ, ἐξαίσιως ἰάσατο, τὸν ἄφρονα δὲ Γιεζί, λεπρὸν διὰ φιλαργυρίαν κατέστησε.

Πολοῖς πνευματικοῖς ἄνθεσιν, ἀναδήσωμεν νῦν τὴν Προφήτην, τῷ Ναῶ αὐτοῦ ἀθροιζόμενοι, καὶ ἐπαγρυπνοῦντες ἐκάστοτε, τῆς Τριάδος εἰς τιμὴν καὶ αἶνον· ἡ δόξη, καὶ τιμὴ αὐτὸν κατέσπεψε, καὶ ὅλη, συνελθοῦσα κατεσκήνωσε, τῇ καθαρᾷ αὐτοῦ καρδίᾳ, καὶ Προφήτην Κυρίου, ἀνέδειξε τῷ λαῷ, τοῦ Πνεύματος χάριτι, ἐκ τῶν ἀγρῶν αὐτὸν καλέσασα.

Δόξα ἡχος δ'.

Ἐνθέσις ἐν ᾠσμασιν, ἡ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, τὴν μνήμην σου σήμερον εὐφήμεως γεραίρει, Προφῆτα θεσπέσιε. Σὺ γὰρ τὰ πάντα καταλιπὼν, τῷ Θεοβίτῃ διδασκάλῳ ἐκθύμως ἠκολούθησας, καὶ σεαυτὸν αὐτῷ ἀνατέθεικας. Διὸ καὶ τὴν χάριν τοῦ Πνεύματος διπλὴν ἐκομίσω. Καὶ τὸ πύρινον τέθριππον κατιδεῖν ἡξιώθης, δι' οὗ ὡς εἰς οὐρανὸν ἀνέβαινεν ὁ ἔμπυρος ἄρματηλά-

της. Καὶ τὴν θαυματόδρυτον ἐκείνου μελωτὴν, ἀνωθεν πεσοῦσάν σοι, γνησίως ἐκληρονόμησας. Ὅθεν φωτοειδέστατος γενόμενος, ἐλάμπρυνας τὴν Οἰκουμένην, ταῖς αὐγαῖς τῶν Θαυμάτων σου· ὧν καὶ ἡμεῖς πείραν λάβοιμεν, δεόμεθά σου, παμμάκαρ Ἑλισσαῖε, Προφητῶν ἀκροθίνιον, οἱ τὴν πανέορτόν σου τελούντες νῦν πανηγυρίν, καὶ τῷ πανσέπτῳ ναῶ σου, εἰς δόξαν Χριστοῦ, ἀγρυπνοῦντες ἐκάστοτε.

Καὶ νῦν· Θεοτοκίον. Ἐκ παντοίων κινδύνων.
Δοξολογία μεγάλη· ἡ α' Ὄρα καὶ Ἀπόλυσις.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΝ

Τὰ Τυπικά, ὡς συνήθως, καὶ ἡ γ' καὶ ζ' φθὴ ἐκ τῶν κανόνων τοῦ Προφήτου. Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον τοῦ Προφήτου Ἠλίου. (Ζήτει τῇ 20 Ἰουλίου). Εἰς δὲ τὰ Δίπτυχα ψάλλομεν τὸ ἐξῆς Μεγαλυνάριον.

Χαίροις ὁ τὴν χάριν διπλὴν λαβὼν, Πνεύματος Ἁγίου, καὶ Θεοβίτου τὴν μελωτὴν. Χαίροις ὁ πληρώσας τὴν γῆν ἐκ τῶν θαυμάτων, Προφῆτα Ἑλισσαῖε, ἡμῶν τὸ στήριγμα.

Κοινωνικόν· Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι ἐν Κυρίῳ.

ΤΕΛΟΣ

ΠΑΡΑΚΛΗΤΙΚΟΣ ΚΑΝΩΝ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΡΟΦΗΤΗΝ ΕΛΙΣΣΑΙΟΝ

ψαλλόμενος ἐν πάσῃ θλίψει καὶ ψυχῆς περιστάσει.

Εὐλογήσαντος τοῦ ἱερέως λέγομεν, τὸν Ψαλμόν: Κύριε εἰσάκουσον. Εἴτα εὐθὺς τό· Θεὸς Κύριος, μετὰ τῶν στίχων ἐξ ἐκτετέρων τῶν χορῶν· καὶ τὰ παρόντα τροπάρια.

ἦχος δ'. Τῇ Θεοτόκῳ ἐκτενῶς.

Τῷ τοῦ Προφήτου Ἱερῷ Ναῷ συνδράμωμεν, ἀμαρτωλοὶ καὶ ταπεινοὶ καὶ προσέσωμεν, ἐν ἰκεσίαις κράζοντες ἐκ βάθους ψυχῆς· Προφητῶν ἐγκαλλώπισμα, Ἑλισσαιε τρισμάκαρ, δὸς ἡμῖν βοήθειαν, τοῖς τιμῶσί σε πόθῳ, χειμαζομένοις ἐν θλίψεσι δεινῶς· σὲ γὰρ προστάτην καὶ ῥύστην κεκτήμεθα.

Δόξα καὶ νῦν· Θεοτοκίον. Ὁμοιον. Οὐ σιωπήσωμεν ποτέ.

Εἴτα λέγομεν τὸν Ν'. ψαλμόν, καὶ ἀρχόμεθα τοῦ Κανόνος.

ᾠδὴ α'. ἦχος πλ. δ'. Ὑγρὰν διοδεύσας.

Παθῶν ἐπικλύσεισι συσχεθεῖς, ἐξ ἀμαρτιῶν μου, ὦ Προφήτα Ἑλισσαιέ, πρὸς σὲ καταφεύγω ἀπὸ βάθους, ἐμῆς καρδίας ὀδυνώμενος.

Ἀδύσσω ἐλέους καὶ οἰκτιρμῶν, προσπελάσας μάκαρ, διανοίῃ ἐν καθαρᾷ, ἐκείθεν τὴν ἄδυsson ἡρύσθης, τῆς εἰσπλαγχνίας πανοίδιμε.

Τῇ θεῇ εἰκόνι σου προσδραμών, ἐν τῷ σῷ τεμένει, κλίνων γόνυ πανευλαδῶς, Προφῆτα Κυρίου Ἑλισσαιε, ἐπικαλοῦμαι θερμῶς σὴν ἀντίληψιν.

Θεοτοκίον.

Τοὺς θρήνους μου δέξαι καὶ στεναγμούς, Παντάνασσα Μήτηρ, θλιβομένων καὶ ὀρφανῶν, καὶ ἴασιν χάρισαι σὺ δούλω, συνεχόμενῳ ἀρρωσθήμασιν.

ᾠδὴ γ'. Οὐρανίας ἀρίδος

Ὡς τὰ ὕδατα πάλαι, Ἑλισσαιε ἐνδοξε, τῆς Ἱεριχοῦντος ἰάσω, ἅσαι τὰ ἄγονα, οὕτω πρεσβείαις σαῖς, θεράπευσον τὴν ψυχὴν μου, ἐν ἐνθέοις πράξεσιν, ἄκαρπον μένουσαν.

Ποντισθέντα τρισμάκαρ, βυθῷ τῶν πταισμάτων μου, καὶ πλημμελημάτων ἀφρόνως, οἷσπερ συνέζησα, τῇ εὐσπλαγχνίᾳ τῇ σῇ, ἀνάγαγέ με ὡς πάλαι, τὸ σιδήριον ἐκ τῶν βείθρων ἀνήγαγες.

Σὲ προστάτην μου μάκαρ, ἐν τῇ ζωῇ τίθηναι, καὶ καθηγεμόνα ἐν πᾶσι, σύ με ὁδήγησον, ἐν τῷ ἐλέει τῷ σῷ, πρὸς τὰς ὁδοὺς τοῦ Κυρίου, ὅπως ὁμνῶ σε αἰεὶ, τὸν θεοδόξαστον.

Θεοτοκίον

Παναγία Παρθένε, τῶν πιστῶν τὸ στήριγμα, τὸν περιτρεπόμενον νοῦν μου, καλῶς στερέωσον, ἐν τῇ ἀγάπῃ ἀγνῇ, τῶν ἐντολῶν τοῦ Κυρίου, ὅνπερ ἐσωμάτωσας, εἰς ἡμῶν λύτρωσιν.

Διάσωσον ἀπὸ κινδύνων, τὰ τέκνα σου ὦ Προφήτα, ὅτι πάντες μετὰ Θεὸν πρὸς σὲ καταφεύγομεν, ὡς τὸν μέγαν ἡμῶν προστάτην.

Ἐπίδλεψον ἐν εὐμενείᾳ, ὦ πανεύφημε Προφήτα, ἐπὶ τὴν δεινὴν ἡμῶν τοῦ σώματος κάκωσιν, καὶ ἴασαι τὸ τῆς ψυχῆς ἡμῶν ἄλγος.

Καὶ μνημονεύει ὁ Ἱερεὺς δι' οὗς ἡ Παράκλησις· ἡμεῖς δὲ ψάλλομεν τό· Κύριε ἐλέησον ιε'.

Μετὰ δὲ τὴν ἐκφώνησιν, τὸ Κάθισμα ἦχος β'. Τὰ ἄνω ζητῶν.

Προφῆτα Χριστοῦ, Ἑλισσαιε Πανεύφημε, ἴασεων πηγῇ, καὶ κρήνῃ ἀκένωτος, ἱκετικῶς βοῶμέν· σοι πρόφθασον, καὶ ἐκ κινδύνων λύτρωσαι ἡμᾶς, ὁ μέγας φρουρὸς ἡμῶν καὶ πρόμαχος.

ῥῳ δ'. Ἐξ ὁρῶν κατασκόπου.

Φέρων κακῶν, δυσδάστατα φορτία, ἐν τῷ σῶ νὰ μετα-
νοῶν προσφεύγω, μὴ με παρίδῃς ἰκετεύω σε τρισμάκαρ, ἀλλὰ
με τῷ Θεῷ κατὰλλαξον.

Σὲ τὸ καθαρὸν, τοῦ Πνεύματος δοχεῖον, πίστει δυσωπῶ, κα-
θάρισόν με πάσης, ἐξ εἰδεχθῶς ἀμαρτίαις, ταῖς σαῖς πρεσβείαις,
πρὸς τὸν Θεὸν ἡμῶν τὸν Εὐσπλαγχνον.

Κείμενον νεκρὸν, ἐν τάφῳ ἀμαρτίας, ἐνδοξε Θεοῦ Προφῆτα
Ἐλισσαίε, ἀνάστησόν με ὡς πάλαι, νεκρὸν τὸν παῖδα, τῆς Σω-
μαντίτιδος ἀνέστησας.

Θεοτοκίον

Ῥάθυμον ζωὴν, Παρθένε δαπανήσας, ἀκαρπὸς εἰμι πράξεων
ἐναρέτων· δύο προούμενος δίκην φεῦ! τὴν ἐσχάτην, ταῖς σαῖς
πρεσβείαις καταπέφευγα.

ῥῳ δ'. Φώτισον ἡμᾶς.

Ὡς περ Νεεμάν, ἴασω λεπρὸν ἀοίδιμε, ταῖς Ἰορδάνου προχοαῖς
καὶ ἐμοῦ, λεπρὰν τὴν ψυχὴν, καθάρισον ταῖς πρεσβείαις σου.

Τὸ τοῦ Γιεζί, ὁλόφρον καὶ φιλάργυρον, ἦθος τῇ λέπρᾳ ἐμά-
στιξας σφοδρῶς, ἡμᾶς διδάσκων, νόσον φεύγειν τὴν ἐπάρατον.

Ἀσκειον ζωὴν, καὶ ἀκτῆμονα διήγαγες, ἐν σαρκὶ ὡς ἄσαρ-
κος βιῶν σοφέ, ἡμᾶς διδάσκων, τὰ ἄνω ποθεῖν ἀείποτε.

Θεοτοκίον

Δέσποινα ἀγνή, φώτισόν μου τὴν διάνοιαν, ἐσκοτισμένην
δεινῶς τοῖς γεηροῖς, ὅπως τὰ κάλλη τὰ οὐράνια φαντάζωμαι.

ῥῳ στ'. Τὴν δέξαι ἐκχεῶ.

Ἐλάμπρυνας τῶν πιστῶν τὸ σύστημα, τῶν θαυμάτων σου τῇ
αἰγλῇ Προφῆτα, διὸ καὶ λάμπρυνον ἐν τοῖς ἔργοις, τῆς σωτη-
ρίας μου ὅπως σωθεῖς ὁμῶ, τὸν δόντα σοι Ἐλισσαίε, τῶν θαυ-
μάτων τὴν χάριν τὴν ἀφθονον.

Ἀστὴρ παμφέστατος τρισένδοξε, καταυγάζεις Χριστοῦ τὴν
Ἐκκλησίαν· διὸ καὶ καταύγασον τὸ σκότος τῆς διανοίας, τῶν
πρεσβειῶν σου ἐλέει θεόληπτε, σοῦ δεῖναι διακαῶς, ὅπως βλέπω
τὴν τρίβον τὴν ἐνθεον.

Καλέσαντι μάκαρ ἠκολούθησας, τῷ Ἠλίᾳ καὶ προφρόνως
διηκόνεις· οὕτω καὶ τὸν ῥαθύμως βιοῦντα, ἀκολουθεῖν τῷ
Χριστῷ ἐνδυνάμωσον, καὶ πράττειν καὶ ἐπιτελεῖν, τὰ σωτήρια
τούτου ἐντάλματα.

Θεοτοκίον

Τὰ κύματα τῶν πλημμελημάτων μου, κατεκάλυψαν τὴν ψυ-
χὴν μου Παρθένε· διὸ προφθάσασα σῶσόν με Κόρη, καθικετεῦω
τὴν εὐσπλαγχνίαν σου, καὶ χεῖρα δός μοι ἀρωγόν, πρὶν εἰς τέλος
δ' Ἀδῆς ἐκπλή με.

Διάσωσον ἀπὸ κινδύνων...

Ἐπίδλεψον ἐν εὐμενείᾳ... (Ἰδε ἔμπροσθεν)

Καὶ μνημονεύει αὐτὸς ὁ Ἰερεὺς, ὡς δεδήλωται.

Μετὰ δὲ τὴν Ἐκφώνησιν, τὸ Κοιτάκιον ἤχος β'.

Ἰατρεῖον τῶν Χριστιανῶν ἐτοιμότατον, ὁ Ναός σου ἀνε-
δείχθη Παναοίδιμε, διὸ οἱ ἀρρωστήμασι κυκλούμενοι δεινῶς,
ἐν αὐτῷ ἁθροιζόμενοι, τὴν σὴν βοήθειαν θερμῶς, ἐξαιτούμεθα
κράζοντες· ἐνδοξε Ἐλισσαίε, Προφῆτα Θεοῦ τρισμάκαρ, μὴ ὑπε-
ρίδῃς νῦν ἡμᾶς, κινδυνεύοντας εἰς θάνατον.

Ἔτα τὸ Προκείμενον. ἤχος β'.

Μὴ ἄπτεσθε τῶν χριστῶν μου, καὶ ἐν τοῖς Προφήταις μου
μὴ πονηρεύεσθε.

Στίχ. Σὺ Ἰερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα.

Και εὐθὺς τὸ Εὐαγγέλιον. Ἐκ τοῦ κατὰ Λουκᾶν· Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἐθαύμαζον οἱ ὄχλοι ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος. (ζῆτει αὐτὸ εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ Προφήτου Ἡλίου).

Δέξαταις τοῦ σοῦ Προφήτου. Καὶ νῦν ταῖς τῆς Θεοτόκου.

Ἐλέησόν με ὁ Θεός. Καὶ ψάλλομεν προσόμοιον ἡχος πλ. β'. Ὁλην ἀποθέμενοι

Προφήτα θεσπέσιε, ὁ ἱατρὸς τῶν νοσοῦντων, θλιβομένων ἢ χαρὰ, καὶ τελεία λύτρωσις καὶ ἀπάλλαξις, πάσης κακώσεως, πάσης στενωπῆς, τὰς δεήσεις νῦν ἐπάκουσον, ὥς περ οἱ δοῦλοι σου, ἐν ψυχῆς ὀδύνῃ σοὶ προσάγομεν, πάντοθεν πολεμούμενοι, δροτῶν ἐξ ἐχθρῶν τε καὶ ἀοράτων, ἐνδοξε Προφήτα, ἐν τῷ ναῷ σου πάντες ἐν κλαυθμῷ, γονυπετοῦντες αἰτούμενοι, τὸ σὸν μάκαρ ἔλεος.

Τὸ Σῶσον ὁ Θεός κλπ. Καὶ ἀποπληροῦμεν τὰς λοιπὰς ψάξ.

ᾠδὴ ζ'. Οἱ ἐκ τῆς Ἰουδαίας.

Ἡλίου σε ὁ μέγας, νεύσει θεῖα Προφήτην ἐν τῷ λαῷ ἔχρισε, θεόφρον Ἐλισσαῖε, Θεῷ ἱερωμένον, ἀνυμνοῦντα καὶ ψάλλοντα, ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἰ.

Ἡξιώθης ἰδέσθαι, τὸν σὸν θεῖον διδάσκαλον πυρίνῳ ἐν ἄρματι, αἰθέριον πορείαν, ποιούμενον ἐνδόξως, καὶ ἐνθέως ἐκραύγαζες· ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἰ.

Καὶ ἡμᾶς Ἐλισσαῖε, τοὺς ἐν τῷ τεμένει σου ἀγρυπνοῦντας ἐπίσκοποι, καὶ ἱασιν ἐν νόσοις, καὶ θάρρος ἐν κινδύνοις, παράσχου τοῖς κραυγάζουσιν, ὁ τῶν πατέρων ἡμῶν, Θεὸς εὐλογητὸς εἰ.

Θεοτοκίον

Παναγία Παρθένε, ἡθικαῖς τρικυμῖαις περιστατούμενον, σὺ κτείρησον καὶ σῶσον, ἐμὲ τὸν σὸν ἰκέτην, τὸν ἐν πίστει κραυγάζοντα, ὁ τῶν Πατέρων ἡμῶν Θεὸς εὐλογητὸς εἰ.

ᾠδὴ η'. Τὸν βασιλεῖα τῶν οὐρανῶν.

Τὸς σηπεδόνας τῆς ψυχῆς μου ὦ Προφήτα, καὶ τὰ πάθη τοῦ σώματος ὁμοίως, θεράπευσον ἐν ὕμνοις, ὥπως σὲ μεγαλύνω.

Τοὺς πειρασμοὺς διασκέδασον καὶ ἐνέδρας, τῶν δαιμόνων Προφήτα Κυρίου· κατ' ἐμοῦ γὰρ φθόνῳ, κεκίνηται ἀπαύστως.

Ἐπάκουσόν μου ἐν ὀδυρμοῖς σοὶ βοῶντος, καὶ παράσχου γαλήνην τῇ ψυχῇ μου, ὥπως ἀνυμνῶ σε, Προφήτα εἰς αἰῶνας.

Θεοτοκίον

Τὴν δέησίν μου μὴ παρίδῃς Θεοτόκε, ἣν ἐρπύωνος νῦν σοὶ ἀναφέρω· σὺ γὰρ θλιβομένων, παράκλησις ὑπάρχεις.

ᾠδὴ θ'. Κυρίως Θεοτόκον.

Διπλὴν παρὰ Κυρίου, ἐνδοξε Προφήτα, λαβὼν τὴν χάριν διπλᾶ καὶ τὰ χαρίσματα, ἡμῖν παρέχεις, ψυχᾷς ἡμᾶς τε καὶ σώμασι.

Τὴν θέλαν μηλωτὴν σου, εἴλησον καὶ πάλιν, καὶ τῶν παθῶν ἡμῶν τὴν θάλασσαν ξήρανον, τῶν ἀγρυπνοῦντων Προφήτα ἐν τῷ τεμένει σου.

Νυκτὸς τε καὶ ἡμέρας, σὲ ἐπικαλοῦμαι, τὸν ἀγαθὸν μου προστατήν, Προφήτα Θεοῦ, παντὸς κινδύνου καὶ βλάβης με λύτρωσαι.

Θεοτοκίον

Υἱὲ Θεοῦ Παντάναξ, ἀνάπαυσον πάντας, οὓς προσελάδου ἐκ τῆς δε τῆς ποιμένης σου, πρεσβεῖαις τῆς Μητρὸς σου, καὶ τοῦ Προφήτου σου.

Εἰτα εὐθὺς τό· Ἄξιον ἐστι, καὶ τὰ ἑξῆς μεγαλυνάρια τοῦ Προφήτου.

Χαίροις ὁ τὴν χάριν διπλὴν λαβὼν, Πνεύματος Ἁγίου, καὶ Θεοδότης τὴν μηλωτὴν· χαίροις ὁ πληρώσας τὴν γῆν τῶν σῶν θαυμάτων, Προφήτα Ἐλισσαῖε, ἡμῶν τὸ στήριγμα.

Ἐχοντες ναὸν σου τὸν ἱερόν, Προφήτα Κυρίου, ἱατρῶν θαυματουργόν, εἰς τοῦτον ἐν πίστει, προσφεύγομεν καὶ πόθῳ, καὶ ἱασιν καὶ ῥῶσιν ἀπαρυόμεθα.

Πᾶσαι τῶν Ἀγγέλων καὶ στρατιαί....

Ψαλλομένων δὲ τούτων, θυμῷ ὁ ἱερεὺς τὸ Θυσιαστήριον, τὰς ἀγίας Εἰκόνας
καὶ τὸν λαόν.

Εἶτα τὸ Τρισάγιον καὶ μετὰ τοῦτο τὰ Τροπάρια.

Ὁ ἑνοαρχὸς Ἄγγελος. Δόξα καὶ νῦν· Τὸ ἀπ' αἰῶνος ἀπόκρυφον.

Καὶ μνημονεύει πάλιν ὁ ἱερεὺς, ὡς ἄνωθεν, δι' οὗς ἡ Παράκλησις. Καὶ
γίνεται ἡ Ἀπόλυσις. Ὅτε δὲ ἀσπαζόμεθα τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου γονυπετοῦντες,
ἀλλονται τὰ ἐξῆς Τροπάρια.

ἤχος β'. Ὅτε ἐκ τοῦ ξύλου.

Πάντων θλιδομένων ἡ χαρά, σὺ Θεοῦ Προφῆτα ὑπάρχεις, καὶ
τῶν πεινῶντων τροφή, σκέπη καὶ ἀντίληψις, τῶν ἀδυνάτων ἡμῶν,
ἀσθενούντων ἡ ἱασις, ὑγιῶν ἡ βώμη, ἀναπήρων ἔρεισμα, καὶ
βακτηρία τυφλῶν· ὅθεν σοὶ προσφεύγομεν πόθῳ, καὶ ἐν εὐλαδεῖ
παρρησίᾳ, τὴν σὴν εὐσπλαγχνίαν ἐκδεχόμεθα.

Δέσποινα πρόσδεξαι....

ΤΕΛΟΣ

ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΕΛΙΣΣΑΙΟΥ

καὶ ἀφήγησις τῶν θαυμάτων αὐτοῦ

(Κατὰ τὴν Γραφήν.)

«Ἐγκωμιαζομένου δικαίου, εὐφρανθήσονται λαοί», προαγγέλλει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον διὰ τοῦ Σολομῶντος. Καὶ τῷ ὄντι ποῖα κατὰ κόσμον εὐφροσύνη, ποῖα κατὰ κόσμον χαρά, δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὴν εὐφροσύνην καὶ τὴν χαράν, τὴν ὁποῖαν προξενοῦν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ χριστιανοῦ οἱ ἔπαινοι καὶ τὰ ἐγκώμια τῶν δικαίων; Διότι ἡ μὲν κατὰ κόσμον χαρά καὶ εὐφροσύνη εἶνε διὰ πρόσκαιρα καὶ μάταια, τὰ ὁποῖα ἀφοῦ παρέλθουν καὶ ἀφανισθοῦν, συμπαρέρχεται καὶ συναφανίζεται καὶ ἡ χαρὰ ὅπου εἶχαμεν δι' αὐτά· ἡ δὲ χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις ὅπου αἰσθάνεται κανεὶς, ὅταν ἀκούῃ τὰ ἐγκώμια τοῦ δικαίου, εἶνε ἀνεξάλειπτος καὶ διαρκής. Διότι ἐγκωμιάζων κανεὶς τὸν δίκαιον, αὐτὴν τὴν ἀρετὴν ἐγκωμιάζει. Ἡ δὲ ἀρετὴ εἶνε ἓνα πρᾶγμα διαρκὲς καὶ αἰώνιον. Λοιπὸν καὶ ἡ χαρὰ ὅπου μᾶς προξενοῦν τὰ πρὸς αὐτὴν ἐγκώμια εἶνε διαρκὲς καὶ ἀνεξάλειπτος. Οὕτω καὶ ὁ θεολόγος Γρηγόριος ἐγκωμιάζων τὸν μέγαν Ἀθανάσιον, μᾶς προαναγγέλλει εὐθὺς εὐθὺς εἰς τὸ προοίμιον, ὅτι αὐτὴν τὴν ἀρετὴν θὰ ἐγκωμιάσῃ. «Ἀθανάσιον ἐπαινῶν ἀρετὴν ἐπαινέσομαι» ἀναφωνεῖ ὁ μέγας Πατήρ.

Ὁλος ὁ βίος τῶν ἁγίων, Δικαίων, Πατριαρχῶν, Μαρτύρων καὶ Ὁσίων, ἦτο μίᾳ συνεχῆς καὶ ἀδιάκοπος ἀρετῇ. Μία

ἐμμονὴ ἀκατανίκητος εἰς τὸ νὰ διατηρήσῃ τὸ φρόνημά των ἀδούλωτον ἐνώπιον κάθε κινδύνου, ὅστις ἤμποροῦσε νὰ τοὺς παρασύρῃ ἀπὸ τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς. Οὔτε τυράννους, οὔτε βασιλεῖς ἐπτοήθησαν, οὔτε βασανιστήρια ἐφοδήθησαν. Καὶ δὲν παρεξέκλιναν ἀπὸ τὴν ἀρετὴν. Ὅταν λοιπὸν ἡμεῖς ἀναγινώσκοντες τοὺς βίους των, θαυμάζωμεν καὶ ἐξιστάμεθα διὰ τὴν ὑπομονὴν καὶ καρτερίαν των, διὰ τὴν ἀγάπην ὅπου εἶχον πρὸς τὸν Χριστὸν ὅστις τοὺς ἐδυνάμονεν, ὁ θαυμασμός μας αὐτὸς εἶνε ἓνα πολὺ ὥρατον ἐγκώμιον πρὸς τὴν ἀρετὴν, τὸ ἄκρον αὐτὸ ἀγαθόν, ὅπου πρέπει κάθε χριστιανὸς νὰ τὸ ἀποκτήσῃ, ἵνα ζήσῃ εὐτυχὴς εἰς τὸν κόσμον αὐτόν, κερδήσῃ δὲ καὶ τὸν αἰώνιον.

Καὶ ἡμεῖς λοιπὸν, ἀδελφοί, παρακινημένοι ἀπὸ τὸν Σολομῶντα, συνήλθομεν σήμερον νὰ ἀκούσωμεν τὰ ἐγκώμια τοῦ ἐνδόξου Προφήτου Ἑλισαίου, ἵνα εὐφρανθῶμεν ἐπὶ τῇ ἐτησίῳ αὐτοῦ πανηγύρει. Ἀλλὰ πρέπει νὰ γνωρίζωμεν ὅτι ὅλος ὁ βίος, ὅλη ἡ ζωὴ, ὅλη ἡ πολιτεία τοῦ ἐνδόξου αὐτοῦ Προφήτου εἶνε ἓνα ἄπαυστον καὶ ἀτελείωτον ἐγκώμιον. Μόνον νὰ ἀκούσωμεν πόσῃ ὑψηλὴν ζωὴν ἔζησε, μὲ ποίας ἀρετὰς ἦτο στολισμένος· πόσῃ ἀγνότητῃ καὶ παρθενίᾳ εἶχε, ὅποιαν αὔλον ζωὴν ἐν ὕλικῳ σώματι ὡς ἄσαρκος ἠκολούθησε· πῶς διὰ τὴν καθαρότητά του αὐτὴν καὶ τὴν πρὸς τὰ ἐγκόσμια ἀπάρνησιν ἠξιώθη νὰ χρισθῇ Προφήτης κατὰ θεῖαν νεύσιν ἀπὸ αὐτὸν τὸν μέγαν Ἡλίαν· πῶς ἠξιώθη κατόπιν νὰ λάβῃ διπλὴν τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ἢν ὁ ἀπὸ τὸν οὐράνιον ἐκεῖνον Διδάσκαλόν του· πῶς διέλαμψε διὰ τῶν παμμεγίστων αὐτοῦ θαυμάτων καὶ ἐξαισίων τερατουργημάτων, διαφημισθεὶς εἰς ὅλον τὸ βασίλειον τοῦ Ἰσραὴλ ὡς ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ καὶ χριστὸς Κυρίου. Ὅταν ἀκούσωμεν μὲ πόσῃ φιλάνθρωπίᾳ ἦτο προικισμένος, πόσον εὐσπλαγχνὸν καὶ πονετικὴν καρδίαν εἶχε, καὶ τὸ ὕψιστον ἀγαθὸν καὶ σπάνιον, πόσῃ ἀκτῆμοσύνην, ἀνώτερος γενόμενος πάσης γῆτινους προσπα-

θείας, δι' ὃ ἐδέχθη πλουσιώτατον τὸ προφητικὸν χάρισμα, προλέγων τὰ μέλλοντα καὶ ὡς παρόντα αὐτὰ δεικνύων, ἔταν, λέγω, ἀκούσωμεν τὴν ζωὴν του αὐτὴν τὴν ὑπεράνθρωπον καὶ σχεδὸν ἀγγελικὴν, ἥτις ἦτο μία ἀρετὴ ἀδιάκοπος, τότε εἶνε ὡς νὰ ἐγκωμιάζωμεν αὐτὸν μὲ ὕμνους καὶ εὐχαριστηρίους φωνάς. Ἀλλὰ τότε θὰ αἰσθανθῶμεν συνάμα εὐφροσύνην καὶ χαρὰν ἀνεκλάλητον εἰς τὴν ψυχὴν μας. «Ἐγκωμιαζομένου δικαίου, εὐφρανθήσονται λαοί».

Ἄς ἀκούσωμεν λοιπὸν μὲ προσοχὴν καὶ εὐλάβειαν τὸν ὥρατον καὶ θαυμαστὸν βίον τοῦ μεγάλου Προφήτου μας.

Ὁ ἐνδοξος καὶ θαυμαστὸς οὗτος Προφήτης Ἑλισαῖος, ἦτο υἱὸς Σαφάτ, ἀπὸ ἓνα χωρίον τῆς Σαμαρείας Ἀβελμαουλά ὀνομαζόμενον, ἐκ τῆς γῆς τοῦ Πατριάρχου Ρουβὶμ. Συνέβη δὲ κατὰ τὴν γέννησίν του ἓνα πολὺ τεράστιον πρᾶγμα. Ὅταν δηλαδὴ ἐγεννήθη εἰς τὰ Γάλγαλα, ἡ χρυσὴ δάμαλις, τὴν ὅποιαν ἐπροσκυνοῦσαν ἐκεῖ οἱ ἄγνωστοι καὶ πεπλανημένοι ἄνθρωποι, ἐδόθη μετ' αὐτὴν μεγάλην βροχὴν, ὥστε ἠκούσθη εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅπου εἶναι μεγάλη ἀπόστασις. Ὁ δὲ Ἀρχιερεὺς τοῦ καιροῦ ἐκείνου παρατηρήσας τότε τὰς δύο μυστηριώδεις πέτρας ὅπου ἐκρέμαντο εἰς τὰ στήθη του, κατὰ τὸ ἔθος, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἡ μὲν μία ὀνομαζέτο δ ἡ λ ω σ ι ε ἡ δὲ ἄλλη α λ ἡ θ ε ι α, εὗρε τὴν ἐξήγησιν τοῦ σημείου ἐκείνου καὶ εἶπε : Νὰ ἠξεύρετε ὅτι σήμερον ὅπου ἠκούσθη ἡ μακρυὴ αὐτῇ βοή, ἐγεννήθη ἓνας Προφήτης εἰς τὴν Ἱερουσαλὴμ, ὁ ὁποῖος θὰ κηρύξῃ τὰ γλυπτά, καὶ θὰ συντρίψῃ τὰ εἰδῶλα. Ἀφοῦ δὲ ὁ Προφήτης οὗτος ἦλθεν εἰς ἡλικίαν, ἐπειδὴ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἦτο μεγαλοκτηματίας, ἔχων πολλὰς ἐκτάσεις γαιῶν, ὁ Ἑλισαῖος ἀφιερῶθη ἀπὸ μικρὸς εἰς τὴν γεωργίαν, ἐποπτεύων ἰδίως καὶ διευθύνων τοὺς ἐργάτας οἱ

ὅποιοι ἐκαλλιέργουν τὰ πατρικά του ἐκεῖνα πολλά κτήματα.

Τὸν καιρὸν δὲ ἐκεῖνον, μέλλων ὁ Θεὸς νὰ παραλάβῃ ἀπὸ τὴν γῆν τὸν Προφήτην Ἡλίας, ἀφ' οὗ ἔγεινε μέγας καὶ περιδόητος διὰ τὰς μεγάλας θαυματουργίας του, τοῦ λέγει εἰς τὸ ὄρος Χωρήβ, ὅπου ἦτο κρυμμένος εἰς ἓνα σπήλαιον, φεύγων τὴν ὀργὴν τῆς Ἰεζάβελ: Μὴ φοβῆσαι Ἡλία, γύρισε ὀπίσω, καὶ εἰς τὴν ἐδὸν τῆς Δαμασκοῦ θὰ συναντήσῃς τὸν Ἐλισσαῖον τὸν υἱὸν τοῦ Σαφάτ· αὐτὸν νὰ χρίσῃς Προφήτην, νὰ μείνῃ εἰς τὴν γῆν ἀντὶ σοῦ. Ὁ Ἡλίας ἔκαμε καθὼς τοῦ εἶπεν ὁ Θεός, καὶ ἄρχισε τὴν ὁδοιπορίαν του, διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Σαμάρειαν. Καθ' ὁδὸν συναντᾷ τῷν τὸν Ἐλισσαῖον, ὁ ὅποιος ὥργονε τὰ χωράφια τοῦ πατρὸς του, διευθύνων δώδεκα ζεύγη βοῶν ἀροτήρων καὶ ὀδηγῶν τοὺς ἐργάτας του. Ἐκδύεται λοιπὸν πάραυτα ὁ Ἡλίας τὴν μηλωτὴν ὅπου ἐφοροῦσε πάντοτε, καὶ τὴν ρίπτει εἰς τὸν ὠμόν τοῦ Ἐλισσαίου, ὁ ὅποιος ὡς καθαρὸς καὶ παρθένος, ὅπου ἦτο, ἔχων διάνοιαν διαυγεστάτην, καὶ φωτισμένος ὑπὸ τῆς θείας χάριτος, ἐνόησε πάραυτα τὸν σκοπὸν τὸν ἐνδόμυχον τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸν προσκαλεῖ δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ, καὶ ἀφήσας εὐθὺς τοὺς βόας του καὶ τὰ χωράφια, τρέχει πρὸς τὸν Ἡλίας καὶ τοῦ λέγει: Νὰ ὑπάγω νὰ ἀποχαιρετίσω τὸν πατέρα μου καὶ τὴν μητέρα μου, καὶ νὰ ἔλθω νὰ σὲ ἀκολουθήσω. Λαβὼν δὲ τὴν ἄδειαν ἐπιστρέφει εἰς τὸ χωρίον του· καὶ σφάζας ἓνα ζευγὸς βοῶν ἔψησε τὸ κρέας μὲ τοῦ ἀρότρου τὰ ξύλα καὶ τὸ ἐμοίρασεν εἰς τοὺς πτωχοὺς συντοπίτας του· καὶ ἔλθων ἠκολούθησε τὸν Ἡλίας καὶ τὸν ὠπηρετοῦσεν ἔκτοτε πανταχοῦ.

Ἀνεχώρησαν δὲ καὶ οἱ δύο ἀπὸ ἐκεῖ καὶ ἦλθον εἰς τὸ χωρίον Γάλλαλα. Τότε δὲ ἐπειδὴ ὁ Προφήτης Ἡλίας ἐμελλε νὰ ἀναληφθῇ ἐν συσεισμόνι ὡς εἰς τὸν οὐρανόν, λέγει εἰς τὸν μαθητὴν του τὸν Ἐλισσαῖον: Ἀπόμεινε σὺ ἐδῶ, ὅτι ὁ Κύριος μὲ ἔστειλε νὰ ὑπάγω κάπου ἐδῶ πλησίον. Λέγει του ὁ Ἐλισσαῖος:

Νὰ μὴ τὸ δώσῃ ὁ Θεὸς νὰ σὲ ἀφήσω, ἀλλὰ ἔρχομαι καὶ ἐγὼ ὅπου καὶ ἂν ὑπάγῃς. Ἀνεχώρησαν λοιπὸν καὶ οἱ δύο τῶν ἀπὸ τὰ Γάλλαλα, καὶ ἦλθον εἰς τὴν Βαιθήλ. Ἐκεῖ ἦσαν τινες Προφῆται καὶ ἔλεγον πρὸς τὸν Ἐλισσαῖον: Νὰ ἡξεύρῃς, ὁ Θεὸς θὰ παραλάβῃ τὸν διδάσκαλόν σου τὸν Ἡλίας. Λέγει ὁ Ἐλισσαῖος: Τὸ ἡξεύρω καὶ ἐγώ· ἀλλὰ σιωπᾷτε. Πάλιν εἶπεν ὁ Προφήτης Ἡλίας πρὸς τὸν Ἐλισσαῖον, ἀφ' οὗ ἐφθασαν εἰς τὴν Βαιθήλ: Ἀπόμεινε σὺ ἐνταῦθα, ἕως οὗ ὑπάγω ἐγὼ μόνος, ἐδῶ παραπέρα. Ἀλλ' ὁ Ἐλισσαῖος δὲν ἤθελε νὰ τὸν ἀφήσῃ· διότι ἐφοβεῖτο μήπως τῷν τὸν ἀναληφθῇ, καὶ δὲν τὸν ἴδῃ. Ἀνεχώρησαν λοιπὸν καὶ οἱ δύο ἀπὸ τὴν Βαιθήλ καὶ ἦλθον εἰς τὴν Ἰεριχώ. Ἦσαν δὲ καὶ ἐκεῖ τινες Προφῆται καὶ εἶπαν πρὸς τὸν Ἐλισσαῖον: Νὰ ἡξεύρῃς ὅτι θὰ παραλάβῃ ὁ Θεὸς τὸν διδάσκαλόν σου, τὸν Ἡλίας. Ἀπεκρίθη πάλιν καὶ πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἐλισσαῖος: Τὸ ἡξεύρω καὶ ἐγώ, ἀλλὰ σιωπᾷτε. Καὶ πάλιν τοῦ λέγει ὁ Ἡλίας: Περίμεινε σὺ ἐδῶ, ἕως ὅτου νὰ ὑπάγω ἐγὼ μόνος εἰς τὸν Ἰορδάνην. Ἀπεκρίθη ὁ Ἐλισσαῖος: Νὰ μὴ τὸ δώσῃ ὁ Θεὸς νὰ σὲ ἀφήσω, ἀλλὰ ἔρχομαι καὶ ἐγὼ μαζί σου ὅπου καὶ ἂν ὑπάγῃς. Τότε ἀνεχώρησαν καὶ οἱ δύο ἀπὸ τὴν Ἰεριχώ ἔχοντες μαζί των καὶ μίαν συνοδίαν ἀπὸ πενήντα ἀνθρώπους, ὅλους Προφῆτας τῶν μερῶν ἐκείνων. Ἐφθασαν λοιπὸν ὅλοι εἰς τὸν Ἰορδάνην καὶ ἐστάθησαν εἰς τὴν ὀχθὴν αὐτοῦ, θέλοντες νὰ περάσουν τὸν ποταμόν. Τότε ὁ Προφήτης Ἡλίας ἐκβαλὼν τὴν μηλωτὴν του, τὴν ὅποιαν ἐφοροῦσε πάντοτε, ἐκτύπησε μὲ αὐτὴν τὸν Ἰορδάνην, καὶ παρευθὺς ἐσταμάτησε τὸ ρεῦμά του, τὰ ὕδατα διηρέθησαν εἰς δύο, καὶ ἐσχηματίσθη μία διάδασις ξηρά. Καὶ οἱ μὲν ἄνθρωποι ἐκεῖνοι οἱ πενήντα, ἀπέμειναν πέραν τοῦ ποταμοῦ· ὁ δὲ Προφήτης Ἡλίας μὲ τὸ Ἐλισσαῖον ἐπέρασαν εἰς τὴν ἄλλην ὀχθὴν, χωρὶς νὰ βραχῶσιν οἱ πόδες των ὅλως διόλου.

Τότε λέγει ὁ Ἡλίας πρὸς τὸν Ἐλισσαῖον: Ζήτησαι τί χά-

ρισμα θέλεις νά λάβης ἀπὸ ἐμέ, πρὶν ἀναληφθῶ. Λέγει ὁ Ἐλισσαῖος: Θέλω, τὸ προφητικὸν χάρισμα, ὅπου ἔχεις, νά ἔλθῃ διπλοῦν εἰς ἐμένα. Τοῦ λέγει ὁ Ἥλίας: Πάρα πολὺ μεγάλον χάρισμα ἐζήτησες. Πλὴν ἐὰν μὲ ἴδῃς, ὅταν θὰ ἀναληφθῶ, νά τὸ λάβῃς αὐτὸ ὅπου ζητεῖς. Ἐκεῖ λοιπὸν ὅπου συνωμιλοῦσαν, ἰδοὺ ἐξαφνα καὶ παρουσιάζεται ἓνα ἄρμα πύρινον μὲ τέσσαρας ἵππους πνέοντας πῦρ ἀπὸ τὸ στόμα των, καὶ ἄρπαξε τὸν Προφήτην Ἥλιαν ἀπεμπρὸς ἀπὸ τὸν Ἐλισσαῖον, ὅστις ἐπρόφθασε μόνον καὶ ἔλαβε τὴν μηλωτὴν τοῦ Προφήτου Ἥλία, ἣ ὅποια ἔπεσεν ἐπάνω του, καὶ σταθεὶς ἐκπληκτος ἔδλεπε τὸν Διδάσκαλόν του ὅπου ἀνέβαινεν εἰς τὸν οὐρανόν. Ἀφ' οὗ δὲ τὸν ἔχασεν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς του, ἠθέλησε νά ἐπιστρέψῃ ὀπίσω διερχόμενος ἀπὸ τὸν Ἰορδάνην. Καὶ μὲ τὴν μηλωτὴν τοῦ διδασκάλου του ὅπου ἐκρατοῦσεν, ἐκτύπησε μίαν φορὰν τὸν Ἰορδάνην ποταμόν, ἀλλὰ δὲν ἐσχίσθη τὸ ρεῦμά του, καθὼς ἐσχίσθη καὶ εἰς τὸν Ἥλιαν προτῆτερα. Τότε λέγει ὁ Ἐλισσαῖος: Ποῦ εἶνε ὁ Θεὸς τοῦ πατρός μου, τοῦ Ἥλία; Καὶ κρούσας τὸν Ἰορδάνην δευτέραν φορὰν, ἰδοὺ πάραυτα διεχωρίσθη εἰς δύο τὸ ρεῦμα, καθὼς καὶ ἀπὸ τὸν Ἥλιαν, καὶ ἐσχηματίσθη μία διάβασις πάλιν ξηρά· καὶ ἐπέρασε καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ἀντιπέραν ὄχθην, χωρὶς θὰ βραχὴ διόλου. Μερικοὶ δὲ προφῆται ἀπὸ τὴν Ἱεριχώ, οἱ ὅποιοι εἶδον τὸ θαῦμα αὐτὸ ὅπου ἐτέλεσεν ὁ Ἐλισσαῖος, εἶπον ὅτι ἀληθινὰ ἐπανεπαύθη τὸ πνεῦμα τοῦ Ἥλιου εἰς τὸν Ἐλισσαῖον.

Διὰ τοῦτο ὅταν ὁ Ἐλισσαῖος εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ἱεριχώ, οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως τὸν προὔπῃντησαν μὲ πολλὴν δόξαν καὶ τιμὴν, τὸν προσεκύνησαν, καὶ τὸν παρεκάλεσαν νά καθαρῶσιν τὰ νερά τῆς πηγῆς των, ἐξ ἧς ἔπινον, διότι ἦσαν πολὺ βλαπτικὰ καὶ ἐπροξενούσαν νόσους καὶ στερώσεις, ἐνῷ ἡ πόλις των ἦτο τόσοσιν ὡραία καὶ εἶχεν ὑγιεινοὺς ἀέρας. Ὁ Ἐλισσαῖος εἰσήκουσε τὴν παράκλησίν των, καὶ τοὺς εἶπε νά λάβουν μίαν μικρὰν

ὕδριαν καινούργιαν, νά τὴν γεμίσουν ἄλλας καὶ νά τοῦ τὴν φέρουν ἐκεῖ. Λαβὼν δὲ αὐτὴν μετέβη εἰς τὴν πηγὴν τῶν ἀκαθάρτων ἐκείνων ὑδάτων· ἔρριψε μέσα εἰς αὐτὴν τὸ ἄλας, καὶ λέγει: Τάδε λέγει Κύριος. Νὰ εἶνε λατρευμένα πλέον τὰ ὕδατα αὐτά. Δὲν θὰ συμβῇ πλέον ἐξ αἰτίας αὐτῶν κανένα κακόν, καὶ κανεὶς θάνατος· καὶ δὲν θὰ γίνωνται στεῖραι αἱ γυναῖκες ὅπου θὰ πίνουν ἀπὸ αὐτά.

Καὶ ἀληθῶς ἔκτοτε τὰ ὕδατα τῆς πηγῆς αὐτῆς ἐγείναν ὑγιεινότερα πλέον, καὶ δὲν ἐπροξένουν καμμίαν βλάβην εἰς τοὺς κατοίκους τῆς πόλεως. Ἐκτοτε λοιπὸν εἶνε εὐλογημένα τὰ ὕδατα τῆς Ἱεριχῶ. Καὶ μέχρι σήμερον ἡ πηγὴ αὕτη ἀναδύει ὡραῖον καὶ διαυγέστατον ὕδωρ, εἰς ἀπόστασιν 35 λεπτῶν τῆς ὥρας ἀπὸ τὸ χωρίον Ρόχα. Καὶ οἱ μὲν ἱδιοὶ μας χριστιανοὶ καλοῦσι τὴν πηγὴν αὐτὴν ἕως τῶρα ὕδατα τοῦ Ἐλισσαίου, οἱ δὲ ἐντόπιοι Ἀραβες Ἀἶν-Ἐσσουλτάν.

Ἐν ᾧ δὲ ὁ Ἐλισσαῖος ἀναχωρήσας ἀπὸ τὴν Ἱεριχὴν ἀνέβαινεν εἰς τὴν Βαιθίλ, μερικὰ μικρὰ παιδάκια ἐξηλθον ἀπὸ τὴν πόλιν κατὰ τὴν διάβασίν του καὶ τὸν ἐπεριγελοῦσαν καὶ ἐφώναζαν: Ἀνάβαινε, φαλακρέ· ἀνάβαινε, φαλακρέ. Ταραχθεὶς ὁ Προφήτης ἐγύρισε καὶ τὰ εἶδε· καὶ τὰ κατηράσθη ἐν ὀνόματι Κυρίου καὶ εἶπε: Τέκνα παρακοῆς καὶ ἀργίας! Καὶ ἰδοὺ ἐξαφνα μὲ τὸν λόγον αὐτὸν ἐδγῆκαν ἀπὸ τὸ δάσος δύο ἄρκτοι καὶ κατεσπάραξαν δύο ἀπὸ τὰ κατηραμένα ἐκεῖνα παιδία. Ἀπὸ ἐκεῖ δὲ ἀνέβη ὁ Προφήτης εἰς τὸ Καρμήλιον ὄρος· καὶ ἔπειτα ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Σαμάρειαν.

Ἐκ τῶν πολλῶν θαυμάτων τοῦ Προφήτου Ἐλλισσαίου τινὰ μὲν, ὡς τὸ ἀνωτέρω, ἀνάγονται εἰς τὴν παρὰ Θεοῦ δοθεῖσαν αὐτῷ χάριν τῆς Δυνάμεως, δι' ἧς ἐτιμῶρει καὶ ἐμάστιζε τὴν κακίαν

εἰς διόρθωσιν ἄλλων· τινὰ πάλιν εἶνε γεμᾶτα ἀπὸ τόσῃν φιλάνθρωπιαν, καὶ ἀγάπην ἐν γένει πρὸς τὸν πλησίον, ὥστε διεγείρουν τὸν θαυμασμόν, καὶ κινοῦσιν εἰς κατάνυξιν τὸν ἀκούοντα.

Μίαν ἡμέραν ἦλθε πρὸς τὸν Προφήτην μία γυναῖκα χήρα, τῆς ὁποίας πρὸ ὀλίγου εἶχεν ἀποθάνει ὁ σύζυγος. Καὶ οὗτος ἀνῆκεν εἰς τὴν τάξιν τῶν Προφητῶν. Ἡ χήρα αὕτη συναντήσασα τὸν Προφήτην, λέγει πρὸς αὐτόν : Ὁ δούλος σου ὁ ἄνδρας μου ἀπέθανε· καὶ σὺ καλὰ γνωρίζεις πόσον ἦτο θεοφοδούμενος. Ἐχρεωστούσαμεν, ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, καὶ ἦλθε σήμερον ὁ δανειστής νὰ λάβῃ αὐτὸ τὸ χρέος· καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔχω νὰ τὸ πληρώσω, ζητεῖ νὰ λάβῃ τὰ δύο παιδιὰ μου, νὰ τὰ ἔχῃ δούλους του, σύμφωνα μὲ τὸν Νόμον τοῦ Μωϋσέως. Ὁ Ἐλισσαῖος συγκινηθεὶς ἀπὸ τὴν μεγάλην αὐτὴν δοκιμασίαν τῆς χήρας, τῆς λέγει : Τί νὰ σοὺ κάμω, ταλαίπωρε ; Πές μου τί πράγματα ἔχεις εἰς τὴν οἰκίαν σου ; Δὲν ἔχω τίποτε, ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, ἀπήντησεν ἡ χήρα. Εἶμαι πάμπτωχος. Μόνον ἓνα δοχεῖον γεμᾶτο λάδι ἔχω. Τῆς λέγει ὁ Ἐλισσαῖος. Πήγαινε καὶ ζήτησε ἀπὸ τοὺς γείτονάς σου νὰ σοὺ δώσουν μερικὰ δοχεῖα ἄδεια, ὅσα ἡμπορέσουν περισσότερα· καὶ ἀφοῦ τὰ λάβῃς, νὰ κλεισθῇς μόνῃ σου μὲ τὰ παιδιὰ σου μέσα εἰς τὴν οἰκίαν σου, καὶ νὰ τὰ γεμίσης αὐτὰ τὰ ἄδεια δοχεῖα ἔλαιον ἀπὸ τὸ δοχεῖον ὅπου ἔχεις γεμᾶτον. Ἡ χήρα ἐπραξε καθὼς τῆς εἶπεν ὁ Προφήτης. Τὰ παιδιὰ τῆς ἐκρατοῦσαν τὰ ἄδεια ἐκεῖνα δοχεῖα, καὶ αὕτη τὰ ἐγέμιζεν ἔλαιον κατὰ σειρὰν ἀπὸ τὸ ἰδικόν της δοχεῖον. Καὶ τὰ ἐγέμισεν ὅλα. Τότε λέγει εἰς τὰ παιδιὰ τῆς : Φέρετε καὶ ἄλλο δοχεῖον ἀκόμη νὰ τὸ γεμίσω· διότι τὸ δοχεῖόν μας ἔχει λάδι ἀκόμη. Δὲν ἔχομεν ἄλλο, μητέρα μου, εἶπαν τὰ παιδιὰ. Καὶ πάραυτα τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀτελείωσε καὶ τὸ ἔλαιον τοῦ ἰδικοῦ της δοχεῖου. Τότε ἡ χήρα γεμᾶτη ἀπὸ χαρὰν ἔσπευσε καὶ ἀνήγγειλε τὸ θαῦμα αὐτὸ εἰς τὸν Ἐλισσαῖον, ὅστις τῆς εἶπε : Πήγαινε τώρα, πώλησε τὸ

ἔλαιον καὶ πλήρωσε τὸ χρέος σου, διὰ νὰ γλυτώσῃς τὰ παιδιὰ σου.

Ἡ χήρα πιστῶς ἀκολουθοῦσα τὰς συμβουλὰς τοῦ Ἐλισσαίου, τὸν ὁποῖον ἐπίστευεν ὡς ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ, καὶ ὡς ἓνα θαυματουργόν, ἔκαμε καθὼς τῆς εἶπεν ὁ Προφήτης. Ἐπλήρωσε τὸ χρέος τῆς, καὶ τῆς ἔμεινε καὶ ἀρκετὸν ἀκόμη ἔλαιον, διὰ νὰ διαθρέψῃ τὰ παιδιὰ τῆς, νὰ ζήσῃ καὶ αὕτη.

Συγκινητικώτατον ὁμοίως εἶνε καὶ τὸ ἐπεισόδιον μεταξὺ τοῦ ἐνδόξου αὐτοῦ Προφήτου καὶ τῆς Σωμαντίδος γυναικὸς ἡ ὁποία ἦτο ἄτεκνος, ὅπερ διηγεῖται ἐν ἐκτάσει ἡ ἁγία Γραφή, προξενεῖ δὲ μεγάλην κατάνυξιν εἰς τὸν ἀκούοντα, ὅστις θαυμάζει ἐξ ἑνὸς μὲν τὴν μεγάλην συμπάθειαν καὶ φιλάνθρωπίαν τοῦ Προφήτου, ἐξ ἄλλου δὲ τὴν μεγάλην θαυματουργὸν αὐτοῦ δύναμιν.

Ἡ εὐσεβὴς αὕτη καὶ φιλόθεος γυνὴ ἡλικιωμένη οὖσα ἐφιλόξενός ποτε τὸν Ἐλισσαῖον πολλὰς ἡμέρας εἰς τὸν οἶκόν της. Καὶ λέγει μίαν ἡμέραν εἰς τὸν ἄνδρα τῆς : Κύριέ μου, ἐγνώρισά τι αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ὅπου φιλεῖται εἰς τὴν τράπεζάν μας τόσας ἡμέρας, εἶνε ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ. Ἄς τοῦ ἐτοιμάσωμεν ἓνα δωμάτιον ἐπάνω εἰς τὸ ὑπερφόν, νὰ μένῃ καὶ νὰ κοιμᾶται, ἐκεῖ, νὰ τὸν ἔχωμεν πάντοτε μαζί μας. Καὶ ἔτσι ἐγίνει. Καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ ὁ Προφήτης τὴν νύκτα ἐκείνην. Καὶ τὸ πρωτὶ λέγει πρὸς τὸν ὑπηρέτην του τὸν Γιεζί. Φώναξε τὴν γυναῖκα αὐτὴν τὴν φιλόξενον. Καὶ ἐπαρυσιάσῃ ἡ Σωμαντίτις ἐνώπιόν του. Καὶ τῆς λέγει ὁ Προφήτης : Τί χάριν θέλεις νὰ σοὺ κάμω, διὰ τὸ καλὸν ὁποῦ μοῦ ἔκαμες ; Θέλεις νὰ σοὺ συστήσω καμμίαν ὑπόθεσιν σου εἰς τὸν βασιλέα ἢ εἰς τὸν ἀρχιστράτηγόν του ; Εὐχαριστῶ, εἶπεν ἡ γυνή. Τότε λέγει ὁ Γιεζί πρὸς τὸν Ἐλισσαῖον. Ἡ γυ-

ναίκα αὐτὴ δὲν ἔχει τέκνα, αὐθέντα, εἶνε στείρα καὶ ὁ σύζυγός της εἶνε γέρων. Τότε λέγει ὁ Ἐλισσαῖος πρὸς τὴν γυναῖκα τὴν Σωμανίτιδα: Ἀλήθειαν σοῦ λέγω· θὰ ἀποκτήσης υἱόν. Νὰ γείνη ὁ λόγος σου, ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, εἶπε ἡ γυνή. Τῷ ὄντι ἡ στείρα ἐκείνη καὶ γερόντισσα συνέλαβε κατόπιν καὶ ἐγέννησε παιδίον ἀρσενικόν. Ἐπέρασε καιρὸς καὶ ἐμεγάλωσε τὸ παιδίον. Καὶ μίαν ἡμέραν ἐπῆγε νὰ συναντήσῃ τὸν πατέρα του εἰς τοὺς ἀγρούς, ὅπου ἐθέριζε μὲ τοὺς θεριστάς. Καὶ ἐπειδὴ ἦτο μέγας καὶ καὶ τοῦ ἤλθεν ἐξαφνα μία ζάλη καὶ ἄρχισε νὰ φωνάζῃ· Ἀχ τὸ κεφαλάκι μου! τὸ κεφαλάκι μου! Τότε διέταξεν ὁ πατέρας του ἕνα ἀπὸ τοὺς θεριστάς νὰ λάβῃ τὸ παιδίον· ὁ ὅποιος βαστάζων αὐτὸ ἀναίσθητον τὸ ἐπῆγεν εἰς τὴν μητέρα του. Πόσον πόνον θαρρεῖτε νὰ ἐπῆρεν ἡ μητέρα τοῦ παιδίου! Τὸ ἔβαλεν εἰς τὰ γόνατά της καὶ τὸ ἐκοίμησε διὰ νὰ συνέλθῃ. Ἀλλὰ ἔως τὸ μεσημέρι ἀπέθανε τὸ παιδίον. Τότε θρηνοῦσα καὶ κλαίουσα ἡ γυναῖκα, ἀλλὰ πιστεύουσα εἰς τὸν Θεὸν μὲ ὅλην τὴν καρδίαν της, καὶ εἰς τὴν χάριν τοῦ Ἐλισσαίου, τὸν ὅποιον ἐφιλοξένει, τὸ ἐπῆρε νεκρὸν καὶ τὸ ἀπέθεσεν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Προφήτου ἐπάνω εἰς τὴν κλίνην του. Καὶ ἀμέσως ἐπορεύθη εἰς τὸ Καρμήλιον ὅρος εἰς συνάντησίν του. Καὶ ὡς τὴν εἶδεν ὁ Ἐλισσαῖος, λέγει πρὸς τὸν ὑπηρέτην του τὸν Γιεζι. Τρέξε καὶ χαιρέτισε τὴν Σωμανίτιν ὅπου ἔρχεται καὶ εἰπέ της τὰς εὐχὰς μου δι' αὐτὴν καὶ διὰ τὸν ἄνδρα της καὶ διὰ τὸ τέκνον των καὶ ὁδήγησέ την ἐδῶ. Ἐσπευσε λοιπὸν ὁ Γιεζι καὶ ὁδήγησεν αὐτὴν πρὸς τὸν Ἐλισσαῖον, ἐπάνω εἰς τὸ ὄρος. Καὶ ἐκείνη ἔπεσεν ἀμέσως μὲ κλαυθμούς εἰς τοὺς πόδας του, ὁ δὲ Γιεζι ἤθελε νὰ τὴν ἐμποδίσῃ, νὰ μὴ στενοχωρῇ τὸν αὐθέντην του· ἀλλ' ὁ Ἐλισσαῖος ὅπου εἶχε πολὺ πονετικὴν τὴν καρδίαν του, λέγει: Ἀφῆσέ την· ὅτι ἡ ψυχὴ της εἶνε πολὺ σπαραγμένη ἀπὸ τὸ πένθος ὅπου τὴν εὗρηκε. Τότε τοῦ ἀνήγγειλεν ἡ γυνὴ μὲ πόνον τὸν θάνατον τοῦ παιδίου της. Ὁ δὲ Ἐλισσαῖος συγκινη-

θεις εἰς ἄκρον δίδει ἀμέσως τὴν βακτηρίαν του εἰς τὸν Γιεζι νὰ τρέξῃ ἀμέσως εἰς τὸν οἶκον τῆς Σωμανίτιδος, χωρὶς νὰ σταθῇ πουθενά, καὶ νὰ ἐγγίσῃ μὲ αὐτὴν τὴν βακτηρίαν τὸν νεκρὸν τοῦ παιδίου. Ἀνεχώρησε πάραυτα ὁ Γιεζι. Ἀλλ' ἡ μητέρα τοῦ παιδίου ἔχουσα ὅλας τὰς ἐλπίδας της εἰς τὴν θαυματουργὸν δύναμιν τοῦ Προφήτου, ἐπέμενε μὲ δάκρυα παρακαλοῦσα αὐτὸν νὰ ἔλθῃ ὁ ἴδιος. Τότε ὁ Ἐλισσαῖος συγκινηθεὶς ἀπὸ τὰς ὁδυνήρας ἐκείνας παρακλήσεις τῆς μητρὸς ἀνεχώρησεν ἀμέσως νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν φιλόξενον οἰκίαν της· τὸν ἠκολούθει δὲ καὶ ἐκείνη· Ἀλλ' ὁ Γιεζι ἔφθασε προτύτερα ἀπὸ αὐτοὺς. Καὶ ἐγγίσας τὴν ράβδον τοῦ Ἐλισσαίου εἰς τὸν νεκρὸν εἶδεν ὅτι δὲν ἔγινε κανένα σημεῖον. Δὲν ἠκούσθη καμμία φωνή, καμμία ἀκρόασις. Τὸ παιδίον ἦτο νεκρὸν. Ἐνῷ δὲ ὁ Γιεζι ἔτρεξε νὰ ἀναγγείλῃ εἰς τὸν Προφήτην ὅτι δὲν ἐσηκώθη τὸ παιδάριον, ἰδοὺ ἔφθασε καὶ οὗτος καὶ εὗρεν ἀληθῶς αὐτὸ ἀποθαμένον, ἐπάνω εἰς τὴν κλίνην, ὅπου ἐκοιμᾶτο συνήθως ὁ Προφήτης. Βαθυτάτη συγκίνησις κατέλαβε τὴν ἀπαλὴν καρδίαν τοῦ φιλανθρώπου Προφήτου. Ἡ εὐσπλαγχνος ψυχὴ τοῦ Ἐλισσαίου συνεσπάρáχθη πρὸς τὸ θέαμα τοῦ νεκροῦ παιδαρίου, τὸ ὅποιον μὲ τὰς εὐχὰς του εἶχε χάριση εἰς τὴν στείραν μητέρα νὰ τὸ ἔχῃ συντροφίαν καὶ παρηγορίαν.

Κλείει ἀμέσως τὴν θύραν τοῦ δωματίου, ἀπομείνας μόνος του, γονατίζει, καὶ ἀρχίζει νὰ παρακαλῇ τὸν Θεόν. Μετὰ μίαν δὲ ἐκτενὴ προσευχὴν ὅπου ἔκαμεν, ἔρχεται καὶ κατακλίνεται διπλὰ εἰς τὸ νεκρὸν παιδίον. Θέτει τὸ στόμα του εἰς τὸ στόμα τοῦ παιδίου, τοὺς ὀφθαλμούς του εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ παιδίου, τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ παιδίου, καὶ συσφίγγει τὸν νεκρὸν καὶ συγκοιμᾶται μὲ αὐτόν. Μετ' ὀλίγον ἄρχισε τῷ ὄντι νὰ ζεσταίνεται ἡ σὰρξ τοῦ νεκροῦ παιδαρίου. Τότε ἐγείρεται ὁ Προφήτης καὶ κάμνει ὀλίγα δῆματα ἐντὸς τῆς οἰκίας καὶ πάλιν ἀναδαίνει εἰς τὸ ὑπερφῶν ὅπου ἦτο ὁ νεκρός, καὶ ἐπανε-

λαβε πάλιν τὸ αὐτό, ἐναγκαλισθεὶς αὐτὸν καὶ ἐπισυναφθεὶς με αὐτόν· καὶ τὸ ἐπανελάθεν αὐτὸ ἕως ἑπτὰ φορὰς. Καὶ ἰδοὺ πάραυτα ἀνοιξε τὰ ματάκια τοῦ τοῦ νεκρὸν παιδίον. Τότε ἐφώνησεν ὁ Προφήτης τὸν Γιεζὶ καὶ τοῦ εἶπε με χαρὰν νὰ σπεύσῃ νὰ καλέσῃ τὴν μητέρα τοῦ παιδίου, πρὸς τὴν ὁποῖαν ἐλθοῦσαν εἶπεν ὁ Ἑλισσαῖος· Λάβε τὸ παιδί σου ζωντανόν, φιλόξενος γύναι, καὶ μὴ κλαίῃς πλέον. Ὡ χαρὰ τῆς μητρὸς τὴν στιγμὴν ἐκείνην! Κλαίουσα ἀπὸ τὴν χαρὰν τῆς ἐπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Προφήτου καὶ τὸν ἐπροσκύνησε, δαλοῦσα μετάνοιαν ἕως τὴν γῆν ἀπὸ τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς, εὐλογοῦσα τὸν Θεὸν καὶ τὸν θαυματουργὸν Προφήτην τῆς.

Μετὰ τὸ ἐξαίσιον αὐτὸ θαῦμα ὁ ἐνδοξὸς Προφήτης ἐπανήλθεν εἰς τὰ Γάλγαλα. Καὶ κάμνει ἐκεῖ ἄλλο μέγιστον ὡσαύτως τεράστιον. Πείνα μεγάλη ἦτο τὰς ἡμέρας ἐκείνας εἰς τὰ Γάλγαλα· καὶ οἱ Προφῆται ὅπου εὗρίσκοντο ἐκεῖ, ὅταν ἔμαθον ὅτι ἦλθεν ὁ Ἑλισσαῖος, ἔτρεξαν ὅλοι καὶ τὸν περιεκύκλωσαν, ἀπηλπισμένοι ἀπὸ τὴν πείναν. Τότε λέγει ὁ Ἑλισσαῖος πρὸς τὸν Γιεζὶ· Λάβε τὸν μέγαν λέδητα καὶ βράσε φαγητὸν νὰ φιλέωσιν τοὺς Προφῆτας. Καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὰ χωράφια ὁ Γιεζὶ νὰ συνάξῃ χόρτα. Εὗρε δὲ ἐκεῖ μίαν ἄμπελον καὶ ἐμβόηκε μέσα καὶ ἐσύναξεν ἕνα φαρμακερὸν ἀγριόχορτον τολύπην καλούμενον, μίαν ποδιὰν γεμάτην. Καὶ ἐπιστρέψας τὸ ἔρριψε μέσα εἰς τὸν λέδητα τὸ ἀγριόχορτον ἐκεῖνο καὶ ἔδρασε, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ ὅμως ὅτι εἶνε φαρμακερὸν.

Καὶ ἐκάλεσε κατόπιν τοὺς προφῆτας νὰ φάγουν. Τότε ἐκεῖνοι, ἐνῶ ἐκάθησαν νὰ φάγουν, ἰδόντες τὸ ἀγριόχορτον τὸ φαρμακερὸν ὅπου τὸ ἐγνώριζαν, ἐφώνησαν· Μὴ τρώγετε, ἀδελφοί, εἶνε θανατηφόρον· θάνατος ὑπάρχει μέσα εἰς τὸν λέδητα, ὡς ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ. Τότε χωρὶς νὰ ταραχθῇ διόλου ὁ Ἑλισσαῖος λέγει πρὸς αὐτοὺς. Λάβετε ἄλευρον καὶ ρίψατέ το μέσα εἰς τὸν λέδητα.

Καὶ λέγει πρὸς τὸν Γιεζὶ· Τώρα δός τους νὰ φάγῃ ὁ κόσμος ὁ πεινασμένος. Καὶ ἔφαγον ὅλοι, καὶ δὲν ἔπαθον τίποτε. Μετ' ὀλίγον νὰ καὶ ἔρχεται ἕνας ἄνθρωπος καὶ προσφέρει εἰς τὸν Ἑλισσαῖον εἴκοσι κρίθινα ψωμῖα καὶ μίαν παλάθην σύκων. Καὶ λέγει ὁ Προφήτης πρὸς τὸν Γιεζὶ· Δός εἰς τὸν κόσμον τὸν πεινασμένον νὰ φάγουν. Καὶ λέγει ὁ Γιεζὶ· Τί θὰ κάμῃ, αὐθέντα, αὐτὸ τὸ ὀλίγον εἰς τὸσον κόσμον, ὅπου εἶνε ἕως ἑκατὸν ἄνθρωποι; Λέγει πάλιν ὁ Ἑλισσαῖος· Δός τους, σοῦ λέγω, νὰ φάγουν· διότι τάδε λέγει ὁ Κύριος. Θὰ χορτάσουν ὅλοι καὶ θὰ περισσεύσουν ἀκόμη ἀρκετὰ ψωμῖα. Καὶ ἀληθῶς ἔφαγον ὅλοι καὶ ἐχόρτασαν καὶ ἐπερίσσευσαν ἀκόμη ψωμῖα. Ἀκούσατε ἄλλο θαῦμα.

Εἰς τὴν Συρίαν ἦτο ἕνας βασιλεὺς, ὁ ὅποτος εἶχεν ἀρχιστράτηγον ἕνα ἀνδρεῖον πολεμιστὴν Νεεμὰν καλούμενον, ὅστις ὅμως ἦτο λεπρὸς εἰς τὸ πρόσωπον, ἡ ὁποία ἀσθένεια πολὺ τὸν ἐδασάνειν. Εἶχε δὲ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ μίαν αἰχμάλωτον Ἑβραῖαν. Μίαν ἡμέραν δὲ βλέπουσα αὕτη τὸν αὐθέντην τῆς στενοχωρημένον ἀπὸ τὴν ἀσθένειαν, εἶπε πρὸς τὴν κυρίαν τῆς, τὴν γυναῖκα τοῦ Νεεμὰν. Ἄν ἤθελεν εἶνε ὁ αὐθέντης μου εἰς τὴν Σαμάρειαν, ἤθελεν εἶνε τώρα θεραπευμένος. Τότε ἐκείνη λέγει εἰς τὸν ἄνδρα τῆς τὸν Νεεμὰν, ὅτι αὐτὸ καὶ αὐτὸ μοῦ εἶπεν ἡ σκλάβά μου, ὅτι ἂν ἦσουν εἰς τὴν Σαμάρειαν θὰ ἦσουν τώρα ἰατρευμένοι. Τότε ὁ Νεεμὰν παρουσιάζεται εἰς τὸν βασιλέα καὶ τοῦ λέγει· Παρακαλῶ σε, βασιλεῦ, δός μου ἄδειαν νὰ ὑπάγω εἰς τὴν Σαμάρειαν νὰ ἰατρευθῶ. Ὁ βασιλεὺς τοῦ δίδει ἀμέσως τὴν ἄδειαν, καὶ προσέτι δέκα τάλαντα ἄργυρον, ἡγοῦν χίλιας πενήντα λίτραις ἀργύρου καὶ ἑξ χιλιάδες φλωρία, καὶ δέκα ἐνδυμασίας καίνουρ-γεῖς καὶ προσέτι καὶ γράμμα βασιλικὸν συστατικὸν πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Σαμαρείας. Σηκόνεται λοιπὸν ὁ Νεεμὰν καὶ πηγαίνει εἰς τὴν Σαμάρειαν, καὶ παρουσιάζεται ἀμέσως εἰς τὸν βασιλέα τῆς Σαμαρείας. Καὶ καθὼς τὸν εἶδεν ἐκεῖνος ἔται λεπρόν,

διέρρηξε τὰ ἱμάτιά του ἀπὸ τὴν στενοχωρίαν του, καὶ εἶπε πρὸς τὸν Νεεμάν· Μήπως εἰμαι ἐγὼ Θεὸς καὶ σὲ ἔστειλεν ὁ βασιλεὺς πρὸς ἐμένα νὰ σὲ ἰατρεύσω ; Ἐδιάβασε καὶ τὸ γράμμα τοῦ βασιλέως τῆς Συρίας, καὶ εἶχε μεγάλην θλίψιν ὁ βασιλεὺς τὴν ἡμέραν ἐκείνην, καὶ δὲν ἤξευρε τί νὰ κάμῃ δι' ὅσα τὸν ἐπαρακαλοῦσεν ὁ βασιλεὺς. Τότε ἤκουσεν ὁ Προφῆτης Ἐλισσαῖος ὅπου ἦτο ἐκεῖ, πῶς ὁ βασιλεὺς διέρρηξε τὰ ἱμάτιά του ἀπὸ τὴν θλίψιν του. Καὶ τοῦ παρήγγειλε· Διατί λυπεῖσαι, βασιλεῦ ; Ἄς ἔλθῃ εἰς ἐμένα νὰ τὸν ἰατρεύσω, διὰ νὰ γνωρίσῃ ὅτι μέγας Θεὸς εἶνε εἰς τὸ γένος μας. Ἐσηκώθη λοιπὸν ὁ ἄρχων Νεεμάν καὶ ὑπῆγεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Προφῆτου Ἐλισσαίου, καὶ ἐστάθη ἔξω, εἰς τὴν θύραν, ἀναμένων, ὡς ἀρχιστράτηγος ὅπου ἦτο μέγας καὶ ὀνομαστός, νὰ ἐξέλθῃ ἔξω ὁ Προφῆτης νὰ τὸν προῦπαντήσῃ. Ὁ δὲ Ἐλισσαῖος τοῦ ἐμήνυσε μὲ τὸν ὑπηρετὴν του τὸν Γιεζί, νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν ποταμὸν Ἰορδάνην νὰ κάμῃ ἑπτὰ λουτρὰ μέσα εἰς τὸ ρεῦμά του καὶ θὰ καθαρῶσθαι ἀμέσως ἀπὸ τὴν κακὴν ἀσθένειαν. Καὶ ὡς τὸ ἤκουσεν ὁ Νεεμάν, ἐθυμώθη, καὶ εἶπεν· Ἐγὼ ἐθαυροῦσα νὰ ἔδωξ ἔξω νὰ μὲ εὐλογῇ εἰς τὸ πρόσωπον καὶ νὰ ἰατρευθῶ· καὶ αὐτὸς μὲ στέλλει νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν νὰ λουσθῶ ; Καὶ μήπως δὲν ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι ποτάμια καλλίτερα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνην ; Δὲν εἶνε εἰς τὴν Συρίαν ὁ Ἀρβανᾶς καὶ ὁ Φαρφάρ, τὰ δύο ποτάμια τῆς Δαμασκοῦ, καλλίτερα ἀπὸ τὸν Ἰορδάνην ; Ἐγὼ θὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ νὰ λουσθῶ. Καὶ ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Συρίαν τὴν πατρίδα του ὠργισμένος. Τότε τοῦ λέγουν οἱ ὑπηρεταί του· Καὶ τί σπουδαῖον λόγον, αὐθέντα, σοῦ εἶπεν ὁ Προφῆτης καὶ δὲν ἀποφασίζεις νὰ τὸν κάμῃς ; Τί μέγαλον πρᾶγμα εἶνε τάχα αὐτὸ ὅπου σοῦ εἶπε ; Πήγαινε, αὐθέντα, εἰς τὸν Ἰορδάνην νὰ λουσθῇς. Δὲν παθαίνεις τίποτε. Ἦκουσεν ὁ Νεεμάν τοὺς ὑπηρετάς του καὶ ὑπῆγεν εἰς τὸν Ἰορδάνην καὶ ἐλούσθη ἑπτὰ φορὰς καὶ παρעθὺς ἐκαθαρίσθη ἀπὸ

τὴν λέπραν, καὶ ἔγαινε τὸ πρόσωπόν του τρυφερὸν ὡς τοῦ μικροῦ παιδίου.

Τὸ μέγα αὐτὸ θαῦμα προεικόνιζε τὸ ἅγιον Βάπτισμα, ὅπου ἐμελλε νὰ καθαρῶσθαι τοὺς χριστιανοὺς πνευματικῶς ἀπὸ τὰ ἡθικὰ τῆς ψυχῆς των ἁμαρτήματα, ἀνακαινίζον αὐτοὺς.

Ὁ Νεεμάν λοιπὸν καθαρῶσθαι πλέον ἀπὸ τὴν φοβερὰν νόσον ἔσπευσεν εἰς ἀπάντησιν τοῦ Προφῆτου διὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ. Ἦλθε δὲ εἰς τὴν Σαμάρειαν, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἐλισσαίου· τοῦ ἐξέφρασε τὴν βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην του, καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ δεχθῇ μερικὰ δῶρα, τὰ ὅποια, καθὼς εἶπαμεν, ἐπῆρε μαζί του, ὅταν εἶχεν ἔλθει ἀπὸ τὴν Δαμασκόν. Ἀλλ' ὁ Ἐλισσαῖος δὲν ἠθέλησε νὰ δεχθῇ καμμίαν ἀμοιβὴν διὰ τὴν θεῖαν δωρεάν· ἠδύχηθη δὲ μόνον καὶ εὐλόγησε τὸν Νεεμάν, ὅστις ἀνεχώρησε χαίρων καὶ ἀγαλλόμενος. Ἄλλως δὲ ὁ Ἐλισσαῖος δὲν εἶχεν ἀνάγκην ἀπὸ χρήματα· διότι ἐζούσε μίαν ζωὴν ὅλως διόλου ἀσκητικὴν, ἄσχετος καὶ ἀμαγείρευτος διάγων πάντοτε ὡς ἓνας ἄβλος. Ὁ Γιεζί ὅμως ὁ ὑπηρετὴς του κυριευθεὶς ἔξαφνα ἀπὸ ἓνα φοβερὸν πάθος φιλαργυρίας καὶ πλεονεξίας ἐγόγγυσε καὶ ἠγανάκτησε κατὰ τοῦ κυρίου του, ὅστις δὲν ἐδέχθη τὰ δῶρα ἑνὸς πλουτοῦ καὶ ἄρχοντος. Καὶ ἂν δὲν εἶχε ἀνάγκην αὐτός, ἔλεγε, δὲν τὰ ἔδιδεν εἰς ἐμένα ὅπου τὸν ὑπηρετῶ ; Τρέχει λοιπὸν κατόπιν καὶ προφθάνει τὸν Νεεμάν εἰς τὸν δρόμον καὶ τὸν σταματᾷ. Καὶ τοῦ λέγει· Αὐτὴν τὴν ὥραν, αὐθέντα, ἦλθον εἰς τὸν οἶκόν μας δύο παιδάκια καὶ τέχνα προφῆτου, καὶ μὲ ἔστειλεν ὁ κύριός μου νὰ μοῦ δώσῃς τάλαντον ἀργυρίου καὶ δύο ἐνδυμασίας διὰ τὰ παιδάκια αὐτά. Ὁ Νεεμάν εὐχαριστήθεις, διότι παρρυσιάσθη εὐκαιρία νὰ δείξῃ μὲ μεγαλοδωρεάν τὴν εὐγνωμοσύνην του πρὸς τὸν Ἐλισσαῖον, βγάξει καὶ δίδει ἀμέσως εἰς τὸν Γιεζί δύο τάλαντα ἀντὶ ἑνὸς μέσα εἰς δύο σακκούλαις, καὶ δύο ὠραίας ἐνδυμασίας. Ὁ φιλάργυρος ὑπηρετὴς ἔλαβεν αὐτὰ ἀμέσως καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν. Τοῦ

λέγει ὁ Ἐλισσαῖος, ὁ ὁποῖος φωτισμένος ἐξ ἁγίου Πνεύματος ἐγνώρισεν ὅσα ἔκαμεν ὁ Γιεζι. Ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι Γιεζι; Δὲν ἐπῆγα πουθενά, αὐθέντα. Ὁ Γιεζι δὲν γυρίζει ἐδῶ καὶ ἐκεῖ. Τοῦ λέγει πάλιν ὁ Ἐλισσαῖος. Διὰ τί ψεύδεσαι; Δὲν ἐπῆγες ἐσὺ τώρα δά, εἰς συνάντησιν τοῦ ἀναχωρήσαντος Νεεμὰν καὶ τοῦ εἶπες ψεύματα, ἐκ μέρους μου τάχα, καὶ σοῦ ἔδωκε χρήματα καὶ φορέματα; Ὁ Γιεζι τὰ ἔχασεν ἀπὸ τὸν τρόπον του. Ἐψεύδετο ὁ ἀναίσχυντος ἐνώπιον τοῦ Προφήτου. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἐφάνης, τοῦ λέγει ὁ Ἐλισσαῖος, ἐπειδὴ ἐφάνης παρήκοος καὶ ψεύστης καὶ φιλάργυρος, ἢ λέπρα τοῦ Νεεμὰν νὰ κολλήσῃ ἐπάνω σου, εἰς ἐσένα καὶ εἰς τὴν γενεάν σου εἰς αἰῶνας αἰώνων. Καὶ ἰδοὺ πάραυτα ὁ Γιεζι ἔγεινε λεπρὸς ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, καὶ ἄσπρισε τὸ δέρμα του ὡς τὸ χιόνι. Αὐτὸ παθαίνουν οἱ πονηροὶ δοῦλοι, ὅσοι ἐξαπατοῦν καὶ κλέπτουν τοὺς αὐθέντας των κυριεύμενοι ἀπὸ φιλαργυρίαν.

Εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Ἐλισσαίου τοῦ Προφήτου ὑπῆγαν μερικοὶ ἐργάται εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Ἰορδάνου ποταμοῦ νὰ κόψωσι ξύλα· ὑπῆγε δὲ καὶ ὁ Ἐλισσαῖος μετ' ἐκείνους· ἐκεῖ δὲ ὁποῦ ἔκοπτον τὰ ξύλα, ἔπεσεν ἀπὸ τὸ στυλιάρι ὁ σιδηροῦς πέλεκυς μέσα εἰς τὸν ποταμόν. Ἐθαλε φωνὴν ἀμέσως ὁ ἄνθρωπος ὁποῦ ἔκρατούσε τὸν πέλεκυν καὶ ἔκοπτε.

Τότε ὁ Προφήτης Ἐλισσαῖος λαβὼν τὸ στυλιάριον, ἐτοποθέτησεν αὐτὸ εἰς τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ, καὶ εἶπε· Δεῖξε θαῦμα, Θεέ μου. Καὶ παρευθὺς ἀνεπήδησεν ὁ σιδηροῦς πέλεκυς ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐμβῆκε μόνος του εἰς τὸ στυλιάριον εἰς τὸ μέσον, καὶ ἔγεινεν ὡς ἓνας Σταυρός. Αὐτὸ τὸ θαῦμα ἦτο προεικόνισμα τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος, καὶ τοῦ τιμίου Σταυροῦ, καθὼς τὸ λέγει καὶ ὁ ἅγιος Κοσμάς εἰς ἓνα τροπάριον τοῦ Κανό-

νος τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ: «Ὁ βυθὸς κολπωσάμενος, τέμνουσαν ἀνέδωκεν Ἰορδάνης ξύλῳ, τῷ Σταυρῷ καὶ τῷ Βαπτίσματι, τὴν τομὴν τῆς πλάνης τεκμαιρόμενος». Ἦγουν ὁ Ἰορδάνης ποταμός, ὁποῦ ἐδέχθη μέσα του τὴν τέμνουσαν, δηλαδὴ τὸ σιδηρὸν ὁποῦ ἔκοπτε, πάλιν τὸ ἔδωκεν ὀπίσω εἰς τὸ ξύλον του. Ἐσήμαινε δὲ αὐτό, ὅτι καθὼς μετὰ τὸν πέλεκυν ἔκοπταν τὰ ξύλα, ἔτσι ἐκόπη μετὰ τὴν δύναμιν τοῦ Σταυροῦ καὶ τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος ἡ πλάνη τῶν εἰδώλων, ἡ πολύθεος εἰδωλολατρία.

Τοιαύτην δύναμιν θαυμάτων ἔλαβεν ὁ Προφήτης Ἐλισσαῖος, ἀδελφοί. Ἀλλὰ προσέχετε ἀκόμη νὰ ἀκούσητε καὶ ἄλλα ὠραία καὶ χαριέστατα θαύματά του.

Ὁ μέγας οὗτος Προφήτης, πλὴν τῆς μεγάλης του φιλάνθρωπίας πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, ἀγαποῦσε πολὺ καὶ τὴν πατρίδα του, καὶ πολλὰς φορές τὴν ἐπροστάτευσε καὶ τὴν ἔσωσεν ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς τῆς. Μίαν φορὰν ἐξεστράτευσεν ἐναντίον τῆς Σαμαρείας ὁ βασιλεὺς τῆς Συρίας. Ὁ δὲ Προφήτης μετὰ τὸ χάρισμα τὸ προφητικόν του ἐμάνθανεν ὅλα τὰ σχέδια τοῦ βασιλέως τῆς Συρίας, καὶ τὰ ἔκαμνε γνωστὰ εἰς τὸν βασιλέα του· ὅστις μετὰ αὐτὸν τὸν τρόπον ἐπροφυλάττετο ἀπὸ ὅλας τὰς ἐνέδρας τῶν ἐχθρῶν του. Μίαν φορὰν τοῦ λέγει ὁ Ἐλισσαῖος· Φυλάξου νὰ μὴ περάσῃς μετὰ τὸ στράτευμά σου ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ μέρος, διότι ἐκεῖ ἔχει ἐνέδραν ὁ βασιλεὺς τῆς Συρίας, νὰ ἐπιπέσῃ ἑξαφνα ἐναντίον σου καὶ νὰ σὲ ἀφανίσῃ. Ὁ βασιλεὺς ἤκουσε τὸν Ἐλισσαῖον· καὶ ἔτσι ἐσώθη. Αὐτὸ ἐπανελήφθη δύο καὶ τρεῖς φορές. Τότε ὁ βασιλεὺς τῆς Συρίας γεμᾶτος ἀπὸ θυμὸν καὶ ὀργὴν φωνάζει τοὺς στρατηγούς του καὶ τοὺς λέγει· Δὲν μοῦ λέγετε, παρακαλῶ, ποῖος ἀπὸ σᾶς μετὰ προδίδει εἰς τὸν ἐχθρόν μου καὶ ματαιοῦνται ὅλα τὰ σχέδια καὶ στρατηγήματά μου; Τότε ἓνας ἀπὸ αὐτοὺς λαμβάνει τὸν λόγον μετὰ θάρρος πολὺ, καὶ τοῦ λέγει· Ὅχι, βασιλεῦ, ὄχι. Κανένας ἀπὸ ἡμᾶς δὲν σὲ προδίδει. Ἀλλ' ὁ Προφήτης Ἐλισ-

σαῖος τὰ γνωρίζει ὅλα τὰ σχέδιά σου, καὶ τὰ λόγια σου ἀκόμῃ
 ὅσα θὰ εἴπῃς ὁλομόναχος μέσα εἰς τὸν κοιτῶνά σου, καὶ τὰς
 σκέψεις σου· αὐτὸς εἶνε Προφήτης τοῦ Ἰσραήλ, καὶ τὰ φανε-
 ρώνει ὅλα εἰς τὸν βασιλέα του. Λοιπὸν νὰ ὑπάγωμεν νὰ τὸν
 συλλάβωμεν, λέγει ὁ βασιλεὺς. Καὶ ἀποστέλλει ἀμέσως μίαν
 μεραρχίαν στρατοῦ καὶ ἄρματα καὶ ἱππεῖς καὶ περιεκύκλωσαν
 τὴν πόλιν Δωθαεὶμ, νὰ συλλάβουν τὸν Προφήτην. Δίαν πρωτὴν
 σηκώνεται ὁ ὑπηρέτης τοῦ Προφήτου, καὶ βλέπει ὅτι ἡ πόλις
 ἦτο περικυκλωμένη ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς. Καὶ λέγει εἰς τὸν Ἐλισ-
 σαῖον. Ἀχ! αὐθέντα μου, μᾶς πολιορκοῦν. Τί θὰ κάμωμεν;
 Μὴ φοβῆσαι, λέγει ὁ Ἐλισσαῖος· ὅτι περισσότερος στρατὸς εἶνε
 μαζί μας ἀπὸ ὅσους εἶνε μὲ ἐκείνους. Καὶ ἔκαμε προσευχὴν
 ἀμέσως ὁ Ἐλισσαῖος καὶ εἶπε: Κύριε, ἀνοιξὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς
 τοῦ ὑπηρετοῦ μου νὰ ἰδῇ καλὰ. Καὶ εἶδε τότε ἀληθῶς ὁ ὑπη-
 ρέτης τοῦ Προφήτου, ὅτι τὸ βουνὸν ὅλον ἦτο γεμάτον ἀπὸ ἱππεῖς,
 καὶ ἓνα ἄρμα πύρινον ὑπῆρχε γύρω ἀπὸ τὸν Ἐλισσαῖον. Καὶ
 ἔκαμε ἄλλην προσευχὴν ὁ Προφήτης καὶ εἶπε: Κύριε, κάμῃ τους
 ὅλους αὐτοὺς τυφλοὺς νὰ μὴ βλέπουν. Καὶ ἀμέσως ἐτυφλώθη-
 σαν ὅλοι οἱ ἐχθροί, ὅλον τὸ στράτευμά των, καὶ δὲν ἔβλεπον.
 Τότε τοὺς λέγει ὁ Ἐλισσαῖος: Νὰ αὐτὸς εἶνε ὁ δρόμος καὶ
 αὕτη εἶνε ἡ πόλις, ἐλᾶτε νὰ σᾶς ὁδηγήσω ἐγὼ εἰς τὸν ἄνθρω-
 πον τὸν ὅποιον ζητεῖτε. Καὶ τοὺς ἔφερεν ὅλους μέσα εἰς τὴν
 Σαμάρειαν. Τότε κάμνει πάλιν προσευχὴν ὁ Ἐλισσαῖος νὰ λά-
 βουν ὅλοι ἐκεῖνοι τὸ φῶς των. Καὶ ὁ Κύριος ὅπου ἤκουεν ἀμέ-
 σως τὰς προσευχὰς τοῦ ἔχοντος καθαρωτάτην τὴν καρδίαν Προ-
 φῆτου, διήνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς των καὶ εἶδον ὅτι ἦσαν ὅλοι μέσα
 εἰς τὴν Σαμάρειαν, εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ Ἐλισσαίου. Τότε λέγει
 ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ πρὸς τὸν Προφήτην: Νὰ τοὺς φονεύσω
 ὅλους αὐτοὺς, πάτερ; Ὁχι, τοῦ λέγει ὁ Προφήτης, ὅχι αὐτοὺς,
 ἀλλὰ μόνον ὅσους ἡχημαλώτισες μὲ τὸ σπαθί σου. Εἰς αὐτοὺς

δὲ δὸς ψωμιὰ καὶ νερὸ νὰ φάγουν καὶ νὰ γυρίσουν ὀπίσω εἰς
 τὸν βασιλέα των. Ἐπανήλθον λοιπὸν εἰς τὴν Συρίαν καὶ ἀπὸ
 τότε δὲν ἐτόλμησεν ἐκεῖνος ὁ βασιλεὺς νὰ πλησιάσῃ πλέον ἐκεῖ.

Μετὰ καιρὸν ὅμως ἄλλος βασιλεὺς τῆς Συρίας, ὁ Ἀδερ,
 ἐλθὼν μὲ στρατὸν πολυάριθμον ἐπολιόρκησε τὴν Σαμάρειαν, τὴν
 πρωτεύουσάν τοῦ Ἰσραήλ. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἤμπορούσε κανένας
 οὔτε νὰ ἔμβῃ εἰς τὴν πόλιν, οὔτε νὰ ἐξέλθῃ, ἐνέσκηψεν εἰς αὐτὴν
 μεγάλη πείνα, ὥς εἶνε φυσικὸν νὰ συμβαίῃ εἰς τὰς πολιορ-
 κίας ἐν καιρῷ πολέμου. Τόση πείνα, ὥστε ἄρχισαν οἱ ἄνθρωποι
 νὰ τρώγουν τὴν κόπρον τῶν περιστερῶν καὶ ἄλλα ἀκάθαρτα ζῶα·
 αἱ δὲ μητέρες νὰ τρώγουν τὰ παιδιὰ των. Ὁ δὲ βασιλεὺς τοῦ
 Ἰσραήλ ἦτο ἐπάνω εἰς τὰ τεῖχη ἀποκλεισμένος καὶ ἐθεώρει τὴν
 παράταξιν τῶν ἐχθρῶν. Τότε τοῦ λέγει μία γυναῖκα: Σῶσον
 μας, κύριε βασιλεῦ! Ὅτι πεινοῦμεν καὶ ἐθρискόμεθα εἰς μεγά-
 λην ἀπελπισίαν. Καὶ λέγει ὁ βασιλεὺς. Πῶς νὰ σᾶς σώσω;
 Μήπως ἔχω τὰ ἀλώνια μου γεμάτα καὶ τὰ πατητήρια μου; Καὶ
 τὴν ἐρωτᾷ πάλιν ὁ βασιλεὺς. Τί θέλεις νὰ σοῦ δώσω; Λέγει ἡ
 γυνή· Δός μου τὸ παιδί σου νὰ τὸ φάγωμεν σήμερον, νὰ μὴ
 ἀποθάνωμεν ἀπὸ τὴν πείναν. Καὶ τὸ ἱδικόν μου παιδί θὰ τὸ
 φάγωμεν αὖριον. Καὶ ἐμαγειρεύσαμεν μάλιστα τὸν ἓνα υἱόν μου
 καὶ τὸν ἐφάγαμεν. Καὶ λέγουν τὴν ἄλλην ἡμέραν πρὸς αὐτὴν
 οἱ ἄνθρωποι πεινασμένοι. Δός μας τὸν υἱόν σου νὰ τὸν φάγωμεν.
 Καὶ αὕτη ἐπρόφθασε καὶ ἔκρυψε τὸν υἱόν της. Ἀφοῦ δὲ ὁ βασι-
 λεὺς ἤκουσε τὰ λόγια αὐτὰ τῆς γυναικός, καὶ ἐπληροφόρηθη
 ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἤρχισαν νὰ τρώγουν ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν μεγά-
 λην πείναν, κατελήφθη ἀπὸ βαθυτάτην θλίψιν· ἐπόνεσε βαθεῖα ἡ
 ψυχὴ του, διέρρηξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἐφόρεσε σάκκον πένθους
 καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ πρὸς τὸν Θεὸν ζητῶν ἔλεος. Καὶ εἶδεν
 ὅλος ὁ λαὸς τὸν σάκκον ὅπου ἐφοροῦσεν ὁ βασιλεὺς ἀπὸ μέσα
 ἀπὸ τὴν βασιλικὴν στολήν, κατὰσαρκα. Ὁ δὲ Ἐλισσαῖος ἐνῶ

ὄλος ὁ λαὸς εὗρίσκετο εἰς μεγάλην ἀπελπισίαν, ἐκάθητο εἰς τὸν οἶκόν του μετὰ τῶν πρεσβυτέρων σφόδρα λυπημένος διὰ τὴν μεγάλην αὐτὴν συμφορὰν τῆς πατρίδος του. Τὴν νύκτα ἔκαμε μεγάλην δέησιν πρὸς τὸν Θεὸν νὰ σώσῃ τὴν πατρίδα του ἀπὸ τὴν ἀνάγκην ἐκείνην. Καὶ ἀκούονται ἀμέσως κρότοι ἰσχυροί, καὶ ταραχὴ μεγάλη μέσα εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ βασιλέως τῆς Συρίας ὅπου ἐπολιορκοῦσε τὴν πόλιν. Σὺν νὰ ἐπύρχετο ἐν ἐφόδῳ στρατὸς ἄλλος ἐναντίον των μὲ πλῆθος ἀμαξῶν καὶ ἱππέων. Ἐνόμισαν δὲ οἱ ἀρχηγοὶ των ὅτι ἄλλοι στρατοὶ σύμμαχοι ἦλθον ἐξ ὀπισθεν νὰ βοηθήσουν τὴν Σαμάρειαν, Χετταῖοι Ἰσως καὶ Αἰγύπτιοι. Πανικός ἐνέσκηψε πάραυτα εἰς ὅλον ἐκεῖνο τὸ στράτευμα καὶ ἐτράπησαν εἰς ἄτακτον φυγὴν. Αὐτὸ τὸ ἔμαθεν ὁ βασιλεὺς ἀπὸ τέσσαρας λεπρούς, οἱ ὅποιοι κατῴρθωσαν νὰ πλησιάσουν εἰς τὰς πύλας τῆς πόλεως καὶ ἀνήγγειλαν τὴν φυγὴν τῶν Σύρων. Ἄλλ' ὁ βασιλεὺς ὑπώπτευσεν μήπως αὐτὸ ἦτο κανένα τέχνασμα τῶν ἐχθρῶν, διὰ νὰ ἐξαπατήσουν τοὺς Ἰσραηλίτας. Ὅτι ἐκρύφθησαν Ἰσως κάπου, διὰ νὰ ἀποπλανήσουν τὸν Ἰσραὴλ καὶ ἐξέλθῃ ἔξω, καὶ τότε νὰ ἐπιπέσωσιν αἰφνης καὶ νὰ κυριεύσωσι τὴν πόλιν. Ἀλλὰ τέσσαρες ἀγγελιοφόροι, τοὺς ὁποίους ἔστειλεν ὁ βασιλεὺς νὰ κατασκοπεύσουν καὶ ἴδουν ἂν ἦσαν ἀληθινὰ ὅσα τοῦ εἶπαν οἱ λεπροί, προχωρήσαντες μέχρι τοῦ Ἰορδάνου εὗρον τὴν ὁδὸν γεμάτην πράγματα ἱμάτια καὶ σκεύη καὶ σκηνάς. Τότε ἐξῆλθε πλέον μὲ θάρρος ὁ πολιορκούμενος λαὸς καὶ ἐπῆγαν εἰς τὸ μέρος ὅπου ἐστρατοπέδευον οἱ ἐχθροὶ καὶ διήρπασαν ὅλα τὰ πράγματά των ὅσα ἄφησαν, καὶ εὗρον ἐκεῖ πλῆθος τροφίμων καὶ ἄλλων, καὶ σμιῖδαλιν καὶ κριθὴν καὶ λοιπά· καὶ ἐσώθη οὕτω ὁ λαὸς τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἡ Σαμάρεια διὰ τῆς προσευχῆς τοῦ φιλοπάτριδος Ἐλισσαίου· ὁ δὲ λαὸς μὲ εὐθηνωτάτην τιμὴν ἠγόρασε τροφάς.

Ὁ Ἐλισσαῖος ἐπάταξε καὶ τὸν οἶκον τοῦ Ἀχαάβ καὶ τῆς Ἰε-

ζάβελ τῆς φοβερᾶς, ὅπου τόσοι ἀπανθρώπως εἶχε καταδιώξει τὸν μέγαν διδάσκαλόν του. τὸν ζηλωτὴν Ἡλίαν· τὸν ἐπάταξε δὲ τὸν Ἀχαάβ εἰς τὸν διάδοχόν του τὸν Ἰωράμ, πονηρὸν υἱὸν τῶν ἀσεβειῶν ἐκείνων γονέων του. Ἀπέστειλε δηλαδὴ ἓνα προφῆτην εἰς τὴν Ρουμῶθ—Γαλάαδ καὶ ἐχρῖσεν ἀντὶ τοῦ Ἰωράμ βασιλεῖα τὸν Ἰησοῦ, υἱὸν τοῦ Ἰωσαφάτ. Ὁ δὲ Ἰησοῦ πατάξας τὸν Ἰωράμ μὲ βέλος τοῦ διεπέρασε τὴν καρδίαν καὶ ἐβασίλευσεν αὐτός.

Μεταξὺ ἄλλων ὁ Ἐλισσαῖος ἐπροφῆτευσεν καὶ περὶ τῆς παρουσίας τοῦ Χριστοῦ, ἡ δὲ δρᾶσις αὐτοῦ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Ἰσραὴλ περιλαμβάνει ἓνα πολὺ μακρότατον διάστημα ἀπὸ τῶν βασιλέων Ἰωράμ, Ἰησοῦ, Ἰωάχαζ καὶ Ἰωάς, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ ὁποίου ἀπέθανεν.

Ὁ θάνατός του συνεκίνησεν ὅλον τὸ βασίλειον τοῦ Ἰσραὴλ ἀπὸ τοῦ Καρμήλου ἕως τῆς Σαμρείας καὶ τοῦ Ἰορδάνου· καὶ τὸν ἔθαψαν δὲ εἰς τὴν Σεβαστούπολιν τῆς Σαμαρείας, ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ λαὸς μὲ ὀδυρμοὺς καὶ θρήνους, διότι ἔχασαν ἓνα μέγαν ὁδηγὸν καὶ προστάτην, ὅστις εἶχε μεγίστην χάριν παρὰ Θεοῦ. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἱερὸν καὶ ἡγιασμένον καὶ παρθενικὸν τοῦ καθαρωτάτου Προφήτου λείψανον διετήρησε τὴν χάριν τῶν θαυμάτων πλουσιωτάτην καὶ ἔνθεον, καὶ ἐθαυματούργει ὅπως καὶ ὅταν ἦτο ζωντανὸς ὁ Προφήτης. Τὸ ἀκόλουθον ἔτος μετὰ τὸν θάνατόν του μερικοὶ ὅπου ἔφεραν ἓνα νεκρὸν νὰ τὸν θάψουν, κυριευθέντες ἀπὸ μέγαν φόβον ὅπου τὴν ὥραν ἐκείνην ἐπέπεσαν ἔξαφνα ἐναντίον των οἱ Μωαβῖται, μὴ ἔχοντες καιρὸν νὰ ἀνοίξουν τάφον, τὸν ἔρριψαν τὸν νεκρὸν των μέσα εἰς τὸν τάφον τοῦ ἁγίου Ἐλισσαίου. Μόλις δὲ ὁ νεκρὸς ἠγγισεν εἰς τὰ ὅσῃα τοῦ Προφήτου, πάραυτα ἀνέστη εἰς ἐκπληξιν ὄλων καὶ τρόμον. Τὸ μέγα αὐτὸ καὶ ἀνήκουστον θαῦμα ἦτο προεικόνισμα τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν κατὰ τὴν δευτέραν παρουσίαν.

Γράφει δὲ ὁ Δοσίθεος εἰς τὴν Δωδεκάβιβλόν του ὅτι κατὰ τὸ

ἐξ ὁδοῦ ἐτος τῆς βασιλείας Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ, μετεφέρθη τὸ ἅγιον αὐτοῦ λείψανον ἀπὸ τῆς Σεβαστοπόλεως τῆς Σαμαρείας εἰς τὴν Ἀλεξανδρείαν, καὶ κατετέθη ἐκεῖ ἐν τῇ Μονῇ Παύλου τοῦ λεπροῦ καὶ πρεπόντως· διότι λεπρὸν ἰάτρευσε, τὸν Νεεμάν, λεπρὸν ἐποίησε τὸν Γιεζὶ καὶ τέλος ἐν τῇ Μονῇ λεπροῦ κατετέθη. Φαίνεται ὅμως ὅτι ἐκ τῆς Ἀλεξανδρείας μετεκομίσθησαν πάλιν τὰ ἅγια λείψανά του καὶ κατετέθησαν εἰς τὸν περιφημον Ναὸν τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἣ ὁποία κατὰ θεοὺς ἐορτάζεται ἰδιαίτερος κατὰ τὰς 20 τοῦ μηνὸς Ἰουνίου. Ἄλλ' ὥς μαρτυρεῖται ἐν τῷ Συναξαριστῇ, φαίνεται ὅτι εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ὑπῆρχε καὶ ἰδιαίτερος Ναὸς ἁγιασμένος εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἐνδόξου Προφήτου Ἑλισσαίου ὅπου κατ' ἔτος ἐτελεῖτο μεγαλοπρεπῶς ἡ πανήγυρις τῆς ἐορτῆς του.

Αὐτὸς εἶναι ὁ θαυμαστὸς βίος τοῦ ἐνδόξου Προφήτου μας, αὐτὴ εἶνε ἡ δρᾶσις του ἐν μέσῳ τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ, αὐτὰ εἶνε τὰ μεγάλα αὐτοῦ θαύματα, διὰ τῶν ὁποίων ἐλαμπρύνθη ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, δεχθεὶς εἰς τὴν καθαρωτάτην ψυχὴν του διπλὴν τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος καὶ ἐδοξάσθη ἐν μέσῳ τῶν ἀνθρώπων, ζῶν καὶ μετὰ θάνατον. Ἄλλ' ὃ φιλόχριστον ἄθροισμα τῶν πιστῶν, ὅσοι συνηθροίσθητε σήμερον νὰ συνεορτάσωμεν εἰς τὴν λαμπρὰν αὐτὴν πανήγυριν του, πρέπει νὰ γνωρίζωμεν ὅτι οἱ βίοι τῶν ἁγίων ἀνδρῶν δὲν ἐγράφησαν διὰ νὰ τοὺς ἀναγινώσκωμεν μόνον καὶ νὰ τοὺς θαυμάζωμεν· ἐγράφησαν διὰ νὰ μιμώμεθα τὸ κατὰ δύναμιν τὰς ἀρετὰς των, τοὺς τρόπους των, τὴν πολιτείαν των καὶ τὴν ζωὴν των ἐν γένει, τὴν ὁποίαν ἔζησαν εἰς τὸν κόσμον αὐτόν, προσπαθοῦντες πάντοτε νὰ φυλάττωσιν ἐπακριβῶς τοὺς θελοὺς νόμους καὶ νὰ ἀκολουθῶσιν ἀείποτε τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς. Αὐτοὶ εἶνε οἱ φίλοι τοῦ Θεοῦ, ὅπου ἡγάπησαν τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ὁποίους ὁ Θεὸς ἡγάγησεν. Αὐτοὶ εἶνε ὅπου ἡγάπησαν τὸν πλησίον ὡς τὸν ἑαυτὸν τους, ὅπου ἡγάπησαν τὸν Θεὸν μέχρις αἵματος καὶ θανάτου ἀντιπαταχθέντες διὰ τὸ ὄνομά του τὸ Ἅγιον καὶ θαυμαστόν. Αὐτὴν τὴν πορείαν ἐδάδι-

σαν ὅλοι οἱ Προφῆται, τοὺς ὁποίους ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν κόσμον ὡς ἕνα μέσον εἰς τὸ νὰ καταπολεμηθῇ ἡ ἁμαρτία ὅπου εἶχε πλεονάσει, μεταξὺ τῶν ὁποίων διαπρεπῆ θέσιν κατέχει καὶ ὁ Ἑλισσαῖος, ὁ μέγας τοῦ Θεοῦ φίλος διὰ τὴν μεγάλην ἀγάπην του ὅπου ἔδειξε πρὸς αὐτόν, καθὼς διὰ τὴν μεγάλην ἀγάπην κλήθη ὑπὸ τοῦ Ἠλίου νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ, δὲν ἔδειξε κανένα δισταγμόν, διότι ἕνεκα τοῦ παρθενικοῦ του βίου, καθαρὸς καὶ ἅγιος ὢν κατὰ τὴν ψυχὴν, ἐγνώρισεν ὅτι νεύσις Θεοῦ ἦτο ἡ πρόσκλησις του ἐκείνη. Ἀμέσως ἄφησε τοὺς ἀγροὺς του καὶ τὰ κτήματά του, ἄφησε τὰ ζεύγη τῶν βοῶν ὅπου τὴν ὥραν ἐκείνην διηύθυνεν ἐπιστατῶν ἐπάνω εἰς πολλοὺς ἐργάτας, καὶ ἠκολούθησε τὸν Ἠλίαν. Ἔτσι πρέπει καὶ ἡμεῖς νὰ κάμνωμεν. Νὰ μὴ δίδωμεν καρμὶαν ἀναβολὴν ὅταν θεῖα ἐπισκίσεις φωτίζουσα ἡμᾶς μᾶς προσκαλῇ νὰ ἀκολουθήσωμεν τὸν δρόμον τῆς ἀρετῆς. Ἠκούσαμεν πόσον εὐσπλαγχον καρδίαν, πόσον πονετικὴν ψυχὴν εἶχεν ὁ Προφήτης, ἔτσι καὶ ἡμεῖς ἄς συμπαθῶμεν καὶ ἄς βοηθώμεν τοὺς ἀδελφούς μας εἰς τὰς ἀνάγκας των. Ἠκούσαμεν πόσον φιλόπατρις ἦτο ὁ Προφήτης καὶ πόσον ἐπροστάτευσε τὴν πατρίδα του, ἄς ἀγαπῶμεν καὶ ἡμεῖς πάντοτε τὴν πατρίδα μας καὶ ἄς κοπιᾶζωμεν διὰ τὸ καλὸν τῆς καὶ τὴν εὐτυχίαν τῆς. Ὅταν ἡ πατρίς εὐτυχῇ καὶ ἡμεῖς οἱ πολῖται θὰ συνευτυχῶμεν μαζί της. Ἠκούσατε πόσον ἀπεστρέφετο καὶ ἐσυγχάινετο τὸ ὄντως συγχαιρόν πάθος τῆς φιλαργυρίας, καταρασθεὶς νὰ λεπτωθῇ ὁ φιλάργυρος ὑπηρέτης τοῦ ὁ Γιεζὶ, ὅστις καὶ ἐλεπρώθη πάραυτα· ἄς ἀποστρεφώμεθα καὶ ἡμεῖς τὸ πάθος αὐτὸ ὡς καὶ τὰ λοιπὰ πάθη, τὰ ὁποῖα εἶνε ὡς ἅν μίαν λέπραν τῆς ψυχῆς μας. Κεῖμῃλιον τῆς παρθενίας τὸν ὀνομάζουν οἱ ἐγκωμισαταὶ του, δι' αὐτὸ καὶ ἡξιώθη νὰ λάβῃ διπλὴν τὴν χάριν τοῦ Διδασκάλου του, διὰ τὴν ἄκραν καθαρότητα. Ἄς διατηροῦμεν καὶ ἡμεῖς ἄγνον καὶ καθαρὸν τὸ σῶμα ἡμῶν, διὰ τῆς ἐγκρατείας καὶ σωφροσύνης, διὰ νὰ ἐνοικίῃ ἐντὸς ἡμῶν πλουσία ἡ χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Ἠκούσατε πόσας εὐχὰς, πόσας δεήσεις ἔκαμνε θερμότητας πρὸς τὸν Πανάγαθον Θεόν, ὅσαςκις ἐμελλε νὰ ζητήσῃ τὴν θεῖαν του χάριν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν μεγάλων θαυμάτων του· ἄς ἰστάμεθα καὶ ἡμεῖς μὲ εὐλάβειαν καὶ μεγάλην προσοχὴν καὶ

κατάνυξιν εἰς τὰς προσευχάς μας, καὶ μάλιστα δασάκεις ἀγρυπνοῦ-
μεν εἰς τὸν ἱερὸν αὐτὸν Ναὸν τοῦ, ἵνα μᾶς εἰσακούῃ ὁ Θεός, καὶ
διὰ τῶν πρεσβειῶν τοῦ ἐνδόξου Προφήτου ἐκτελῇ τὰς αἰτήσεις
μας. Τοῦ κακοῦ ὑποφέρουν τὴν ἀϋπνίαν καὶ τὸν κόπον ἐν γένει
ὅσοι ἐνταῦθα ἀγρυπνοῦντες δὲν προσέχουν μὲ τὴν ἀπαιτουμένην
εὐλάβειαν εἰς τοὺς ψαλλομένους ὕμνους· ἀλλὰ χωρὶς φόβον Θεοῦ
ἀνοίγουν κοσμικὰς ὁμιλίας μὲ τοὺς πλησίον των καθημένους
συζητοῦντες τὰς οἰκιακὰς των ὑποθέσεις, καὶ τὸ χειρότερον
ἀκόμη κακολογοῦντες καὶ ἐμπαίζοντες, ἐνῶ ἡ Ἐκκλησία χαρμο-
σύως ψάλλει τοὺς ὕμνους τῆς, εἰς δόξαν τοῦ ἑορταζομένου
ἁγίου. Ἀλλοίμονον εἰς αὐτοὺς τοὺς ταλαιπώρους. Γράφει ὁ μέ-
γας Βασιλεὺς, ὅτι κατὰ τὰς ἱερὰς Ἀκολουθίας ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ
ἀοράτως ἐπισκέπτονται τὸν Ναὸν καὶ παρατηροῦσι μὲ προσοχὴν
τοὺς προσευχομένους Χριστιανούς κρατοῦντες καὶ κατάστιχα, εἰς
τὰ ὅποια σημειοῦν τὰ ὀνόματα ἐκείνων ὅπου μὲ εὐλάβειαν καὶ
κατάνυξιν παρίστανται εἰς τὴν ἱερὰν Ἀκολουθίαν, καὶ ἐκείνων
ὅπου μὲ ἀφοβίαν ἴστανται ματαίως τυραννόμενοι ἀπὸ τὸν κόπον·
οἱ ὅποιοι ὄχι μόνον αὐτοὶ ζημιόγονται, ἀλλὰ βλάπτουν καὶ τοὺς
παρακαθημένους των· διότι μὲ τὰς ὁμιλίας των δὲν τοὺς ἀφίνουν
νὰ προσέξουν εἰς τοὺς ψαλλομένους ὕμνους. Καὶ ἂν δὲν ὠφε-
λοῦντο, προσθέτει ὁ Μέγας Βασιλεὺς, τὸ κακὸν θὰ ἦτο παρα-
μικρόν, ἀλλὰ καὶ βλάπτονται, οἱ τοιοῦτοι, καὶ εἶνε ὑπόδικοι
κολάσεως.

Ἄλλ' ὦ τρισένδοξε προφήτα Ἐλισσαῖε, ἐπίσκεψαι καὶ
ἡμᾶς τοὺς ταπεινοὺς διὰ τῶν πρεσβειῶν σου πρὸς τὸν πολυ-
εὐσπλαγγχον Θεόν, καὶ σῶσον ἡμᾶς ἀπὸ πάσαν θλίψιν καὶ περι-
πέτειαν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, εἰς δὲ τὸν μέλλοντα αἰῶνα ἀξίωσόν
μας νὰ ἴδωμεν τὴν δόξαν σου ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. Ἀμήν.

ΤΕΛΟΣ ΚΑΙ ΤΩ ΘΕΩ ΔΟΞΑ.

Παραοράματα : Ἐν σελ. 26 βιοὺς ἀντὶ βίους. Προόπια
ἀντὶ πρόοπια. Ἐκδυσώπει ἀντὶ ἐκδυσώπει. Ἐν σελ. 30 δο-
λίου ἀντὶ δουλίου. Ἐν σελ. 36 διδὸ ἀντὶ δύο.